Pazar
2
SONKÂNUN
1938
- 18 inci yıl -
No. 5901
5 KURUŞ

Ulus basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1063
Yazı İş. Müdürü 1062
İdare 1061

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

NURETTİN ARTAM
İngiliz edebiyatının şaheserlerinden biri olan
"Şekispirden hikâyeler,,
i sade ve güzel bir üslûbla dilimize çevirmiştir. Yeni senenin en iyi hediyesi: 400 sayfa 1 lira

Çang-Kay-Şek sulh teklifini reddetti

Halkevi'nin yeni halk hatibi

— Ankara Halkevinden bir röportaj —

Yazan: *N. Baydar*

Yazıyoruz: Ağacı sevmek lâzımdır; çünkü ağaç...

Fakat yazılarımız muayyen bir fikir seviyesinin üstünde bulunanlara hitab ediyor. Münevver, ağaç sevgisinin propagandacısı olabilir; tatbikat sahasında onun rolü bahçesini süslemekten ileri gidebilir mi?

Ağaçla doğrudan doğruya temas eden köylüye sesimizi nasıl işittirebiliriz?

Gene yazıyoruz: Kağnı hayvanları yorar, ufaltır; yolları bozar. Dört tekerlekli araba kullanınız. Zira dört tekerlekli araba...

Fakat kağnıyı kullanan, dört tekerlekli arabanın faziletlerine inanacak olan köylüye bu meseleyi bununla izah etmiş oluyor muyuz?

Bir başka mevzu: Temizlik, bol su...

Diğer bir mevzu: Çocuk bakımı...

Bütün bunlar zihinlerimizi işgal eden, kütleye maledilmesi lâzımgelen davâlardır.

Ne yapmalı? Ne yapmalı ki Türkiye nüfusunun ekseriyetini teşkil eden köyler halkı bu davâları ve benzerlerini bir an evel ehemiyetle telâkki etsin?

***

Ankara Halkevi reisi telefonda sordu: "Bu akşam, yirmi birden itibaren iki saat boş vaktiniz var mı?

[illegible] kere ve münakaşa etmemek şartiyle evet...

— Görmek ve dinlemek için... ve ilâve etti: Kahvehanelerde başladığımız projeksiyonlu konferanslara halk inanılmıyacak bir rağbet gösteriyor. Dikkate lâyık bir hâdise...

Yıllar var ki bir halk kahvehanesinin kapısından girmiş değildim. Ankarada, bir akşam, böyle bir muhitle temas etmek, bir gazeteci için, cemiyet hakkındaki görgüyü arttıracak bir fırsattı. Daveti derhal kabul etmekle beraber itiraf edeyim ki projeksiyonlu bir konferansın da kahvehaneleri sadece boşaltmağa yarıyacak bir tedbir olabileceğini düşündüm.

***

Ankarayı tanır mısınız?

Yenişehir şimendifer köprüsünden bakanlıklara kadar az çok kesafetli ve ondan sonra bir şerid halinde devam eden Yenişehri, yani yeni Ankarayı hatırlıyarak "Evet!" demeyiniz. Ankaranın yüz otuz bine yaklaşan nüfusundan en az doksan bini eski Ankarada sakindir. Eski Ankara ise, geçen gece, karışık sokaklarında döne kıvrıla otomobille geçip nihayet önünde durduğumuz "Hamdi ve şeriki kahvehanesi" nin bulunduğu Atpazarı semti gibi sık sık ziyaret etmediğimiz geniş mıntakalardan mürekkebtir.

Atpazarı meydanında Hamdi ve şeriki'nin kahvesine zor girdik. Yüz metremurabbalık salonda belki iki yüz, belki daha fazla insan vardı. Derhal çaylar, kahveler ikram olundu. Seyyar sinema makinası bir köşeye, küçük bir beyaz perde bir duvara yerleştirildi.

Etrafa göz gezdirdim: Kahvedekilerin hemen hepsi kasketli ve genç denecek adamlardı. Sıhatli, güler yüz idiler. Hazırlıklara dikkat ederek aralarında konuşuyorlardı.

Tavanda toparlak ve mat abajürler, bir duvarda bir asma saat vardı. Bundan on beş yirmi sene evelki Otello'yu, Mohaç'ı, yahud süzgün gözlü ve lepiska saçlı dilberleri gösteren taş basması levhaların duvarlardaki yerlerini aynalar ve inkılâb ricalinin resimleri almıştı. Hamdi ve şerikinin kahvesi "gazino" adı verilecek kadar güzel bir kahve idi.

***

Genç hatibi sakin ve dikkatli dinlediler:

"— Yurddaşlar; biz Halkevinden geliyoruz. Halkevi, adından da anlıyacağınız gibi halkın evi demektir. Cumhuriyet hükümetimizin yaptığı sayısız faydalı işlerden biri de Halkevlerinin kuruluşudur. Burada halk, gençler, velhasıl her yurddaş toplanır, çalışır, okur, okutur, bildiğini bilmiyenlere öğretir, memlekete ve yurddaşlara iyilik etmek için elinden geleni yapar.

Biz de işte bu Halkevinin bir koluyuz. Size bu gece geldik, hem eğlenceli ve hem faydalı birkaç dakika geçirteceğiz. Size iki film göstereceğiz. Bunlardan birisi ağaç içindir.

Ağaç, biliyorsunuz ki yurdun canıdır. Ağaç sağlık demektir, ağaç havayı temizler, hastalıkları yok eder, yağmurları çeker. (Mısır'da yurddaşlar, hiç yağmur yağmayan ağaçsız bir yerde ağaç dikmişler ve sonradan sık sık yağmurlar yağmağa başladığını tecrübe ile görmüşlerdir.)

Ağaçlı yerler, sulak, serin, sağlıklı, verimli ve cennet gibi bir yurd köşesi olur.

Atalarımız ağaçlara çok değer verirlerdi, yurdumuzu yemyeşil bir hale getirmişlerdi. Onun için kuvvetleri ve sıhatleri yerinde idi. Sonradan osmanlılar bu sevgiyi kaybetmeğe başladılar, ağaçlara insafsızca kıydılar ve yer yer yurdumuz çırçıplak, çorak ve kederli bir görünüş almağa başladı. Onun için de sıhatimiz bozuldu, köylerimiz susuz, tarlalarımız yağmursuz kaldı.

Ağacın bu faydalarını bildikten

(Sonu 8 inci sayfada)

HONG KONG'UN CENUBUNDA

Japonlar bir Portekiz adasına asker çıkardılar

Portekizliler bu hareketi Tokyoda protesto ettiler

Hong - Kong'u ve portekizlilerin Mokao mıntakasını gösterir harita

Hankov, 1 (A.A.) — Japon kıtaları şiddetle Taian'a hücum etmektedirler. Şehrin pek yakında düşeceği söylenmektedir.

Taian şehri Tsiman'ın cenubunda mühim bir merkezdir. Japonların Tsingtao - Tsiman demiryolu üzerinde Weihsien'i zaptettikleri bildirilmektedir.

Japonyanın sulh şartları

Paris, 1 (A.A.) — Övr gazetesinde Bayan Tabouis yazıyor:

"Japon sulh şartlarını Çank-Kay-Şek'e bildirmesi Almanyadan ikinci defa olarak rica ediliyor. Bu şartlar, kabul edildiği takdirde Japonya, misli geçmemiş bir zafer kazanmış olacaktır. Fakat bu şartlar kabul edilmiyecektir.

Bunların celbettikleri alâka, Roma - Berlin mihverinde husule getirdikleri ihtilâftan ibarettir.

Çünkü İtalya, tavassuta iştirâk etmek için boş yere israr etmiştir. Bu itibarla Reich hükümetinin tek başına bu işe girişmesinden memnun değillir.

Mareşal Çang - Kay - Şek sulh şartlarını reddetti

Hankov, 1 (A.A.) — Japon sulh tekliflerinin bugün Hankovdaki alman elçisine bildirildiği şekilde Çank-Kay-Şek'e teklif edildiği, fakat bu şartların derhal reddedildiği, burada emin bir membadan öğrenilmiştir.

Japon hükümetinin beyannamesi

Tokyo, 1 (A.A.) — Yılbaşı münasebetiyle neşrettiği bir beyannamede hükümet ezcümle diyor ki:

"En büyük arzurumuz, Çin anlaşmazlığının çabuk surette hallidir. Fakat, millet, harbın devam etmesine hazırlanmaktan geri durmamalıdır. Zira, Çank-Kay-Şek bütün japon sulh tekliflerini reddeylemektedir. Japonya, son dakikaya kadar Çank Kay Şekin fedakârlıklarda bulunmasını bekledi ve ümid eyledi. Fakat, bugün, memle-

(Sonu 8 .inci sayfada)

Atatürk'ün teşekkürleri

Riyaseticumhur Umumi Kâtibliğinden:

Yeni sene münasebetile yurdun her tarafından, Atatürk'e, vatandaşların yüksek duygularını ve samimi temennilerini bildiren birçok telgraflar gelmektedir. Bundan çok mütehassis olan Atatürk, teşekkürlerinin ve saadet dileklerinin Anadolu Ajansı vasıtasile iletilmesini emir buyurmuşlardır.

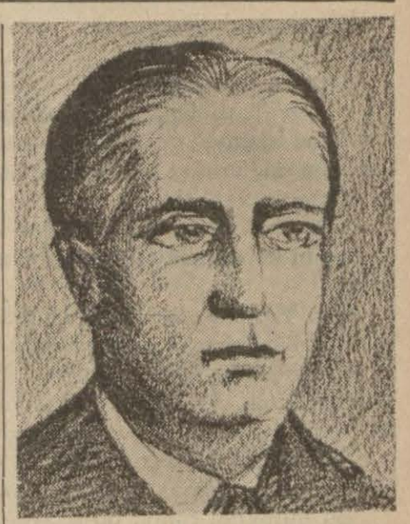

Romanya Başvekili B. Goga

Romanya başvekili radyoda bir nutuk söyledi ve dedi ki:

"Romanya yahudileri,, "Hep irtişa, kaçakçılık,, "yaparak yaşamışlardır,,

Romen başbakanının B. Litvinofa gönderdiği mektub iyi karşılandı

Bükreş, 1 (A.A.) — Kıral Karol, radyo ile romen milletine hitaben söylediği bir nutukta herkesi saltanata ve hükümete sulhu kuvvetlendirmek yolunda yardım etmeğe davet etmiştir.

Kıral, milletin istikbalinden emin olduğunu söylemiş, ordu ve gençliğe selâmlarını bildirmiştir:

Başbakan Goga'nın nutku

Bükreş, 1 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Başbakan Goga, yeni yıl münasebetiyle söylediği nutukta hükümetin programını anlatmıştır:

Millî duygu, "Romanya romanyalıların" avazesiyle bugün bütün kalblere hâkim bulunuyor. Bu, yeni hükümetin doğum beratıdır.

Biz, bütün romen milletinin istediği millî tarihimizin ihyası ve köylülerimizin hayat şartlarının ıslahı fikrini temsil ediyoruz. Biz, Romanya milletinin

(Sonu 3. üncü sayfada)

İspanyol âsileri

Çok kanlı bir haben sonra

Terueli geri aldılar

Salamanka, 1 (A.A.) — Franko kıtalarının dün saat 16,30 da Teruel'i istirdat ettikleri resmen bildirilmektedir.

Frankistlerin şehirde muhasara altında bulunan garnizonla temasa geçmeleri büyük tezahürlere vesile olmuştur. Cumhuriyet kuvvetleri büyük mikdarda zayiat vermişlerdir.

Franko kuvvetleri Teruelde mühim mikdarda harb malzemesi iğtinam etmişlerdir.

Muharebe nasıl oldu?

Paris, 1 (A.A.) — Teruel cephesinden bildirildiğine göre, bu şehrin Franko kıtaatı tarafından istirdadı şehre aynı zamanda üç istikametten giren ve general Aranda, Majica ve

(Sonu 8 .inci sayfada)

Âsilerin savleti karşısında dehşete düşen bir ispanyol kadını

Merhum Necati'nin son resimlerinden biri

Merhum Necati'nin kabri başında

Dün hazin bir anış töreni yapıldı

(Yazısı 2. inci sayfada)

Hitler mayısta Roma'ya gidecek

Roma, 1 (A.A.) — Royter bildiriyor: İyi bir menbadan alınan malûmata göre, Hitler, Musolini'nin Berline yaptığı ziyareti iade etmek üzere 6 mayısta Romaya gelecektir.

Romanya'nın türk milletine karşı dostluğu

Romen başvekili ile B. Celâl Bayar arasında samimî telgraflar

Ankara, 1 (A.A.) — Yeni Romanya kabinesinin teşekkülü münasebetiyle başvekil Bay Celâl Bayar ile Romanya başvekili Bay Octavien Goga arasında aşağıdaki telgrlfaar teati olunmuştur:

Ekselâns Celâl Bayar Başvekil
Ankara

Haşmetlû hükümdarın Majeste Kıral tarafından bana tevdi edilen kırallık başmüşavirliği vazifesini deruhte ettiğim ilk andan itibaren, büyük bir koruyucunun azim ve dehâsı sayesinde bugün yeni bir hayata açılan türk milletine Romanya'nın sarsılmaz surette muhafaza ettiği hareretli dostluğun ifadesini kabul etmesini ekselânsınızdan rica ederim.

Yakın bir mazinin bir çok iyi hatıralarını yad ederek ekselânsınızdan yüksek tazimlerimin kabulünü dilerim.

Başvekil
Octavian Goga

(Sonu 3. üncü sayfada)

Fıkra

Rejimler arasında

Herhangi bir seçim olduğu zaman, eğer partilerden biri kâfi ekseriyet yapmamışsa, faşizm veya diktatür, her hangi bir otoriter rejim havadisi bekleyiniz. 1914 de böyle değildi: Demokrasiye itikad tamdı ve demokrasi bir nevi d o g m a idi. Milletler, ya şahsî hâkimiyet [istibdad] veya millî hâkimiyet [parlmantarizm], ve bunlara azçok yakın şekiller arasında bocalayıp durmakta idiler.

Büyük demokratlardan birinin söylediği üzere, demokrasi buhranlara çare bulamadığı zaman, ona karşı i t i k a d zayıflamıştır. Şimdi herhangi bir â n' ın zaruretlerine ve ihtiyaçlarına cevab veren bütün idareler m e ş r u ğ 'durlar.

Gene, bir zamandanberi, diktatorya bir mistik haline geldi. Artık onun da, yeni moda üzere, bir e n t e r n a s y o n a l' i var. Mesele bu noktada milli ve mahalli ve tesirleri mahdud olmaktan çıkıp, daha şümullü, ve cihan nizamı davâlarını cepheleştiren bir ehemiyet almaktadır.

Hürriyet ve millî hâkimiyet taraftarları, nerede muvazene şartlarını müdafa etmezlerse, nerede milletlerin politika kavgalarından bıkkınlığı, sükûn, istikrar ve sây nizamına bağlılığı diye tesbit edebileceğimiz ruh hâlini ihmal ederlerse, yalnız kendi varlıklarını değil, demokrasinin bütün inancalarını da tehlikeye koymaktadırlar. Biz rejimimizin üstünlüğüne, ve türk menfaatlerinin hakikî ifadesi olduğuna boş yere inanmadık. Ve bu rejimin ideolojisini, yabancı taklidlerle bulandırmak istiyenlere boş yere isyan etmedik! - Fatay

Sancakta çeteler

Bir türk köyünü bastılar

köyü yağma ettiler

Adana, (Hususî muhabirimizden) Hatay'dan gelen haberlere göre Kırıkhan'ın mahud komiseri Seyid Sabri Şam'a alınmıştır. Türkiye'den Antakya'ya gelen hatayılara nüfus dairesi: "Sancak nüfusunda kaydınız ve osmanlı hükümetinin nüfus tezkeresi varsa nüfusa tescil edilebilirsiniz,, cevabını vermektedirler. Ve böyle olmadığı takdirde tescil yapmamaktadırlar.

Silâhlı arab aşiretleri dün gece Reyhaniye'nin Yılantepe köyünü basmışlar ve türk muhtarı Halis'i öldüresiye dövmüşlerdir. Çeteler, köyü yağma etmişlerdir.

GÜNÜN İÇİNDEN

Değişen ölçüler

Zamanın değiştiğini, divarda asılı duran takvimden daha fazla bir takım telâkkilerin, bir takım ölçülerin, hattâ bir takım mefhumlara verilen manâların değişmesinden anlayabiliriz.

Bundan yirmi beş sene önce "harb" ne manâya gelirdi? Sefirler, âdetâ merasimle, çekilir; notalar, bütün etiketlere, bütün teşrifat kaidelerine uygun olarak, "teati" edilir; bu da yetişmez ültimatomlar verilir ve nihayet gayet katî, gayet muayyen bir günden, hattâ bir saatten sonra iki millet biribirine "harb ilân etmiş,, sayılırdı.

Bugün, harb ilân etmek, neredeyse, sokağa orta-çağ kıyafeti ile çıkmak kabilinden, ayıp sayılacak, utanılacak bir hale gelmiştir.

Merasime, ananeye, usule fazla riayet gösteren bir tarihçi iseniz, hiç bir tek "harb ilânı" bulunmadığı için, yazacağınız eserde ne Habeşistan, ne İspanya, ne de Çin muharebeleri'nin adı geçmiyecektir. Halbuki Çin dağlarında, vadilerinde bir günde eski muharebelerin bütün zayiatı verilmektedir.

Sonra harb-öncesinde yığınları kışkırtmak için kullanılan vasıtalar da bugün köhne kruvazörler gibi, zamanımızda, harb safı dışında kalıyor.

Reis Vilson'un amerikan millî kongresinde, Amerikayı büyük harba sokabilmek için okuduğu meşhur nutku bilir misiniz?

Son yıllarda yazılan amerikan edebî yazıları arasında seçme bir yer alan bu nutuk, Amerikayı Almanya aleyhine harba sokabilmek için en kuvvetli madde olarak şunu alıyordu:

"Amerikan gemileri batırılmış, amerikan vatandaşları öldürülmüştür. Bu harba, demokrasiyi kurtarmak için girmeliyiz.,,

Bu nutuktan sonra, tarih, Amerikayı da Almanya ve müttefiklerinin karşısında harba girişmiş gördü.

Aynı sözler, Panay faciasından sonra da tekrarlandı. Fakat Amerika hükümeti Monroe nazariyesine her zamankinden daha sadık ve Japonyadan aldığı cevabî notadan memnundur.

Ölçüler o kadar hızlı değişiyor ki esaslarını yarım asır önce tesbit etmiş olan bir takım bilgilerin, elli sene sonra hiç bir işe yaramıyacağından korkabiliriz.

Almanyanın birkaç yıl önce geçirdiği ekonomik buhran sırasında 3000 ekonomi mütehassısının verdiği 3000 raporun hiç birisi bir işe yaramamıştı; bilmem hatırlar mısınız? — N. ARTAM

Merhum Necati'nin kabri başında

Dün hazin bir anış töreni yapıldı

On yıl evvel, memleket yeni sene ye girme hazırlığı yaparken aramızdan ebedî olarak ayrılan bizi mahzun ve gözü yaşlı bırakan inkılâb çocuğu Necatinin Cebecide kabrı başında dün hazin bir anış töreni yapıldı.

Dün birçok ankaralı münevverler Maarif Vekili olduğu sıraalrda örnek bir enerji ve inanla çalışan Necatinin kabri başına toplanmıştı. Millî Müdafaa Bakanı Kâzım Özalp, birçok mebuslar, türk kültür kurulu idare heyeti azâları, Spor Kurumu reisi ve sporcular, Kültür Bakanlığı Genel direktörleri, muallimler, talebeler ve izmirliler Türkiye halkı adına Necatiyi andılar.

Kabre Millî Müdafaa Bakanı Kâzım Özalp, Kültür Bakanı Saffet Arıkan, Türk Maarif Cemiyeti, Türk Spor Kurumu, mektebliler, Ankara Gücü Spor kulübü ve ailesi tarafından çelenkler konulmuştu.

B. Raif Altıok, Hasan Âli Yücel'in Necati için yazdığı şu içli şiiri okudu:

AZİZ NECATİYE

O levent cuşunla hayattın, candın;
Neşeydin, kudrettin ve heyecandın;
Bu kara toprağa nasıl uzandın;
Ölüm mü oraya koyan başını?
Saymadı mı yoksa ecel yaşını?

*

Susmayan gür sesin kulaklarımda,
Adın âyet gibi dudaklarımda,
Sevgin yaş dolu göz kapaklarımda,
Ölümün, ölümü inkâr ettirdi;
Ümidi hüsrana şikâr ettirdi.

*

Sevdiğin türklüğe kalbin yuvaydı;
Ne olurdu o yuva bozulmasaydı;
Hayat, takdirinden sonuna caydı;
Sen can yoldaşımızdın kaçırdık elden
Öc alabilseydin zalim ecelden.

Bundan sonra bir genç, Necati için duygularını şu hisli cümlelerle anlattı:

— Aziz Necati;

Başını yasladığın şu kara topraktan bir an kaldır. Sana diyeceklerimiz var. Çok sevdiğin ve kendini çok sevdirdiğin gençlik bıraktığın emanetleri her gün daha fazla artan bir hızla başarıyor sana bunun hesabını vermeğe geldik. Necati ümmilikle mücadelenin en şaheser âbidesi olan millet mekteblerinin kucağı çocuklu annelere eli asalı ihtiyarlara delikanlılara genç kızlara kapılarını açtığı gün gözlerini yumdun değil mi? O günden bugüne yüzbinlerce yurddaş okudu, yazdı, ve hâlâ da okumakta... Pravantoryomun yolunda yavaşlayan uçuk benizli inkılâb çocuklarına taze hayat veriyor. Büyük küçük mekteblerden her yıl yurdun her köşesine binlerce genç koşuyor, dünyanın gözlerini kamaştıran hür, kudretli bir inkılâb Türkiyesi arz yuvarlağının üstünde parlamağa başladı. Büyük

İhtisas için

Avrupaya gönderilen doktorlar

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Bakanlığı her yıl olduğu gibi bu sene de Avruya ve Amerikaya tahsil için doktorlar göndermektedir. Bu yıl Bakanlık hesabına iki sene tahsil edip ihtisas yapacak doktorlarımız şunlardır :

Merkez hıfzsha müessesesi mütehassslarından Muhtar, parazitoloji Uşak memleket hastahanesi dahiliye mütehasssı Muin sinir ve akıl hastalıkları, Ergani hükümet tabibi İzzet Tok göz hastalıkları, Bitlis merkez hükümet tabibi Adil cild ve zührevî hastalıklar ihtisası yapmak için Parise; merke zhıfzıssıhha müessesesi biyoloji şubesi asistanı Eyub tecrübî patoloji ihtisası için Amerikaya, Gazianteb memleket hastanesi kulak, burun, boğaz hastalıkları mütehassısı Ziyaeddin aynı hastalıkları tahsil için Berline, Konya sıtma mücadelesi tabiblerinden Fevzi Malkara hükümet tabibi Enver rontgen ihtisası için Viyanaya gideceklerdir.

Kamutay çağrıları

Dahiliye Encümeni 3. 1. 1938 pazartesi günü saat 10 da toplanacaktır.

× Arzuhal encümeni pazartesi saat 10 da toplanacaktır.

Şef gene başımızda artık ona yalnız biz değil bütün dünya inanıyor. Zalim kader vücudunuzu toprağa düşürmüş bile olsa büyük inkılâb ülkünüzü yürütecek biz varız. Kısa bir zamanda sen bunu bize duyurdun. Müsterih ol ölümünden yıllarca sonra isteğine en çok sevdiğin gençliği dizlerin dibine getirdin. Bugün senin için ağlayanların hıçkırıklarını işitiyor musun?

Aziz ölü benliği türk inkılâbının zaferlerine o kadar çok verdin ki bu inkılâbın kabaran her dalgasında senin hayalini, senin sesini, senin çeliklenmiş iradeni ve azmini görüyoruz. Dün bir vücuddun bugün bir fikir bir sembol olarak her an bizimle berabersin.

Bıraktığın emanetleri türk inkılâbının hızına yaraşır bir kıskançlıkla yürütmeğe devam edeceğiz. Hoşça kal gene geleceğiz.

İnkılâb alanında kazandığımız her zaferi ilk defa sana müjdelemeğe gene geleceğiz.,,

Bundan sonra B. Halid Bayrak merhum hakkında gösterilen bu büyük kadrişinaslıktan dolayı gelenlere aile adına minnet ve şükranlarını bildirdi ve her sene ihmal edilmez bir vazife sevgisiyle yapılan Necatiyi anış töreni böylece bitti.

26 milyon lira

Bu yıl pamuklarımızın tahmini geliri budur

Ziraat Bakanlığının ana işleri arasına alarak üzerinde ehemiyetle durduğu pamuk meselesi; bu sene ilk müsbet verimlerini vermiş bulunmaktadır.

Millî endüstrinin ve dış pazarların istediği yüksek kaliteli mütecanis ve 26-30 Mm. uzunluğundaki pamuğu yurdun her tarafında ve bol mikdarda yetiştirmek gayesini hedef tutan çalışma evvelâ pamuğun istihsal masraflarını asgarî hadde indirmek gibi, bu mevzuun en belli başlı işini ele almıştır. Bunun için beş senelik olarak hazırlanmış bulunan pamuk programı; dördüncü tatbik yılında çok sevindirici neticelerini idrâk ettirmiştir.

Yurd içinde mevcud bütün dokuma ve iplik fabrikalarının tam ekiple çalıştıkları takdirde 24-30 mm. uzunluğundaki pamuk ihtiyaçları takriben 18,293 ton ve bundan aşağı uzunluktaki pamuk ihtiyaçları ise 7444 tondur. Bu sene yurdda 24-30 mm. uzunluğunda 20000 ton ve bundan aşağı uzunlukta ise 40000 ton pamuk istihsal olunacağı tahmin olunmaktadır.

Bu rakamların açık ifadesinden, daha bu seneden itibaren yurdda çalışacak bütün dokuma fabrikalarının muhtelif uzunluktaki pamuk ihtiyaçları tatmin edildikten başka ihraç edilmeğe hazır 34.263.000 kilo pamuk elde edileceği meydana çıkar.

Bu yılın umumî pamuk istihsalâtı bugün kısmen düşük olan pamuk satış fiatlarına göre kıymetlendirecek ve çiğit tutarı da ilâve edilecek olursa takriben (26.000.000) lira gibi bir rakam elde olunur.

Uzun ve fennî tecrübelerden sonra yurdun muhtelif bölgelerinde vasıflarını bozmadan yetiştirilebilen pamuk çeşitlerinin çiftçiye temin ettiği faydalar sayesinde son senelerde pamuk istihsalâtımızda bariz bir yükseklik görülmektedir. Aşağıdaki cetvel keyfiyet hakkında bir fikir verebilir.

Seneler	Ekilen saha Hektar	Alınan mahsul Ton
1932	158116	20209
1933	162140	28052
1934	197060	34865
1935	209945	52257
1936	253635	51779
1937	317000	60000 tahmini

Son sene içinde pamukçuluk planı içinde üretilen yeni çeşit pamuk tohumlarile, Adana, İçel, Malatya, Elazığ, Diyarbakır, Urfa, Maraş, Gazianteb, İzmir, Manisa ve Antalya vilâyetleriyle Nazilli ve İznik kazalarının eski ve bozulmuş açık kozalı pamuk tohumlukları tamamen değiştirilmiştir. Tohum meselesi halledilirken bir yandan da pamuk maliyet fiatlarının düşürülmesi çareleri aranılmıştır. Bu hususta Adana, Nazilli ve Sakarya vadisinde kurulmuş olan ziraat vekâletine aid pamuk üretme ve ıslâh istasyonları birçok fennî tecrübelere girişmişlerdir. Buralarda alınan neticeler çiftçilere gösterilmektedir.

En uygun ziraat metodlarını ve pamuk ekiminde makina kullanılmasının iktısadî faydalarını amelî olarak çiftçiye gösterip öğretmek üzere bu yıl 73 çiftçi ile devlet ortakçılığı yapılmıştır. Bu şekildeki beraberce çalışma sayesinde, ortaklar pamuk ekiminin en verimli metodlarını ve makine kullanılmasından elde olunan kârı ve bu makineleri kullanmasını bizzat çalışmak suretiyle öğrenmişlerdir. Ayrıca, bu sistem dahilinde elde olunacak fazla gelir keselerine girmiş olacağından fennî ziraat usullerinin verimli neticelerine kulakla değil fakat göz ve el ile görerek takdir edeceklerdir. Pamuk ziraatinde mibzer ve at çapası kullanılmasının iktısadî neticeleri ve amele tedariki müşküllerinin önüne kısmen geçmesi dolayısiyle bu âletlerin tamimi maksadiyle son yıl zarfında Seyhan, İçel, Antalya, Muğla, Gazianteb, Maraş, Malatya, Diyarbakır, Elâzığ, Urfa, İzmir, Manisa vilâyetlerine takriben 500 kadar pamuk mibzeri ve at çapası dağıtılmış ve bunların mühim bir kısmı vekâlet memurları tarafından çiftçi tarlasında işletilmek suretiyle kullanılmaları pamuk ekicilere gösterilmiştir.

Son yıl içinde ziraat bakanlığı tarafından türlü mıntaka çiftçilerine 1.809.686 kilo yeni çeşit pamuk tohumu dağıtılmıştır. Cumhuriyet devri pamukçuluğunun yaptığı kuvvetli hamleler yalnız yurdda bu mahsul yüzünden bir gelir temin etmekle kalmamaktadır. Çiftçilere fennî usullerin fayda ve kârlarını ameli olarak ve filen göstermek suretiyle köylüyü aydınlatmakta ve fennî usullere karşı hevesli kılmaktadır.

İstanbul halleri için yeni tedbirler

İstanbul, 1 (Telefonla) — Eminönünden Unkapanına kadar uzanan kısım hallerle şehrin dahilî istimlâkine mahsus ticaret mıntakası olarak ayrılmıştır. Burada bir rıhtım yapılacak, hal ve kamyonlardan, hal pavyonlarından başka hallere girmiyen, fakat yalnız şehirde sarfedilen maddeler için bir serbest ithal mıntakası kurulacaktır. Bu iş için istimlâk edilecek yerleri tesbit etmek üzere belediyece bir komisyon kuruldu.

Lekeli hümma ile mücadele

Lekelihumma hastalığına karşı hastalığın görüldüğü yerlerde sıhat teşkilâtınca mücadele yapılmaktadır. Bununla beraber yurdun muhtelif yerlerinde hastalığın münferid vakalar halinde tekerrür etmekte olduğu göz önüne getirilerek bazı köylerde umumî bir şekilde mücadele yapılması karar laştırılmıştır.

Lekelihumma hastalığının önüne geçilmek için olduğu gibi temizlik bakımından da lüzumlu ve faydalı görülen bu mücadele için valiliklere bir tamim ile lâzımgelen talimat verilmiştir.

Verilen talimatta mücadele yapılacak köyler için birer buğu sandığı ve yıkanma yeri temini lüzumu bildirilmiş ve tedarik edilecek buğu sandıkları ile yıkanma yerlerinin birer krokileri gönderildiği gibi bunların tedarikine imkân görülemiyen yerlerde tatbik edilecek basit mücadele usulleri ve mücadelede takib olunacak yollar hakkında lüzumu kadar malûmat verilmiştir. Bunlardan başka halkı temizliğe alıştırmak için köylülerin anlıyabilecekleri şekilde yazılmış öğüt nümunesi gönderilerek köylülere dağıtılması da temin edilmiştir.

Sıhat Bakanlığı valiliklere birer tamim ile mücadele işi için tertib ettiği cedvelleri de göndermiştir. Bu cedvellerle mücadele mesaisi muntazam bir suretle Bakanlığa bildirilecek ve ayrıca raporlarla bu işler hakkında etraflı malûmat verilecektir.

Profesör Nissen Amerika'ya gidiyor

İstanbul, 1 (Telefonla) — Tıb fakültesi cerrahî profesörü Nissen yakında Amerikaya gidecek ve Vaşingtonda toplanacak olan enternasyonal cerrahi kongreyi temsil edecektir. Profesör kongre için bir tez hazırlamıştır. Kendi şubatın beşine kadar şehrimize dönmüş olacaktır.

HAVA

Dün hafif kar yağdı

Dün Ankarada gece başlıyan kar, sabahleyin de bir müddet devam etmişse de tedricen hava yükselmeğe başlamış ve günün ekseriyeti bulutlu geçmiştir.

Günün en düşük ısısı sıfırın altında 1 ve en yüksek ısı da sıfırın üstünde 3 derecedir. Yurdun dün Anadolu, Karadeniz mıntakasiyle orta Anadolunun şark kısımları yağışlı, diğer mıntakalar kapalı geçmiştir.

24 saat içindeki yağışların metremurabbaına bıraktığı su mikdarı Kayseride 14, Islâhiyede 15, Sıvasta 13, Zonguldakta 10 kilogramdır.

Yılbaşı talilileri

Büyük ikramiyeyi kimler kazandı

En büyü kikramiye olan 500.000 lira elektrik şirketi saat şubesine, diğer büyük ikramiye olan 150.000 lira jandarma subay okul kısım 2 erlerine, 100.000 lira Kâzım Refik ile Adapazarı Türk Ticaret Bankasına, 70,000 lira adliye tebligat dairesi mübaşiri Ahmede, 60.000 lira Karaoğlanda cumhuriyet oteli altındaki Niyazi ile Atpazarı Çukurhanda Aliye ve 50.000 lira da Necatibey ilk okulu üçüncü sınıf öğretmeni Melihaya düşmüştür.

Maaş bağlananlar

İç Bakanlık kânunuevelin birinden 38 senesi başına kadar 26 tekaüde ve 18 yetime maaş bağlamıştır.

Zavallı edebiyat!

Şair Nef'i:

Ben bu tab'ımla tenezzül mü ederdim şire
Neyleyim, kurtulamam tab'ı hevesnakimden

Demişti. Aşağıdaki beyit de galiba Ruhi'nindir:

Şuarâ namına ol denlü edani var kim
Bulamazsın arasan binde bir alâ şair.

Şair Akif de şairliğin, edipliğin koyu düşmanlarındandı:

— Şairim, olmaz olaydım o ne yüzler karası!
Bence dünyadaki işsizlerin en maskarası
Üdebanız, hele gayetle bayağ mahlûkat!
Halkı irşad edecek, öyle mi bunlar, heyhat!

Yazdığı romanlardan milyonlarca satan ve binlerce lira kazanan alman yahudisi Feucht Wagner bundan beşon sene önce İngilterede kendisiyle görüşen gazetecilere kendisine dair birçok şeyler söyledikten sonra şunu da ilâve etmişti:

"— Hayatımda iki büyük iyilik ettim: Bunlardan birisi bir çocuğu edip olmaktan, birisi de bir başkasını aktörlükten vaz geçirmem olmuştur.,,

Bizim Va-Nu da evelki gün, Ankaradan kendisine mektub gönderen bir çocuğa verdiği cevabda bu delikanlıyı ediblikten vazgeçirmeğe çalışıyor ve "ediblikle serserilik arasında bir bıçak sırtı kadar hudud vardır.,, diyor.

Zavallı edebiyat! Ona reva görülen bu kadar kötü sözler bir araya toplandığı zaman gene bir "edebiyat" vücuda getirmiyor mu? - T.İ.

Beyaz takkeli diplomatlar!

Diplomat deyince gözünüzün önüne ne gelir ? Silindir şapkalı, tek gözlüklü, fraklı, simokinli, jaket ataylı, vestonlu centilmenler değil mi ? Halbuki bir fransız gazetesi, bakın, ne diyor :

"İyi bir aşçı, yabancı bir memlekette Fransanın bir sefiri gibidir. Yeni açılan aşçı mektebi, bizim için iyi propaganda yapacak diplomatlar yetiştirecektir.,,

Şu halde, bundan sonra, diplomat deyince, gözümüzün önüne beyaz önlüklü, beyaz takkeli insanlar da gelecek !

Halbuki diplomatlar, son yıllarda insanların ağızlarının tadını kaçırmamışlar mıydı ?

Sonra fransız diplomatları arasında delege Garo gibi "pişmiş aşa su katmağa,, uğraşanlar da yok mu idi ?

Tuhaf şey!

"Çok hoşuma gidiyorsunuz. Bana inanınız, sözlerime güveniniz. Siz, idealimde yaşattığım kadınsınız. Bir esmer güzelisiniz. Ben, esmer kadınlara, hem de sizin gibi balık etinde olanlara bayılırım.,,

Bu sözleri katil Vaydman, madam Andre isminde bir kadına söylemiş imiş. İşin garib olan tarafı şu ki bu kadın, bu sözleri, kendi ağzile bir gazete muhabirine söylemiştir.

Bir cinayet kahramanının kazandığı şöhretten hafif meşreb bir kadının kendine reklam yapmak için istifade edeceğini hatıra getirir miydik ?

Yankılar

Dış haberler, iç haberler.

Gazetenin dış haberleri yazan sayfasına tüyleriniz ürpermeden bakamıyorsunuz: "Teruel önündeki kanlı muharebeler devam ediyor!", "Çingtao şehrinde müdhiş bir panik çıktı!,, gibi başlıklar, ateşe hazırlanmış iki büyük topun resmi, hele bir yılbaşı gününde hazin şeyler değil midir?

Halbuki iç haberlerin çıktığı sayfaya geçecek olursanız, o zaman içinize bir huzur ve sükûn serpilir :

"Trabzonda 250 yataklı bir hastane yapılıyor", "Gureba hastanesinde yeni anfi yapılıyor", "fakir üniversiteliler için yurd yapılıyor.,,

Sahici sulhun sükûnun ve insanlığın nerede yaşadığını anlamak için, bir kaç havadis başlığına bile bakmak kâfidir.

Eşek!

Güzel gözlü, yumuşak tüylü, çalışkan, azimkâr bir mahlûk olduğu halde, nedense, insanlar tarafından hor görülen bir hayvan vardır: Eşek !

"Eşek gibi", "eşek kafalı", "eşekce,, gib tabirlerle kötü insanları vasıflandırırız.

Hattâ bu hayvan eski edebiyatımıza bile girmiştir.

"Şeyhi,, nin "harname,, sini bilirsiniz.

Yük altında inleyen, zayıf, sıska bir eşek, o eserde ne güzel şikâyet eder :

Onların başlarına tâc neden?
Bize bu fakrü ihtyâc neden?

Bir de şu hicve bakınız :

Öyle eşşektir ki balâsındaki teşdidinin
Aleti tîmara benzer lâyuad dendanı var

Hattâ, bu ismi ağızlarına almaksızın karşılarındakini tahkir etmek istiyen enderun hacivadları "nısfı zıddı mukaddem,, gibi terkibler uydurmuşlardır: Mukaddemin zıddı muahhar, muahharın yarısı da har, yani eşek.

Bundan başka :

Fahri âlemsin ve lâkin "fa,, sı yok !

Gibi eşek oyunları yapmaktan hoşlanmış divan şairleri görülmüştür. Burada da "fa,, yı kaldırdığınız zaman hari âlem kalmaktadır.

Neyse uzatmıyalım: Eşek, bu bahtsız hayvan Amerikada da bir kadının servet yapmasına sebeb olmuştur. Bu kadın, tıbkı eşekler gibi anırdığı için para kazanmış.

İşte size eşeklere reva görülen haksızlıkların yeni bir örneği. Hakikî eşek sürünüp gidiyor; sahte eşeğe servetler bağışlanıyor.

Renkli nehirler

Şimdi türlü türlü boğuşmalara sahne olan Çin'de nehirlere renkli isimler konulmuştur: Sarı nehir, mavi nehir... gibi.

Eğer oradaki muharebeler, bu fecaatile devam edip giderse, o zaman, bu renklerin hepsi bir renk olacağa benzer: Kırmızı nehir..

Gümrüklerde yeni çalışmalar

Bütün devlet dairelerinde ve bu arada gümrüklerde kırtasiyeciliğin kaldırılıp ve muamelelerin basitleştirilmesi için girişilen çalışmalar ilerlemiş ve tatbikata geçilmiştir.

Bu idarelerde gelen ve giden kâğıdların kaydı için iki ayrı defter tutuluyordu. Şimdi bu iki defter birleştirilmiştir. On dört sütunlu olan yeni defterlerden başka, gümrüklerde dosya, varidat ve kayıd defterleri tutulmıyacaktır.

Diğer taraftan gümrük ve liman işletme idarelerinde müşterek bir ordino kullanılıyordu. Bu ordinodan başka, liman işletme idaresi ambarlardan kaldırılacak eşyalar için de serbest bir çıkış kâğıdı doldurarak sahiblerine veriyordu. Şimdi tek ordino kullanılacaktır.

Bu yeni şekiller aynı zamanda işletme kadrolarında ufak tasarrufları da sağlamıştır.

Edirne asfalt şosesinin hudud noktası olan Kapıkule'de yapılacak gümrük binası için bulgar gümrüklerile görüşmeler başlamıştır. Gümrükler İstanbul başmüdürü, Trakyaya yaptığı son seyahatinde bu işle meşgul olmuştur.

Edirne ve Uzunköprüdeki gümrüklerin iç eşyaları yenileştirilmiş, bu iki şehirdeki yolcu salonlarının yeniden düzeltilmesine başlanmıştır. Bu salonlarda son sistem bankolar da yapılmaktadır. Bu iki gümrüklerdeki diğer ihtiyaçlarda en kısa bir zaman içinde yerine getirilmiş olacaktır.

DIŞ İCMAL

İrlânda ve İngiltere

İrlanda kanunu esasisinin geçen hafta meriyete girmesiyle İngiltere imparatorluğu, siyasi tekâmülünün yeni bir merhalesine daha varmış bulunuyor. Bu kanunu esasi İrlandada bir cumhuriyet kurmaktadır. Fakat bu cumhuriyet dolayısiyle, İngiltere kıralına tâbidir.

İrlanda'nın İngiltere imparatorluğu bünyesi içindeki vaziyetini anlamak kolay bir mesele değildir. Bu, hukuk prensiplerinden ziyade bir asırlık tarihî tekâmülün neticesine dayanıyor. Filhakika bütün on dokuzuncu asır içinde İngilterenin dahilî politikası İrlanda meselesi etrafında temerküz etmişti. İngilizlerle aralarında bir ırk münasebeti olmıyan irlandalılar, muhtariyetlerini elde etmek için harbtan sonraya kadar beklemek mecburiyetinde kaldılar. Bir asırlık mücadeleden sonra nihayet İngiltere ile İrlanda arasındaki birlik 1921 senesinde ilga edildi. Otuz altı kontluktan ibaret olan İrlanda'nın yirmi altı kontluguna "Serbest İrlanda devleti" adı verildi. İrlanda serbest oluyor. Fakat mebusları İngiltere kıralına sadakat yemini edecekler ve kıral İrlanda'da bir vali vasıtasile temsil edilecekti. Geri kalan altı kontluğun nüfusu katolik olmayıp protestan olduğundan, hükümet merkezi Belfast şehri olmak üzere burada ayrı bir hükümet kuruldu. Fakat İrlandalı politikacılardan Cosgrave tarafından imza edilen bu itilâfı, babası ispanyol, anası İrlandalı olup kendisi de Amerikada doğan ve İrlanda ile İngiltere arasındaki bağların büsbütün kesilmesine taraftan olan de Valera kabul etmedi. Neticede Cosgrave ve ona taraftar olanlar galebe çaldılar ve 921 itilâfı İrlanda meclisi tarafından tasdik edildi. Fakat bir müddet sonra de Valera partisi seçimi kazandı. Bundan sonra İngiltere ile İrlanda arasındaki münasebetler gerginleşti. de Valera İngiltere kıralının salâhiyetini tanımak istemedi. 1921 itilâfiyle ingiliz lordlarına aid emlâk ve arazi için verilmesi lâzım gelen tazminatı vermedi. İngiltere, İrlanda ticareti üzerine tahdidat koyarak de Valera'yı tazyik etmeğe çalıştı. Vaziyet, 1931 senesinde ingiliz dominiyonlarının hukuki statüsünü tesbit eden Westminister kanunu kabul edilinceye kadar bu yolda devam etti. Malûmdur ki Westminister kanuniyle dominiyonlar İngiltereden ayrılmakta ve her biri müstakil devlet şekline girmektedir. Yalnız dominiyonları biribirine ve İngiltere'yi de dominiyonlara bağlayan bir kıral vardır. Her dominiyonun hükümeti ayrı ve müstakildir. Ve başvekiller doğrudan doğruya kıral ile temas edebilirler.

İngiltere ile diğer dominiyonları arasındaki münasebeti tanzim eden bu Westminister kanunu, İrlanda meselesini halledemedi. De Valera geçen mayısta İrlanda için bir cumhuriyet kanunu esasisi tanzim etmiştir. Bir defa bu kanunu esasi, yalnız yirmi altı kontluk için değil, bütün İrlanda adası içindir. Sonra umumî valiliği ilga ederek yerine halk tarafından seçilen cumhur reisi ikame ediyor. Kanunu esaside ingiliz kıralından ve İngiltere imparatorluğundan bahis bile yoktur. Yalnız dış münaseebtlerinin tanziminde Eire adı verilen yeni devletin, bir devletler grupu ile ortaklık yapabileceği tasrih ediliyor. İşte bütün kanunu esaside İngiltere imparatorluğuna olan ima bundan ibarettir.

Geçenlerde meriyete giren bu kanunu esasiye İngiltere hükümeti tarafından ileri sürülen tek bir itiraz Eire devletinin hududları içine şimali İrlanda'nın da alınması teşebbüsünden ibarettir. İngiltere şimali İrlandayı teşkil eden ve nüfusu protestan olan altı kontluğu Eire'den ayrı telâkki ediyor. Kanunu esasinin diğer noktalarına itiraz edilmemektedir. Fakat kanunu esasi meriyete girer girmez, kıral altıncı George için müşkül bir vaziyet meydana gelmiştir: İtalya hükümeti Eire'ye bir sefir tayin ettiğinden İrlanda hükümeti de Roma'ya bir sefir tayin etmeğe karar vermiştir. Sefirin itimadnamesi İngiltere kıralı tarafından imzalanmalıdır. İtalya, sefirin, İtalya kıralı ve habeş imparatoru nezdine gönderilmesinde ısrar ettiğinden İrlanda da bu şartı kabul etmiştir. Binaenaleyh altıncı George İngiltere kıralı sıfatiyle Haile Selâse'yi, İrlanda kıralı diyemiyeceğiz; fakat İrlandanın haricî münasebetlerini tanzim eden hükümdar sıfatile de Viktor Emanuel'i habeş imparatoru olarak tanımak mecburiyetinde kalıyor. Kıral altıncı George'un bu yolda bir itimatname imza etmeğe hazır olduğu bildirilmektedir.

İmparatorluk hazım cihazının kuvvetine delâlet eden bu ingiliz garabeti Mussolini'yi çileden çıkarabilir. Ve hakkiyle...

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Romanya başvekili radyoda bir nutuk söyledi ve dedi ki:

"Romanya yahudileri„ "Hep irtişa, kaçakçılık„ "yaparak yaşamışlardır„

(Başı 1. inci sayfada)

ruhanî kalkınmasının hıristiyan kilisesiyle mümkün olacağına kaniiz. Biz devletin temelini teşkil eden kıraliyete inanıyoruz. Nihayet biz milletin devletteki kurucu haklarına iman ediyoruz, öyle ki, bizim etnik idaremizin mühürü bütün millî hayatımızın şubelerinde basılı bulunsun. Bu prensipler şu suretle tahakkuk edebilir :

1 — Bütün ana yasa eşkâline hürmet edilerek kanunlar yapılması,

2 — Hükümet tarafından, kendi mesuliyetleri ve hakları dahilinde, doğrudan doğruya tedbirler alınması,

Teşrii meseleye gelince, bir anlaşma ve feyizli iş yapma imkânını vermeyen bugünkü parlâmentonun feshi sırasında hükümet programını izah edecektir. Romenlerin tekrar devlet idaresinin başına getirilmesi işinde memleketimizde ekalliyetlerin istifade hakları olan hususattan mahrum bırakılması demek değildir. Adalet evet, zulüm asla. Ben şahsen hürriyet için çok çalıştığım cihetle zalim olabilmeme imkân yoktur. Devlet mefhumuna fikir ve hareketleriyle iştirâk eden bütün ekalliyetler kendi ırkî temayülleri dairesinde bütün haklarından istifade edebilirler.

Ecnebi memleketler bizde, devlet hayatının şeklini milletin muvafakatile ve tam sükûnet içinde tesbit eden bir rejim görmelidir. Çalışkan ve sulhu seven milletimiz, kurtuluşunun en muvafık şartlarını kendi kiyasetine göre araştırmaktadır. Hükümetimiz, yüksek menfaatlerimizle haricî siyasetimizi biribirine uyduracaktır. Bu işte ihtilâtlardan içtinab olunacak, mevcud ittifaklara riayet edilecek ve hududlarımız haricindeki dostluklar artırılacaktır."

Başbakan Goga müteakiben hükümetin ilk icraatını anlatmıştır. Ecnebi memleketlerin birer âleti olan, Adverul, Diminieata, Lapta gazeteleri kapatılacaktır. Yaşto'da birkaç yahudi gazetesi kapatılmıştır.

Yahudi meselesi

Hükümet vatandaşlık haklarının tadili meselesini tetkik etmektedir. Harbtan sonra memleketi istilâ eden yüz binlerce yahudi unsuru hep kazanç, irtişa ve kaçakcılık zihniyetile yaşamıştır.

Hükümetin millî mesaiyi himaye kanununun tatbik edilip edilmediğini kontrol için ecnebi müesseseler nezdine komiserler tayin etmesi de tetkik olunmaktadır.

Dahilî sermaye ile çalıştığı, devletin bir takım imtiyazlarından istifade ettiği halde muhtelif işlerde ecnebileri kullanmayı tercih eden müesseselerin romanyalılaştırılması.

Hükümet ziraat ve endüstri fiatları arasındaki muvazenesizliği tetkik edecek ve köylüye elzem olan fiatları arasındaki muvazenesizliği tetkik edecek ve köylüye elzem olan maddelerin fiatlarını ucuzlatacaktır.

Bulgaristana gelecek yahudiler

Sofya, 1 (A.A.) — Memleketlerini terkedecek olan Romanya yahudilerinin Bulgaristana girmemelerini temin için resmî hiçbir tedbir alınmamıştır. Bununla beraber, keşif bir muhaceret akını karşısında kalındığı takdirde hükümetin bunu tahdid etmek üzere tedbirler alacağı zannedilmektedir.

Titülesko köylü partisine girdi

Bükreş, 1 (A.A.) — Şimdiye kadar hiçbir partiye intisab etmemiş olan Titüleskonun millî köylü partisine girdiği öğrenilmiştir.

Titulesko, bu hareketile Goga hükümetine karşı mücadeleye girişeceğini anlatmak istemiştir.

Kont Ciano'ya çekilen telgraf

Roma, 1 (A.A.) — Yeni Romanya hariciye bakanı Micesko. Kont Cianoya sulhu muhafaza etmek ve italyan-romen dostluğunu kuvvetlendirmek için kendisile işbirliği yapabileceğinden mütevellid memnuniyetini bildiren bir telgraf göndermiştir.

Ciano da aynı hisleri ifade eden ve Miceskonun faşist hükümetinin sempatisine güvenebileceğini ilâve eden bir telgrafla cevab vermiştir.

Litvinof'la romen dış bakanı arasında

Moskova, 1 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Yeni Romanya kabinesi teşekkül eder etmez hariciye nazırı B. Miceskonun B. Litvinof'a, umumî barışın muhafazasında kendisiyle işbirliği ve Romanya tarafından bu hususta yapılmış olan teahhüdlere riayet etmek arzusunu bildirmeğe lüzum görmesi dikkate lâyik addedilmektedir. B. Litvinof'un cevabı da çok nazikâne olmuştur. Bununla beraber B. Miceskonun bu telgrafının Goga kabinesinin burada müstakbel dış politikası hakkında hasıl ettiği fikri ziyadesiyle değiştirebileceğinden şüphe edilmektedir.

B. Delbos'a çekilen telgraf

Paris, 1 (A.A.) — B. Delbos, Romanya dış bakanı B. Miceskodan aşağıdaki telgrafı almıştır:

"Hariciye bakanlığı vazifesine başlarken, Ekselanslarına, Romanya ile Fransayı bağlıyan ananevî dostluk münasebetlerinin barışın muhafazası nefine olarak ve mütesanid menfaatlerimiz için kendileriyle işbirliği edebilmekten doğan büyük memnuniyetimi arzederim. Deruhte ettiğim vazifenin benim için elzem olan hararetli yardımı Ekselansları nezdinde bulmakla çok bahtiyar olacağım. Bu vazifeyi, şerefli fransız milleti hakkında alenen beslediğim büyük hayranlık ve derin bağlılık ruhu dairesinde ifa edeceğim.„

B. Delbos aşağıdaki cevabı vermiştir:

"Ekselanslarınızın nazik telgraflarındaki ifadeden ve asîl Romanya milletine mütesanid menfaatler ve kardeşlik münasebetleri ile bağlı bulunan fransız milleti hakkında gösterdikleri dostluk hissiyatından pek mütehassis oldum. Ekselansları ,iki memleketi derin bir surette merbut bulundukları barış işindeki teşriki mesailerinde çok dostane bir surette birleştimş olan ananevî politikaya sadikane merbutiyetimden emin olabilirler.„

Romanya'nın türk milletine karşı dostluğu

Romen başvekili ile B. Celâl Bayar arasında samimî telgraflar

(Başı 1. inci sayfada)

Ekselâns Bay Octavian Goga başvekil
Bükreş

Haşmetlû kıralınız tarafından ekselânsınıza tevdi edilen yüksek vazifeyi bana bildirmek için lutfen gönderdiğiniz telgraftan ve şefimiz ve memleketim hakkında izhar buyrulan ve türk milletinin ruhunda necib Romanya milletine karşı aynı sadık makes bulan çok dotsane hissiyatınızdan pek mütehassis oldum.

Ekselânsınızdan en samimî tebriklerimin kabulünü rica ederken mesaisinde tam bir muvaffakiyet temenni etmeye müsareat eder ve yüksek tazimlerimin kabulünü dilerim.

Başvekil
Celâl Bayar

PARİS'TE ÇIKAN GREV

Grevcilerin yevmiyelerine zam yapılacak mı?

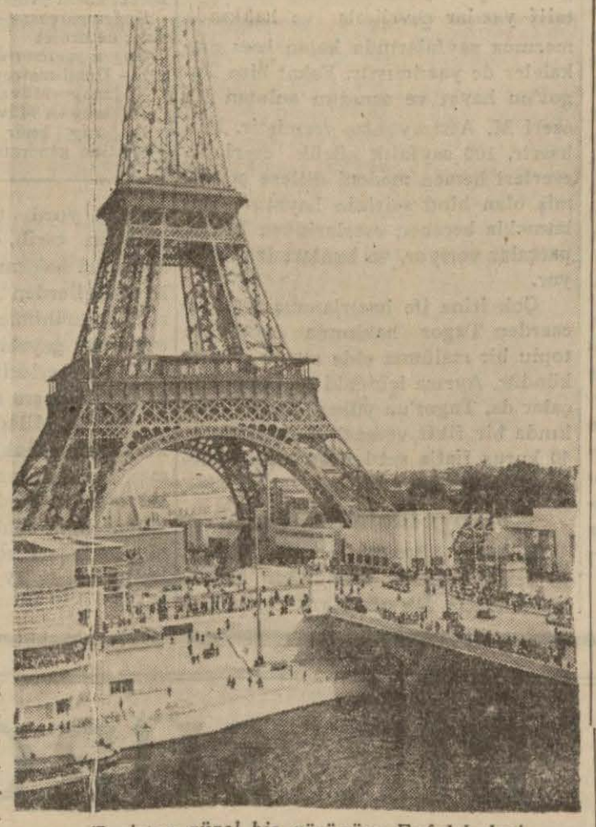

Paristen güzel bir görünüş: Eyfel kulesi

Paris, 1 (A.A.) — Âmme hizmetleri işçilerinin gündeliklerinin arttırılması hakkında belediye meclisi umumî meclis arasındaki anlaşmazlık devam etmektedir.

Umumî meclis dün 1200 franklık bir zam kabul etmiş ve işçi bundan memnun olmuştur.

Halbuki belediye meclisi 600 franktan fazla zam yapılması taraftarı değildi.

Sen valisi Villey bir anlaşma husulüne çalışmaktadır.

Belediye meclisi azaları evelki gece parlamento tarafından verilmiş olan kararın hareketlerini haklı göstermekte olduğunu bildirmektedirler. Bu karar mucibince belediyeler kendi memurlarına devlet memurlarından fazla zam yapmıyacaklardır.

Şotan, kendisinin sosyalist bakanların bazı hareket tarzlariyle grevcilere bulunmuş oldukları vaadleri tasvib etmediğine dair çıkan haberleri katiyetle tekzib etmiştir.

Bir komisyon kurulacak

Paris, 1 (A.A.) — Belediye meclisi, işçilerin gündeliklerinin arttırılması meselesinde belediye meclisi ile umumî meclis arasında bir anlaşma zemini bulmak için bir komisyon teşkiline karar vermiştir.

Hitlerden macar başvekiline fotoğraf

Budapeşte, 1 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Almanyanın Budapeşte elçisi B. Erdmanns Dorff, başvekil B. Daranyi ziyaret ederek kendisine B. Hitlerin çok dostane itihaflı bir fotoğrafını vermiştir, B. Hitler, aynı tarzda bir fotoğrafını da hariciye nazırı B. Kanya'ya göndermiştir.

Milletler Cemiyeti genel sekreteri B. Avenol

Kollektif emniyet

Milletler Cemiyeti genel sekreterinin radyodaki nutku

Cenevre, 1 (A.A.) — Milletler Cemiyeti radyosu dün akşam cenub Afrikası Başvekili general Smuts ile genel sekreter B. Avenol'un Cenevre müessesesi ve kollektif emniyet sistemi lehindeki yılbaşı nutuklarını neşretmiştir.

General Smuts ezcümle demiştir ki:

"— Bütün dünya bugüne kadar Avrupa devlet adamlarının tanımadığı bir vaziyette bulunuyor. Batıda fikirlerde ve işlerde büyük bir karışıklık var. Doğu, neticesi henüz meçhul bir taarruz hareketine başlamak için bu karışıklıktan istifade etmektedir. Milletler Cemiyeti böyle bir vaziyet karşısında harekete geçebilecek kadar kuvvetli değildir. Zira henüz genç ve tecrübesizdir. Kendisi hakkında da yapılan itham budur. Ekseriya Milletler Cemiyeti B. Grandi'nin düşündüğü gibi, galib devletlerin hâkimiyetini ezelileştirmek için yapılmış bir mekanizma olarak gösterilmektedir. Bununla beraber, vâdedilen garantiyi tahakkuk ettirmemekle itham ediliyor. İlk azasından birkaçı tarafından terkedilen bu cemiyet halen vazifesini yapabilecek iktidarda değildir. Bu ithamlara ne cevab verebilirim? Milletler Cemiyetinin paktı, beynelmilel teşriki mesaiye dayanan bir cemiyetin terakki yolunda en ileri noktasıdır. Kuvvetini yapan bu nokta olduğu gibi zâfını da bu nokta teşkil etmektedir. İcab ederse pratik bir reforma âmadeyiz. Fakat hiç bir surette teslim olmağa değil.

B. Avenol şu beyanatta bulunmuştur:

"— Milletler Cemiyetinin muvaffakıyetsizliğe uğraması yüzünden, kendisinden ümidi kesmemelidir. Zaman vahîmdir. Halen işlerin idaresinden mesul olanların cesaret ve ihtiyat göstermeleri lâzımdır. Vazifemiz çok naziktir.„

B. Avenol, Milletler Cemiyetinin, barışın muhafazasını istiyen milletler için mutlak surette lâzım olduğunu bildirerek sözlerini bitirmiştir.

Bir kadın tayyarecinin kırdığı rekor

Kahire, 1 (A.A.) — Kadın tayyareci Dupeyro dün sabah Kudüsten uçarak altı buçuk litrelik tayyareler için kadın dünya mesafe rekorunu kırmaya teşebbüs etmiştir. Tayyareci bugün öğleden sonra Marsamatruya gelerek yere inmiştir. 1900 kilometre kateden bayan Dupeyron bu suretle mesafe rekorunu kırmıştır.

Sovyetler birliği deniz filosunu kuvvetlendiriyor

Sovyetler her hangi bir devletten daha çok denizaltına maliktir

Moskova, 1 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Sovyet bahriyesi şimdiye kadar, ordu ve hava işleri gibi müdafaa ve halk komiserliğine bağlı bulunuyordu. Yeni bahriye komiserliğinin ihdası, sovyet hükümetinin kuvvetli bir donanma tesisine verdiği ehemiyeti göstermektedir. Malûmdur ki, rus donanmasının ilk bânisi halk arasında fevkalâde meşhur olan büyük Piyer'dir. Fakat halefleri tarafından deniz rönesansını takviye için yapılan teşebbüsler akim kalmıştır. Tshushima'dan ve ondan sonra da bir kere daha ihtilâlden sonra rus bahriyesi emsalî bir surette mevcut değildi ve sovyetler işe enerjik bir surette yoktan başladılar. Sovyetlerin filosu hakkında burada pek az malûmat mevcud olmakla beraber, yabancı eksperlerin umumiyetle tahmin ettiklerine göre, sovyetlerin herhangi diğer bir milletten daha fazla denizaltı gemisi mevcuddur. Sovyetler hafif bir deniz üstü filosu inşasına ehemiyet vermişlerdir. Keza yabancı gazeteler Amerikadan bir kaç saffı harb gemisinin tedarikinden de bahsetmişlerdir ki, bu gemiler Sovyetler Birliğini dünya deniz kuvvetleri arasında mühim bir unsur haline getirebilir.

TÜRKİYE BASINI

Dış ticaretimizi canlandırmak için

CUMHURİYET'te Yunus Nadi, diş ticaretimizi inkişaf ettirmek ve iç pazarın ihtiyaç ve imkânlariyle muvazeneli bir hale getirmek için cumhuriyet devrinde ve bilhassa başbakan B. Celâl Bayarın ekonomi bakanlığı esnasında alınmış olan bir çok yerinde tedbirleri ve yapılmış büyük gayretleri hatırlattıktan sonra diyor ki:

"Türkofis teşkilâtının yabancı memleketlere kadar teşmili bu çok ehemiyetli gayeyi göz önünde tutan esaslı tedbirlerimiz cümlesindendir. Cumhuriyet hükümeti dış ticaretimizi daima daha canlı bir halde tutmak için yalnız bir teşkilâtla da iktifa edip kalmıyarak her vesile ve fırsattan bilistifade bu yolda yeni yeni tedbirler almaktan geri durmamaktadır. Bütün dünya ekonomisinin geçirmekte olduğu buhranlı devre bizi de hemen her memleketin müracaat ettiği tedbirlere tevessül etmek zarureti karşısında bulundurmuştur.

Bütün bu çalışmalar içinde bir tanesi var ki biz ona devletce ne kadar çok ehemiyet verilirse asla fazla sayılmıyacak surette yerinde olacağını takdir ediyoruz: Türkiye istihsalâtı için dış memleketlerde yeniden yeniye pazarlar yaratmak için sarfedilecek emekler ve fedakârlıklar. Bu mesai şubesi çok ehemiyetlidir, ve itiraf etmeli ki biz ona henüz lâyık olduğu derecede kıymet vermeğe vakit bulamadık. Milli türk metalarına dış pazarlarda yeniden yeniye müşteriler bulmak için âdeta ticaret misiyonerleri yaratmaya mecbur olduğumuzu her gün daha fazla hissediyoruz. Bu mesele doğrudan doğruya devletin duyacağı ve öylece eline de alacağı büyük bir iştir.

Bizzat ticaretle meşgul olan nice zeki ve faal vatandaşlar vardır ki devlet ihracat işlerimizi canlandırmakta onların himmet ve faaliyetlerinden pek büyük faydalar temin edebilir. Devletin, bu yolda bu vatandaşları yerinde ve kıymetli yardımlariyle teşvik ve teşci etmesi lâzımdır. Nihayet türk malini dünyanın bilinen ve bilinmiyen pazarlarında revaçlandırmak için iyi seçilmelerinde muvaffak olunmuş bir takım vatandaşlarımızın muhtelif heyetler halinde her yıl müteaddid memleketlerde seyahat ettiklerini görebilmeliyiz. Bu seyahatlerden her yıl az çok neticeler alına alına giderek dış ticaretimizin fevkalâde inkişaflarına şahid olmakla bahtiyar olacağımıza bizim zerre kadar şüphemiz yktur."

FRANSA LEVANTENLİĞİ

AKŞAM'da Ahmed İhsan Tokgöz, şarkta fransız levantenliğinin doymak bilmez iştihasını ve fransız hükümetini bile peşinden sürüklemeye muvaffak olan entrikalarını anlatarak diyor ki:

"Emperyalistlerin 1914 yılına kadar sürdükleri kapitülasyon saltanatını Fransa 1923 den sonra Suriye'ye götürdü, o saltanat ile çöplenen levantenler İstanbul'dan Suriye'ye göç ettiler. Türklük Hatay'daki hakkını isteyince bu saltanatın Suriye'deki kumandanlariyle neferleri ayaklandılar: Türklük kendi hakkını beynelmilel muhite, Cenevre'ye götürüp Fransa hükümetiyle orada insanca anlaşınca ve bu anlaşma Milletler Cemiyeti tarafından tsdik olununca, Suriye'deki levanten güruhuna el altından kancıklıklar yapmaktan başka bir iş kalmadı. Şimdi onları yapıyorlar, oradakileri biribirleri aleyhine tahrik ediyorlar. Fakat türk milleti ve devleti Milletler Cemiyetine de tasdik ettirdiği hakkını almak için Fransanın müstemleke madrabazlarına kulak asamaz; Türkiye beynelmilel hakkını hukuk ve mantık dairesinde müdafaa etmenin yolunu pek âlâ bilir. İşin sonunda küçüklük gene Fransa'nın müstemleke memurlarına düşecektir ve onlar da öğreneceklerdir ki seneler geçti, dünyada fikirler yürüyor, hele siyasî sahada bilgiler ve görgüler ileri gidiyor. Artık politikacıların, biz insaniyet ve medeniyet adına hareket ediyoruz, vahud zulüm altında inleyen hıristiyanları ve küçük milletleri kurtaracağız gibi sözlerine kimsenin inanmak değil, şöyle kulak astığı da yoktur.

Burada şaşacak nokta bir tektir: Nasıl olur da Fransa gibi büyük bir milletin kurduğu cumhuriyet hükümeti, işin bu iç yüzünü bildiği halde, müstemlekelerindeki Levanten ruh ve görgülü soyguncu memurlarına sözünü geçiremez; işte benim buna aklım ermiyor. Ben çok kültürlü fransızlarla konuştum. Bu görüştüğüm hakikî fransızların hemen hepsi şarkta tatbik olunan müstemleke politikasındaki sakatlıklardan habersizdirler. Hattâ onlar kapitülâsyonların adını bilir de ihata ettiği tecavüzleri bilmez ve söylenirse inanmak istemezler. Çünkü hakikaten bu usuller inanılacak şeyler değildir.

Plevne Müdafaasında Bir İngiliz Zabiti

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Ruslar, 3 üncü Plevne muharebesine 100 bin asker, 444 topla girişmişlerdi

Benim taburum, başka iki tabur ve iki batarya ile beraber garb tarafında bulunan Yanıkbayır tabyasında idi. Miralay, Ferik ve erkânı harbiyesi bizimle beraberdi. Bizim tabyanın 300 yarda kadar gerisinde bizim fırkanın ihtiyatları, yedek depoları ve gene bizim fırkaya mensub iki süvari bölüğü vardı.

Tabyanın muhafızı olan yirmi bölükten (4, 8, 8) sekiz tanesi (bir tabur) cebheyi ve yan siperlerini, dört bölük (yarım tabur) bizi şarktaki tabya ile birleştiren ara siperlerini, 4 bölük (benim taburum) tabyanın içini tutuyordu. Dört bölük (yarım tabur) arkada ihtiyatta, süvarinin yanında bulunuyordu. Bukova ile olan muvasalamızı, orayı muhafaza eden kuvvetlerden ayrılmış bölükler temin ediyordu.

Benim bölüğümün durumu son zamanlarda tadil edilmişti.

Rahmetli mülâzım Hardar'ın kumanda ettiği birinci takım mülâzım Tereb'in kumandasına, ikinci (benim) takım da Bakkal çavuşun kumandasına verilmişti. Üçüncü takıma eskiden olduğu gibi mülâzım Seymour kumanda ediyordu.

Sancak takım, ağustosta Edirneden kura efradiyle beraber gelmiş olan mülâzım Murad Azif'in kumandasındaydı. Bu adam, son zamanlarda terfi edilmiş otuz yaşlarında, kendisine güvenilir, meşakkate dayanıklı, vicdanlı, fakat okuyup yazma bilmez, cahil bir alaylı zabitti. Tavurları hareketleri babayağnice idi. Fakat ben onun bu hallerinden hoşlanıyordum. Aramızda yaş farkı olmasına rağmen bütün emirlerime hiç ağzını açmadan, surat etmeden isteye isteye itaat ediyordu. Kendisi, Edirne civarındandı. Babası bir zaptiye (jandarma) yüzbaşısı idi ve o sıralarda Süleyman paşanın ordusunda bulunuyordu.

Harb için almış olduğumuz başlıca tedbirler şunlardı : Nefer başına altı yüz kurşun, top başına yüz gülle verilmişti. Sekiz günlük peksimet, bir mikdar mısır unu, ekmek, pirinç, biraz da meyva, tabur başına bir baş sığır dağıtılmıştı. Her neferin yanında seksen kurşun vardı. Biner kurşunluk sandıklar tabyalarda ve siperlerde emre amade bulunuyordu. Yaralıları götürmek üzere her taburda iki, üç araba vardı ve Yanıkbayırın cenub yamacında da ilk tedaviyi yapabilecek bir revir vücuda getirmişti. Mühimmat depolarını icabında kurtarmak için, öküz arabaları, mekkâre beygirleri, top arabaları hazır duruyordu.

Atlı posta neferlerinden mürekkep muntazam bir servis, Opaneç, Bukova, Baş tabyalar ve Plevne ile muhaberemizi temin ediyorlardı. Bu postalar bir süvari zabitinin kumandası altında idi. Şimaldeki Baş tabyadan giden bir tel, iki karargâha bağlıyordu. Her iki Yanıkbayır tabyasında merdivenli birer direk vardı. Bunlar, imamların üzerine çıkıp ezan ve dua okumaları için vücuda getirilmişti; fakat burası muharebe zamanında tarassud mevkii olarak kullanılmıştır. Bizim tabyadan iki mil uzakta bulunan karargâh tepeleri görünüyordu ve arada işaretleşme tertibatı vücuda getirilmişti.

Dürbünlü bir zabit, bu işle uğraşmağa memur edilmişti. Baş tabyada bir kaç yardımcısiyle birlikte usta bir telgrafçı vardı. Bölük ve takım kumandanlarına kadar bütün zabitler yanlarına kurşun kalem ve defter almışlardı. Hareketleri tam zamanında yapabilmek için bütün saatler, biribirine uygun bir surette ayar edilmişlerdi. (alaturka saatle güneş saat on ikide batar. Benim alafranga saat üzerine söylediğim vakitler, aşağı yukarı, tahmine müsteniddir.)

Mevzilerin plânları dağıtılmıştı. Köşe başlarına konulmuş işaret levhalarında, kumandanların, tabyaların ve içlerinde bulunan ünitelerin isimleri yazılı idi.

Tabyaların ve siperlerin içine muayyen fasılalarla su fıçıları ve peksimet çuvalları yerleştirilmiş ve emir verildiği zaman bunları dağıtacak neferler önceden tayin edilmişti.

Ahçı mangaları yapılmış ve icabında ateş hattına sıcak yemek gönderebilmek için tertibat alınmıştı. Karanlık bastığı zaman bir bölüğün üçte biri dört saat müddetle nöbette kalacak, ve bu esnada geriye kalan üçte ikisi elbiseleri üstlerinde, silâhları ellerinde dinleneceklerdi. Gündüzün, yıkanmak ve soyunmak üzere arka tarafla muvasala temin olunmuştu. Her tabyadan birer müfreze ayrılmıştı. Bunlar fenerler ve aletlerle vukua gelecek her hangi bir hasarı tamir etmeğe memur idiler. Toprağın içinde oyulmuş yerlere petrol depo edilmişti. Her taburun bataryalarını derme çatma yapılmış teskerelerle taşıyacak sıhiyeciler önceden tayin olunmuştu. Her tabyada çıkması muhtemel bir yangını söndürecek askerler ayrılmış, su dolu kovalar hazırlanmıştı. Bunlar, aynı zamanda, su tedariki ile de meşgul olacaklardı. Çöpleri uzağa dökmek için tertibat alınmış, ileri karakolları ve ileri postaları koruyacak çukurlar ve siperciler vücuda getirilmişti.

Şurasını teessürle söylemek lâzımdır ki bütün bu parlak tesisattan, hücuma uğramayan bizim tabya müstesna olmak üzere, hiç bir tarafta istifade edilememiştir.

Bizim mevzilerimizin şimal ve garb kapılarını teşkil eden Vid köprüsünü ve Opaneç tabyalarını muhafaza eden askerlerin kumandanlarına son nefrleri şehid oluncaya kadar yerlerinden ayrılmamaları hakkında katî emirler verilmişti.

(Sonu var)

BİBLİYOGRAFYA

Agâh Efendi

Matbuat umum müdürlüğü müşavirlerinden ve eski gazeteci arkadaşlarımızdan B. Server Rıfat İskit, türk gazeteciliğinin kurucusu olan "Agâh Efendi" hakkında çok dikkate değer bir kitab neşretmiştir.

Müellif eserinin başında maksadını şöyle izah etmektedir:

"Bizde gazeteciliğin bir meslek oluşuna imkân ve vücud vererek, geçimi gazeteciliğe münhasır ilk meslekdaşları yetiştiren, ilk milî gazetenin müessisi Agâh efendi omuştu.

"Onlara kanunun eliyle, bir Birlik ve istikbal teminine de Bay Şükrü Kaya muvaffak oluyor.„

"Mesleğe büyük hizmetleri dokunan bu iki şahsiyeti tarih muvacehesinde elele vererek, birincisinin çok enteresan hizmetlerini tesbit eden bu etüdümü, ikincisine ithaf ediyorum...

1860 senesinde ilk hususî türk gazetesini tesis etmiş, ilk başmakaleyi yazmış, gazetesinin bütün işleriyle bizzat uğraşmış olan Agâh efendinin hayatı, bu itibarla, matbuatımızın tarihiyle mezcolmuş bulunuyor.

Server İskit, yeni intişar eden eserinde, Agâh efendinin hayatı ile birlikte, Türkiyede gazeteciliğin kuruluşunu etüd mevzuu olarak ele almış ve vesikalar üzerinde yorucu ve yıpratıcı bir çalışmadan sonra, matbuat tarihimiz için ehemiyeti inkâr edilemez bir eser vücuda getirmiştir.

Güzel ve orijinal bir kapak içinde nefis bir şekilde basılmış olan bu eser büyük hacimde 56 sayfa ve ayrıca kuşe kâğıdı üzerine basılmış fotoğrafilerden mürekkeptir ve bir lira fiatla satılmaktadır.

Felsefî ve içtimaî konferanslar

İstanbul üniversitesi profesör ve doçentleri tarafından muhtelif tarihlerde verilmiş olan konferanslar Çığır mecmuasının teşebbüsiyle kitab halinde neşredilmeye başlanmıştır. Tesis edilmiş olan serinin ilk sayısı olarak intişar eden kitabta şu konferanslar vardır: Profesör Mustafa Şekip: Memleketimizde felsefenin inkişafı için lâzım şartlar. Doktor Ziyaettin Fahri: İstikrar felsefesi. Ali Kâmi: Milliyet meselesi. Sabahattin Rahmi: Fransız edebiyatında içtimaî roman - Nusret Kürkçüoğlu: Atom nazariyesinin bugünkü vaziyeti.

76 sayfalık bir eser 40 kuruş fiatla satılmaktadır.

Tagore, hayatı ve eserleri

Hindistanın büyük millî şairi Tagor'dan şimdiye kadar dilimize muhtelif yazılar çevrilmiş ve hakkında mecmua sayfalarında kalan bazı makaleler de yazılmıştır. Fakat bize Tagor'un hayat ve sanatını anlatan ilk eseri M. Atsızayoldaş vermiştir. Muharrir, 100 sayfalık küçük eserinde, eserleri hemen medeni dillere çevrilmiş olan hind şairinin hayatını anlatmakla beraber, eserlerinden birçok parçalar veriyor, ve bunları izah ediyor.

Çok itina ile hazırlanmış olan bu eserden Tagor hakkında etraflı ve toplu bir malûmat elde etmek mümkündür. Ayrıca içindeki seçilmiş parçalar da, Tagor'un yüksek sanatı hakkında bir fikir verecek mahiyettedir. 40 kuruş fiatla satılan bu eseri okurlarımıza tavsiye ederiz.

Kütahya ilinin kısa tarihi

Kütahya öğretmenlerinden Mustafa Yeşil bu isim altında bir broşür neşretmiştir. İlk okulların ileri sınıflarında yurd tetkikleri yapılırken muhitin tarih, coğrafya, meşahir ve âbideleri hakkında verilmesi lâzımgelen bilgilerden Kütahya vilâyetine aid en mühimlerini iki ayrı eserde toplamak gayesiyle hareket eden müellif, bu eserlerin birincisini yukardaki isimle neşre muvaffak olmuştur.

Eserde Milâddan önce ve sonraki Kütahya hakkında mevcud malûmat, herkesin anlıyacağı sade bir dille anlatılmaktadır. Kitabın sonuna Kütahyanın muhtelif tarihî eserlerinin resimleri konulmuştur. 40 sayfalık bu kitab, 25 kuruş fiat taşımaktadır.

MATEMATİK TERİMLER

Türkçe - Osmanlıca

D

Dakka — Dakika — Minute
Dara — Dara — Tare
Dar açı — Zaviyei hadde — Angle aigu
Darüçgen — Hadde zaviyeli müselles — Triangle acutagle
Dayire — Daire — Cercle
Dayirevik — Dairevî — Circulaire
Değer — Kıymet — Valeur
Değişey — Tahavvül — Variation
Değişik — Mütenevvi — Varié
Değişken — Mütehavvil — Variable
Değişmek — Tenevvü etmek — Varier
Değişmez — Sabit — Constant
Değme noktası — Temas noktası — Point de contact
Değterminel — Tayinî — Déterminatif
Değterminey — Täyin — Détermination
Değterminlemek — Tayin etmek — Déterminer
Değterminli — Muayyen — Déterminé
Değterminliyen — Dalle — Déterminant
Değterminsiz — Gayri muayyen — Indéterminé
Değterminsiz çözey — Halli gayri muayyen — Solution indéterminée
Denk — Muadil — Equivalent
Denkleşme — Muadelet — Equivalence
Denkley — Muadele — Equation
Denkter — Hattı üstüva — Equateur
Derece — Derece — Degré
Derinlik — Umk — Profondeur
Dış — Haricî, hariç — Extérieur
Dışaçı — Haricî zaviye — Angle extérieur
Dışbükey — Muhaddep — Convexe
Dışdayire — Haricen mersum daire — Cercle circonscrit
Dışlar — Tarafeyn — Extrême
Dışmerkez — Haricanilmerkez — Excentrique
Dışmerkezlik — Haricanilmerkezlik — Extentricité
Dışpoligon — Haricen mersum mudalla — Polygone circonscrit
Dıştan — Haricen — Extérieurement
Dışters (açı) — Haricen mütebadil — Alterne-externe
Dışyarıçap — Nısıf kurur — Rayon (du polygon régulier)
Dikey — Amudî — Perpendiculaire
Dikey — Amut — Perpandiculaire (la)
Dikey açı — Zaviyei kaime — Angle droit
Dikey ayağı — Mevkii amut — Pied de la perpendiculaire
Dikey dörtgen — Mustatil — Rectangle
Dikeyin çap — Veteri kaime — Hypoténuse
Dikeyin kenar — Dılı kaim — Côté droit
Dikey pürüzma — Kaim menşur — Prisme droit
Dikey silindir — Kaim üstüvane — Cylindre droit
Dikey üçgen — Kaim zaviyeli müselles Triangle rectangle
Dikey yamuk — Kaim şibih münharif — Trapèze rectangle
Dikgen — Kaim — Ortbogonal
Dilim — Kıtâı daire — Secteur
Diregen — Müveccih — Directeur, -trice
Diregen — Müveccih — Directrice
Direget — İstikamet — Direction
Doğru — Müstakim, kaim — Droit, -e
Doğru — Müstakim — (Droite (la)
Doğru çizgi — Hattı müstakim — Ligne droite
Doğru, doğru çizgi — Müstakim — Réctiligne
Doğru metre — Metre cetveli — Mètre droit
Doğru oranlı — Mepsuten mütenasip — Directement proportionnel
Doğru parçası — Müstakim kıt'ası — Ségment de droiet
Doğru yarımetre — Yarım metroluk cetvel — Demi mètre droit
Doğruay — Müvellit — Générateur, -trice
Doğuray — Müvellit — Génératrice (la)
Doğuray kesir — Kesri mütevellit — Franction génératrice
Dönel — Devrî — Rotatoire
Döney — Devreden — Rotatif
Döndüren — Müdevvir — Rotateur, -trice
Dönüğ — Devir, devran — Rotation
Dönüm noktası — İnhiraf noktası — Point d'inflexion
Dörtgen — *Münharif* — Quadrilatoire
Dörtgen pürüzma — Münharif menşur — Prisme quadrangulaire
Dört işlev — Amali erbaa — Quatre operations (les)
(1) Dörtyüzley (2) Üçgen piramit — Zuerbaatülvücuh — Tetraèdre
Durum — Vaziyet — Position
Düşey — Şakulî — Vertical
Düşey — Şakul — Vertical (la)
Düzey — Müstevi — Plan
Düzey — Sathı müstevi — Plan (le)
Düzey — Sathı müstevi — Surface plane
Düzey geometri — Müstevi hendese — Géométrie plane
Düzeyin açı — Zaviyei müsteviye — Angle plan
Düzgün — Muntazam — Régulier
Düzgün altıgen — Muntazam müseddes — Hexagone régulier
Düzgün beşgen — Muntazam muhammes — Pentagone regulier

E

Ebey — Hakikî — Effectif
Eğik — Mail — Oblique
Eğik — Hattı mail — Obliğue (l')
Eğik pürüzma — Mail menşur — Prisme oblique
Eğik silindir — Mail üstüvane — Cylindre oblique
Eğim ölçeği — Meyil mikyası — Ecbelle de pente
Eğri — Münhani — Courbe
Eğri çizgi — Hattı münhani — Ligne courbe
Eğri, eğri çizgi — Hattı münhani — Curviligne
Eğrilik — İnhina — Courbure
Eğri yüzey — Sathı münhani — Surface courbe
Eksen — Mihver — Axe
... eksi ... (—) — ... nakıs ... — Moins
Eksilen — Matruhünminh — Plus grand nombre (le) Soustraction (Minuende)
Eksilme — Tenakus — Décroissement
Ekzemek — Mümarese yapmak — Exercer
Ekzey — Mümarese, temrin — Exercice
Elips — Kat'ı nakıs I— Ellipse
Elipsoidal — Mücessem kat'ı nakısî — Ellipsoïdal
Elipsoit — Mücessem kat'ı nakıs — Ellipsoïde
Eliptik — Kat'ı nakısî — Elliptique
En büyük — Azamî — Maximum
En büyük eğim çizgisi — Meyli âzam hattı — Ligne de la plus grande pente
En büyük ortak bölen — Kasımı müştereki âzam — Plus grand commun diviseur (le)
En küçük — Asgarî — Minimum
En küçük katortak — [illegible] gar — Plus petit commun multiple (le)
Eplikat — Tatbik, tatbikat — Application
Ergi — İrca — Réduction
Erginmez — Gayri kabili irca — Irréductible
Erginir — Kabili irca — Réductible
Ergirmek — İrca etmek — Réduire
Ertel — Tertip — Ordonnée
Ertelemek — Tertip etmeö — Ordonner
Ertey — Mertebe — Ordre
Eşit (=) — Müsavi Egal
Eşitlik — Müsavat — Egalité
Eşitleyin — Müsavi olarak — Egalement
Eşkenar dörtgen — Main — Losange
Eşkenar paralelyüz — Main yüzlü cisim — Rbomboèdre
Eşkenar üçgen — Müsellesi mütesaviyüladla — Triangle équilatéral
Eğim — Meyil — Pente
Eğli — Meyil, inhiraf — Inclinaison

F

Faiz — Faiz — Intérêt
Faktör — Amil — Facteur
Fark — Fark — Différence
Farklı — Farklı — Distinct
Faydaları eşitlemek — Tevhidi mahreç — Réduire au même dénominateur
Finiksel hesap — Hesabı asgarı namütenahi — Calcul infinitésimal
Fokus — Mihrak — Foyer
Formül — Düstur — Formule

(Sonu var)

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Muhtelif neşriyatı. — Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları 13.15-13.30 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâk neşriyatı — 18.3[illegible] cuklara masal: Nurettin Artam — 19 musikisi ve halk şarkıları (Servet ve arkadaşları) — 19.30 Saat ayarı ve ça neşriyat — 19.45 Türk musikisi ve şarkıları (M. Karındaş ve arkadaşları) 20.15 Edebî konuşma; Behçet Kemal lar — 20.30 Plâkla dans musikisi — 21 haberleri — 21.15 Stüdyo salon orkestrası 1- Salabert: Les Airs de Drannen. 2- cher: Carlotta. 3- Leopold: Hungar[illegible] Schubert: Sérénade — 21.55-22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla musikisi — Havadis — 13.05-14 Eminönü halkevi terit kolu tarafından bir temsil.

Akşam Neşriyatı: Plâkla dans sikisi — 19 ye: Keman ve piyano refakatile — Konferans: Salih Murat: Radyodan i[illegible] tice nasıl alınır? — 20 Müzeyyen ve daşları tarafından türk musikisi ve şarkıları — 20.30 Hava raporu — 20.[illegible] mer Rıza tarafından arabca söylev — Bay Muzaffer İlkar ve arkadaşları ta[illegible] dan türk musikisi ve halk şarkıları (S[illegible] yarı) — 21.15 Viyolon solo Orhan [illegible] tarafından — 21.45 Orkestra: 1- Çay[illegible] ki; Andante de 5 ème Symphonie. 2- [illegible] Rapsodi No. 14. 3- Vieniavsky: Obert[illegible] Çaykovski: Canzonetti. 5- Monti: Ça[illegible] — 22.15 Ajans haberleri — 22.30 Plâk[illegible] lolar, opera ve operet parçaları — 22.[illegible] Son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA ve OPERETLER: 17 Rom[illegible] 19.5 Münih — 20 Hamburg.

ORKESTRA KONSERLERİ ve SENFONİK KONSERLER: 8.30 Lâypzig 11.30 Berlin — 14 Berlin — 15 Hamburg 17 Milano — 17.5 Stokholm — 17.30 T[illegible] — 20.15 Keza — 20.55 Brno — 21 Frank[illegible] — 21.15 Stuttgart — 21.30 Paris.

ODA MUSİKİSİ: 10.30 Stuttgart 11.15 Beromünster, Kolonya — 14.30 S[illegible] holm — 15,40 Viyana — 19.30 Stuttgart.

SOLO KONSERLERİ ve KOROL[illegible] 9 Münih — 9.30 Breslav, Münih — 1[illegible] Breslav — 11.30 Lâypzig — 15.45 Stok[illegible] — 16.5 Varşova — 19.5 Kolonya — 20 M[illegible] te Ceneri — 22.30 Varşova.

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s): 6 H[illegible] burg ve diğer alman istasyonları — [illegible] Frankfurt — 9.40 Königsberg — 10.30 F[illegible] kfurt, Varşova — 11 Stuttgart, Prag — 1[illegible] Beromünster — 21.15 Keza.

HAFİF MÜZİK: 8.10 Königsberg 8.15 Kolonya — 8.25 Hamburg — 9 St[illegible] gart — 9.30 Kolonya, Lâypzig — 10 Be[illegible] — 10.15 Breslav — 12 Berlin ve diğer man istasyonları — 13 Stokholm — 14 [illegible] lonya, Münih — 14.5 Lâypzig — 14.30 F[illegible] kfurt — 14.30 Stuttgart — 15.30 Berlin 16 Breslav, Königsberg — 18 Berlin, [illegible] lonya, Frankfurt — 18.10 Münih — 1[illegible] Hamburg — 19.25 Berlin — 20 Berlin, B[illegible] slav, Frankfurt, Viyana — 20.10 Lâypzig 21 Brüksel — 22.20 Hamburg — 22.40 [illegible] nigsberg — 24 Frankfurt.

[illegible] gan orkestrası)

DANS MÜZİĞİ: 12 Kolonya — 2[illegible] Stokholm, Viyana — 22.30 Viyana — 2[illegible] Prag — 23 Krakovi, Lemberg, Milano, P[illegible] nan, Roma — 23.5 Poste - Parisien — Lüksemburg, Paris - P.T.T., Strazburg.

Amerikada gümüş fiatı indirildi

Vaşington, 1 (A.A.) — Ruzvelt, Amerikada madenlerden yeni çıkarılan gümüşün ons başına kıymetini 77 cent'ten 64.64 cent'e indirmiştir.

Ruzvelt ve Morgenthau, bu hususta hiç bir sebeb göstermemişlerdir.

Mısıra asker gönderilmedi

Londra, 1 (A.A.) — İngiliz siyasî mahfilleri, Filistin kıtaatının Mısırda politik vaziyet dolayısiyle mısıra gönderildiği hakkında dolaşan şayiaları katî surette yalanlamıştır.

Bayburt orta mektebi

Bayburt, (Hususî) — Bugün [illegible] evde tedrisat yapmakta olan o[illegible] mekteb için bir bina yapılması kar[illegible] laşmıştır. Civardan gelen talebeler için okulun bir de pansiyonu vardı[illegible]

BİR SÜRGÜN

— 62 —

YAKUB KADRİ

ev sahibi, ağzını açıp ufak bir itirazda bulunamaz. Bulunmak hakkına ve kuvvetine malik değildir. Çünkü... çünkü *capituler* etmiştir.

Odanın içindekiler, (Doktor Hikmetle bu sözleri söyliyen müstesna olmak üzere) hep bir ağızdan bir kahkaha kopardılar. Bir pencerenin içinde ayaklarını sallayarak oturan, Mongol çehreli, iri kemikli bir genç, ağzından piposunu çıkardı :

— Mülkiyet hakkının komik bir tefsiri ! Dedi. ve piposunu gene ağzına yerleştirdi .

— ....Ne zaman, hangi muharebede ve kimlere karşı "kapitüle" etmiştir ? Bunu kimse bilmiyor. Daha doğrusu bu hâdisenin kökleri tarihin karanlıklarına gömülmüş duruyor. — Bir gün vaktim olursa onu da tetkik edeceğim — Fakat şu anda bir hakikat var ki : Osmanlı imparatorluğu, müşterekülmenfaa bir anonim şirketin (bütün manasiyle anonim) monopolu altında işletilen bir kocaman çiftlik manzarası irae etmektedir. Hepsi yabancılardan mürekkeb bu anonim şirketin hissedarları kendi aralarında nasıl uyuşuyorlar ? Ganimeti nasıl taksim ederler ? Ve yerli ahalinin emeğini kenki emirlerine nasıl müheyya kılarlar ? Burasını da pek iyi bilmiyorum. Yalnız, İngiliz ve Fransız sermayeli bir bankanın..

Başını ilk defa olarak doktor Hikmetten yana çevirip sordu :

— Neydi bu bankanın adı ?

— Osmanlı Bankası...

— ... Osmanlı bankasının bu hüviyeti meşkük, gözü pek yağmacılar tröstünü en geniş mikyasta *finanse* ettiğini ya bir yerde okumuş, ya birinden işitmiştim. Gene bu bankadır ki, ara sıra Sultanın hazinesi sıkışınca ona bir kaç milyon bahşiş verir. (Bittabi, hayır ve hayale sığmaz ağır şartlar ve faizler mukabilinde). Öyle ki, bunlar birike birike devletin yarı varidatını yutmakla ancak kapanabilir. Osmanlı devletinin bir çok vergi ve resimleri bu yüzden doğrudan doğruya yabancı alacaklıların cebine gider. Hem de ne kanaldan bilirmisiniz ? (Düyunu umumiye idaresi) denilen ve tam manasiyle bir maliye nezaretinin evsaf ve şeraitini haiz olan — yani vergi biçen, vergi toplayan bir enternasyonal müessese kanalıyla..

Bu sözleri söyleyen kısa boylu, sıska adamın son derece donuk ve şahsiyetsiz bir sesi vardı. Gözlerinin ve teninin rengi de sesi gibi donuktu. Konuşması her türlü heyecan ve ihtirastan âri idi. Yalnız, kelimeleri dimağının derinliklerinden zahmetle söküyormuş gibi, tane tane, ağır ağır telâffuz edişleri ve bazılarının üstünde ayrı bir sabır ve dikkatle duruşları, ona, bir matematik profesörünün ifade tarzındaki mehabetli kuruluğu veriyordu. Bundan başka, tavrındaki ciddiyet ve kendi üzerinden hiç eksik etmediği ilmî kontrol, hürmet ve dikkatle dinlemeği emrediyordu.

Sözüne devamla :

— Görüyorsunuz ki, dedi, kapitalist âlem, burada, büsbütün başka bir istilâ ve istismar usulü tatbik etmektedir. Son derece zahmetsiz ve rizikosuz bir "ticarî ve malî teşebbüsler" sistemi... Bunun sayesinde emperyalistler, hiç bir ordu techizine lüzum görmeksizin, hiç bir donanmalarını harekete getirmeden, Osmanlı devletini kendilerine ciz-ye-güzar kılmışlar ve onun hayatî kudretlerini kendi iradelerine rametmişlerdir. Türk milleti, bundan yüz yıl evveline gelinceye kadar dünyanın en zengin milletlerinden biriydi. Kendine göre yüksek sanayii vardı ve içeri pazarlarının ekonomik organizasyonu, bugün, hâlâ bir çok modern memleketlerde misal olarak alınacak kadar mükemmeldi. Şimdi ne o servetten, ne o sanayiden, ne de bu organizasyondan bir eser kalmıştır. Arkasında dört beş asırlık bir fütuhat devresiyle, dünyanın en azık topraklarını ihtiva eden, bir kaç milyon metre burabbaı bir mesahayı sathiye üzerinde, aç ve çıplak bir takım insan yığınlarının, yavaş yavaş mağara devrine doğru avdet ettiklerini görüyoruz."

Doktor Hikmet, bu Rus ihtilâlcisinin kendi memleketinden bu tarzda bahsetmesine kızıyordu. Lâkin, karşısındaki, o kadar ilmî bir samimiyetle konuşuyor ve mevzuuna her nevi hissî unsuru katmaktan o kadar uzak görünüyordu ki; sözlerine ne taraftan itiraz edeceğini bilemedi. Küçük adam devam etti :

"— Ve bu insan yığınları, keyfiyet itibariyle o insan yığınlarıdır ki, tarafgir Avrupa müverrihlerinin dediği gibi, diğer insanlar için yalnız yıkıp yakıcı bir âfet değildirler; hayır, belli başlı yüksek bir medeniyetin pişdarlarıydılar. Türk akınları olmasaydı, Rus mujiğine toprağı sürmesini ve buğday ekip biçmesini kim öğretecekti ? Kim, Volga kıyılarında yabanî domuz sürüleri gibi dolaşan göçebe kabileleri yerleşik cemiyetler haline koyacaktı ? Eğer bugün, aynı mujikler, her çıkan harbde Türk ordularının hakkından gelecek kuvveti iktisab ettilerse, bunu gene Türklere borçludurlar. Zira, bir fennî metod vebir tabiye usulü dairesinde döğüşmeyi biz Osmanlı ordularından öğrendik. Bununla demek istiyorum ki, Türk milleti yalnız zengin değildi. Osmanlı imparatorluğu yalnız sağa sola akınlar yapmadı. O aynı zamanda yüksek tipte bir medeniyetin ifadesi idi. Garbın yeni kapitalist rejimi...

Pencerenin içinde oturan Mongol çehreli delikanlı piposunu tekrar ağzından çıkardı :

— Lâkin, dedi: aziz Morotof, her kabahati şu kapitalist rejimin üstüne atmayalım. Biraz da tarihî kanunların rolünü kabul edelim. Bir millet nasıl çıkar, nasıl batar. Bunu sen de pek âlâ bilirsin.

Morotof, eliyle, sözünü kesene, "Şimdi oraya da geleceğim." der gibi bir işaret ederek sözünü şu suretle tamamladı :

(Sonu var)

HAYAT ve SIHHAT

Anteb fıstığı

Eski dilimizin bir takım yanlışlıkları arasında şam fıstığı dediğimiz bu güzel yemişin Anteb fıstığı olduğunu öğrendiğimiz bu günlerde onun daima kendini yükseklerde tutan aristokrat bir yemiş olmasının sebebini, bilmem, düşündünüz mü? Elbette dikkat etmişsinizdir ki, son yıllarda, burunları en büyük olan ingiliz lirası, amerikan doları bile azametlerinden az çok feda ettikleri halde bizim Anteb fıstığı — halis yerli malı olmakla beraber — altından daha sabit kalarak, fiatından on parasını indirmedi.

Ante bfıstığının bu kadar kibirli olmasına sebeb vaktiyle bir imparator yemişi olarak tanınması olmasıdır. Evet, vaktiyle — ama pek de eski bir zamanda — Roma imparatoru Vitellius, daha tahta çıkmazdan önce, Tiberius devrinde Anadoluya geldiği vakit burada fıstığın lezzetini tatmış ve boğazına pek düşkün — zaten iştahının tükenmez olmasile de meşhur — olduğundan memleketine dönerken fıstık ağacını da birlikte götürmüş ve oraya alıştırmıştı.

Bundan dolayı Anteb fıstığının koltuklarını kabartmaya hakkı olsa bile kendisinin daha önceki tarihini unutması lâzım gelmez. Aristokrat Roma imparatorları onu tanımazdan ve beğenmezden daha önce demokrat eski yunanlılar da fıstığı tanımışlar ve sevmişlerdi. Filozof Teofrast fıstık ağacının dallarını ve yapraklarını badem ağacınınkilere benzetmekle beraber yemişini bademden daha lezzetli bularak haylıca övmüştü. O vakitlerde fıstığa, yılan sokmasına karşı, panzehir olur diye bir de ilâç payesi verilirdi.

Sonradan bizim büyük türk hekimi İbni Sina fıstığın ilâç olmak hassasını çok genişletti. Rengi yeşil olduğundan karaciğer hastalşklarında safra çıkartmak için, şeklini yüreğe benzeterek kalbe kuvvet ve neşe vermek için klllanırdı. Onun arkasından bir çok hekimler fıstığın bu hassalarını tasdik ettiler.

Fakat İsrail oğlu hekim Rabbi Musa daha ziyade açık gözlülük etti. Fıstığın aşk ihtiyacını arttırdığını keşfetti. Bunun üzerine şair hekimlerin perileri heyecana gelerek fıstık hakkında şiir yazmalar bile etti— Bizim Anteb fıstığının kendini o kadar yüksekten tutmasında elbet de bunların da tesiri vardır. Onun erbabı arasında bu hassasına inananlar belki hâlâ bulunur.

Bu kadar itibar bulan fıstık artık türlü türlü derde deva oldu. İhtiyarlara kuvvet verir, hastalık nekahetine girenlerin dermanını arttırır, veremlilerin öksürüğünü dindirir, iştihalarını açar diye şöhret buldu. Yemiş olarak yenildiği vakit arttırdığı iddia edilen aşk ihtiyacından sonra bel ağrılarını da geçirmek için merhemler içerisine de girdi.

Fıstığın eski zaman hekimlerinden gördüğü bu rağbet kendisinin hatırında kalmış olsa bile, şimdiki hekimlikde ondan hiç bir eser yoktur. İçinde yüzde 63 nisbetinde yağ bulunduğu halde fıstık yağı çıkaran bir fabrika bile bilinmez.

Şimdi Anteb fıstığı sadece bir yemiştir. Fakat, doğrusu, yemiş olarak lezzetine kimsenin itirazı olmamıştır. Çocukların kendilerine verilen küçük paralarla fıstık almaları pek güçse de babaları aylık aldıkları vakit ondan biraz getirebilirlerse, çocuklar fıstık yemeğe bayılırlar. Çocuk olmıyanların da tadına bakmak için bir iki tane yemeğe başlayınca kâğıd keselerdeki fıstık bitinceye kadar yanından ayrılamazlar. Onun için kendileri fıstık alamıyanlara, ateş yakmağa yaramak üzere, sade kabukları kalır.

Fıstık tuzla kavrulup önce yemeklere, tatlılara, pastalara da girebilir. Fakat biz onu en ziyade fıstıklı rahat lokumla fıstık şekerlemesinde severiz. Pilavla dolmalara girmesine hiç bir mani olmadığı halde pahalılığından dolayı öteki fıstığı — fıstık üzümün fıstığını — tercih ederiz.

Anteb fıstığı kendinin yerli malı olduuğnu tanıttıktan sonra, küçük keselere de elverişli olabilmek üzere, arada sırada olsun piyasasını indirse, kendi menfaatine de uygun olur. Çünkü bu nefis yerli malımıza biz, zarurî olarak, yabancı kalıyoruz.

G. A.

Yunanistanda

Son yıllardaki çalışmaların bir bilânçosu

Atina 1, (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Başvekil B. Metaksas, yeni sene mesajında bütün elenlere, denizde ve karada nerede bulunursa bulunsunlar, sıhat ve saadet, civanmerd bir yunanlılık imanı, işlerinde muvaffakiyet ve yurd için itilâ temenni etmektedir.

B. Metaksas, ordu kuvvetleri hakkında da temennilerde bulunduktan sonra, bu kuvvetlere kral ve vatan için olan gayretlerinde tam verim ve elen işçiler için de hükümet tarafından kendi lehlerinde alınan tedbirler sayesinde temin edilen sosyal barışın tahkimini temenni etmektedir.

Hükümetin 1937 yılındaki eserinin bilânçosunu yapan gazeteler ezcümle sosyal yardımı, kurutulan arazinin tevziini, iş kanununu, köylü, memur ve bütün çalışan sınıf lehindeki kanunları ve millî müdafaa sahasında yapılan büyük mesaiyi kaydediyorlar.

Gazeteler keza, memlekette sükûn ve asayişin takviye ve maliyenin ticaret ve endüstri şartlarının ıslâh edildiğini ve turizmin inkişafında elde edilen terakkileri tebarüz ettirmektedirler.

İngiliz - Mısır dostluğu

Londra, 1 (A.A.) — Kıralın hususî müşaviri Ali Paşa Mahir ile yeni başvekil Mehmed Paşa Mahmud'un ingiliz - Mısır dostluğunu inkişaf ettirmek lâzım geldiği hakkındaki beyanatları memnuniyetle karşılanmıştır.

Bir Avrupalı Gözü ile AMERİKADA SPOR

ADAMA-ADAM

Çeviren: Kerim Bükey — 2 — *Yazan: H. Lechenperg*

Amerikan sporu: Döğüşme için spordur.

Amerikan sporu döğüşen, döğüşken bir halkın ifadesidir. Ne ise ve ne olmuşsa, kendi kendine oluvermiş bir yığının ifadesidir. Amerikan sporu, hareket ve muvaffakiyetin en sarih ifadesini yanımdakinden daha güçlü, daha çabuk ve daha çevik adam timsalinde gören bir yığının ifadesidir. Amerikan sporunun manâsı adam adama oluşundadır.

YENİ DÜNYA

Burada adamın adama karşı mücadelesine hududsuz imkânları var. Bunu Amerika toprağına ayak bastıktan tam bir saat sonra öğrendim.

Evvelâ birleşik hükûmetlere çıkmadım. Kanadaya geldim. Newyork limanına mutad gelişten mahsus kaçımdım, mahsus bu memlekete adeta arka kapıdan giriverdim. Newyorka girişten, hürriyet âbidesinden, "Manhattan" in masallara karışmış grasyellerinden çok fazla bahsetmişlerdi. Bazıları bunu yaşamış olmak lâzım geldiğini ile sürerler, bazıları da Newyork asıl Amerika değildir derler. Ben başlangıçta, göz kamaştıran bu fesadın tesiri altında kalmak istemedim. Bir raportörün evvelden edinilmiş fikirleri olmamalı.

Bunun için Kanada üzerinden Amerikaya gittim, ve soğuk, sisli bir kış gecesi geç vakit küçük Halifax şehrine çıktım. Buz gibi soğuk bir peron üzerinde yapılan gümrük muamelesi ve pasaport kontrolu hayatın tatlı taraflarından sayılmaz. Nitekim bu işlerle meşgul olan memur da bu katagoriye girmez. Nihayet, neden sonra işini bitirdiği zaman, sordum : "Newyorka ilk tren ne zaman kalkıyor ? Bu akşam hareket edebilecek miyim?"

Gümrük memuru birden bire insanlaştı. Kulağına inanmıyormuş gibi baktı. Çehresinde sonsuz bir hayret belirdi. "Ne" dedi, bu akşam mı gitmek istiyorsunuz ? Amada yaptınız ! Olacak iş değil !

"Demek artık tren yok ?"

Adam gene hayretle gözlerini bana dikti. "Spor palasa gideceksiniz tabiî. Bizimkiler Montrealli Royallara karşı oynuyorlar. Kaçırmağa gelmez."

Oyle oldu ki sahiden gitmeğe mecbur oldum. Forumunda Halifxın spor palası ve Wolverinler ile Royaların iki buz hokey takımı olduğu, ve bugün sezonun en son oyunu olan Allancup için çarpıştıkları, ve ayni zamanda bu oyuna Olimpiyat oyunlarının bir nevi seçmesi olarak bakıldığı sonradan anlaşıldı.

Gene anlaşıldı ki Halifax küçük, çok küçük bir şehirdir. Kalûbeladan kalmış bir taksi ile geçtiğim sokaklar bomboştu. Saat daha sekiz bile değildi. Bu manzara "Bremen" limanının gece saat birdeki halini hatırlatıyordu. Bana bu anda Halifaxın en büyük atraksyonu olacak olan, Newyork ekspresine binmiş olmamaklığıma pişman oluyordum.

Sonra birden bire kendimi ölü şehrin en canlı noktasında, Forumda, heyecan içinde, bağırıp çağıran on on beş bin insan arasında, buldum. Anlaşılan kim var kim yok, hepsi burada, ve sahada buz üstünde hokey oynanıyor.

Evvelâ bizim Avrupada bildiğimiz hokeyi oynuyorlardı. Ve biz Avrupada Kanadalılar nasıl buz hokeyi oynuyorlar sanıyorsak, öyle oynuyorlardı. Ustaca, şık ve müthiş çabuk. Buzunn üstünde koşuyorlar, sanki uçuyorlardı. Patenleri buza hiç değmiyor gibiydi. Yaptıkları konbinezonlar insanın gözle takib edemiyeceği kadar çabukdu.

Pası veriyorlar ve insan daha farkına varmadan topu geri alıyorlar. Çalım yapıyor, geçiyorlardı.

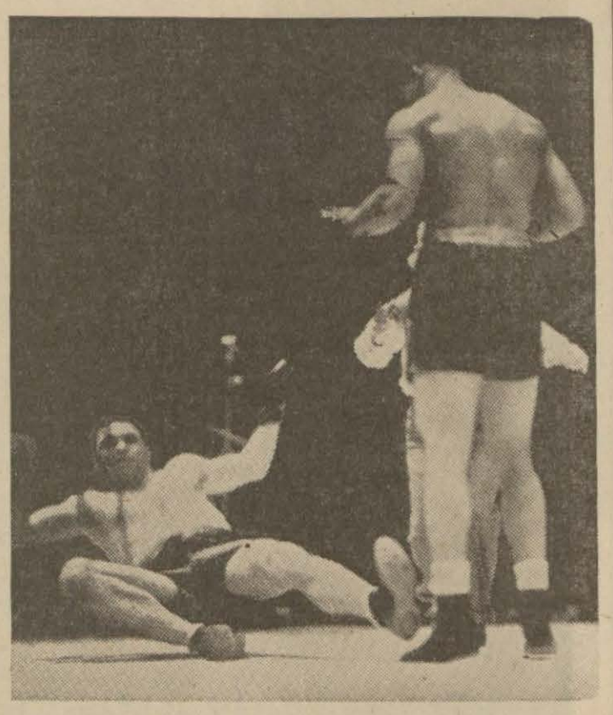

Zenci Boksör Joe Louis, hasmını en çok nakavt ile mağlûb eden adam. Burada Louis'in Paolino'yu yerlere serdiği görülüyor

Bunun hakikaten seyrine doyum yoktu.

Birdenbire, biri sopasını diğer birine indirdi, ve birdenbire iki kişi buzun üstünde yatıyordu, ve şimdi durmadan ıslık çalınıyor, her şey biraz karışmağa başlıyordu, kan içinde kalanlar, bayılanlar, ve mütemadiyen sopalariyle biribirlerine vuran oyuncular, mütemadiyen çoğalan ıslık sesleri, durmadan dışarı çıkarılan oyuncular; fakat bunun manası yoktu, zira oyunda kalanlar daha az azılı değildiler. Nihayet hakemler oyuncuları dışarşı çıkarmadan vaz geçtiler. Ve artık herkes canı istediği gibi biribirine vuruyordu. Oyun hâlâ çok çabuktu, ve hâlâ çok güzel ve boyuna yeni yeni bonbinezonlar yapılıyordu. Insanı hayretler içinde bırakan çok marifetli oyunlar, fakat ayni zamanda çok sert, derecesiz sert ve kaba. Etrafımdakiler hırslanmışlar, kendinden geçmişler, çılgınlar gibi bağırışıyorlardı ve bu çılgınlara katılan ben de beraber bağırıyordum.

Şimdi, oyun sahasına doğru çıkık gazeteciler tribününde, parmaklıktan yarı beline kadar sarkmış, son derecede heyecanlanan Kanadalı gazeteciler arasına kakılmış duruyordum. Işte Wolverinler kaleye doğru hücum ediyorlar, adamlar biribirine çarpıyor taklak atıyor, insan gövdelerinden bir yumak buz üstünde yuvarlanıyor, bir tanesi kendini kurtarıyor, bir daha düşüyor, gene kalkıp topu kaleye sokuyor. Saha adeta sallanıyor, yanımdaki adam omuzuma vuruyor, anlamadığım, ihtimal kendisinin de anlamadığı bir şeyler bağırıyor. Şapkası ensesine inmiş, yüzü ter içinde, elleri titriyor. Ya ben ? Vay canıma, bana da ne oluyor ? Ben Avrupada bir sürü buz üstünde hokey oyunu seyretmiştim. Oyle ise artık elimde yamru yumru olmuş çuha parçasına, eski şapka şeklini geri vermeğe çalışıyorum, alnımı siliyorum, bir sigara yakıyorum. Bu kadarı da çocukluk. Insna neye sinirlensin, titremek, bağırıp çağırmak neye ? Şimdi gene Avrupalıyım. Otuz saniye için.

(Sonu var)

1 Gün İçin

Çalışmak, yahud yokolmak

Uyuşturucu maddeler alarak hayatı daima penbe görmek kabildir; bizzat hayatı korkunç derecede kısaltmak pahasına...

Fransadaki sosyalist tecrübeleri fransız cemiyetinin hayatı üzerinde bu tesiri yapmış görünüyor: Geçen hafta sonunda senatoda cereyan eden büdce müzakerelerini okuyan fransızlar derin ve acı düşünmüş olmak gerektir. Finans bakanı, Georges Bonnet: "1938 yılında istikrazlarla kapamak mümkün olmıyan hazine teahhüdlerine karşı yirmi sekiz milyar frank bulmak mecburiyetinde,, olduğunu söylerken eski bakanlardan biri itiraz ediyor: "Hayır, kırk milyar!,,

Yirmi sekiz milyar frank, yani bir milyar dört yüz milyon; yahud kırk milyar frank, yani iki milyar türk lirası !

Büdcenin rakamları üzerinde böyle bir münakaşa başlarken ihtiyar bir finans ve devlet adamının sesi işitiliyor :

—Eksik yirmi veya kırk milyar olsun; bunun ne ehemiyeti var, yeter ki millet kaybettiği sây ve tasarruf zevkini tekrar bulsun. Hakikat şudur ki milletler çalışarak ve kazandıklarından bir kısmını biriktirerek yaşarlar. Onları bu itiyadlarından ayırmak günahtır; o kadar günahtır ki sây ve tasarruf fikirleri baltalanmakla memleketin büyüklüğüne itimadı da baltalanmıştır.

Senato bu müzakerelerle meşgulken Paris metropolitenlerile otobüsleri grev halinde bulunuyor, fransız başbakanı "nakliyat buhranı,, nı çıkaranlara hakemlik ediyordu.

Kırk saatlik hafta, eğlence, dinlenme, ücretli tatiller ve saire... Demagojinin hududu mu vardır?

— Çalışmak, var olmanın şartıdır. Bunun çenberinden kendini kurtarmanın yolu yoktur. Eğlence hayatın gayesi olamaz. Eğlence ancak dinlenme içindir. Dinlenmek çalışmağa hazırlanmaktır.

Üstad Fatay evelki günkü fıkrasında: "Yıpranmıyan tek zevk, gönül verilmiş herhangi bir sâyden ibarettir. Hayat ,ancak onunla asilleşiyor, ve, yalnız çalıştığı zamandır ki insan, niçin doğmuş olduğunu sormuyor!,, diyardu.

İnsanlar için olduğu gibi milletler için de hakikat budur: Çalışmak, yahud yokolmak !

Biz, tasarruf haftasını on beş gün evel tamamladık: Çalışan ve tasarruf eden bir milletiz. Güçlükleri bir az daha artan 1938 de değişecek değiliz: Çalışacak ve yaşayacağız. — N. Baydar

İngiltere hariciyesinde yapılan tayinler

Londra, 1 (A.A.) — Bu sabah gazetelerine göre, Sir Robert van Sittart, hariciye birinci diplomatik müşavirliğine tayin edilmiştir.

Hariciye müsteşar muavini Sir Alexander Cadogan hariciye daimî müsteşarı tayin edilmiştir.

B. Eden tarafından B. Çemberlayn ile istişareden sonra ihdas edilen birinci diplomatik müşavirlik, enternasyonal vaziyetin gerginliği neticesidir.

KESİK BAŞLAR

Yazan: Edgar Wallace

20

— Hayır, kulede görünen kızı filmin o kısmından çıkarabiliriz. Elli metre kadar bir şey... Fakat sizin bu kısmı görünce memnun olacağınızı düşündüm de onun için çıkarttırmadım.

Salonda lambalar yakıldı ve iki dost yazıhaneye döndüler.

Knebvort :

— Sir Gregoriyi ben bir çok sebeblerle sevmem, dedi. Mendozaya gösterdiği büyük alâkayı haber aldığımdan beri büsbütün sevmez oldum...

— Mendoza dediğiniz işten çıkardığınız yıldız değil mi ?

— Evet, Stella Mendoza... Fena bir kız değil ama iyi bir kız da değil. Sir Gregorinin bize evini, bahçelerini filim çekmek üzere sık sık ikram etmesinin sebebini şimdi daha iyi anlıyorum. Eminim ki bu Grif şatosu pek esrarlı bir yerdir.

Briksan hafifçe gülümsedi :

— Bu esrardan hiç olmazsa bir tanesi bu gece anlaşılacaktır, dedi. Gidip kuleyi gözden geçireceğim ve araştırmalarımı yaparken de Sir Gregoriden müsaade istemiyeceğim. Tahmin ettiğimi orada bulursam Sir Gregori bu geceyi hapishanede geçirecektir.

XIX

Bir gece ziyareti

Mişel Briksan, Londradan pek değerli şeyleri ihtiva eden bir bavul getirtmişti. Yarım saatten beri bu bavulla meşgul oluyordu ki otelin garsonu gelip kiralamış olduğu motosikletin getirildiğini haber verdi.

Hafiye, sırtında bir dağ torbası olduğu halde aşağı indi, motosiklete bindi ve biraz sonra, Süseks vilâyetinin dolambaçlı yollarında bütün hıziyle ilerlemeğe başladı. Dower House un yakınına gelince motosikletin süratini yavaşlattı, nihayet durup makineyi bir tarafa gizledi.

Tarlalardan geçerek Grif şatosunun küçük bahçe kapısına yaklaştığı sırada saat 11 e yaklaşmıştı. Kulağı daima kirişte ve Bağ'ın yumuşak adımları sesini işitmeğe hazırdı.

Küçük kapı kapanıp arkadan sürmelenmişti. Fakat Mişel Briksan bu engeli hesaba katmıştı. Çantasını açarak içinden üç parçadan mürekkeb bir balık oltası çıkardı. Bu oltanın ucuna kalın bir çenkel taktı. Bunu dıvarın üzerine atarak sağlamca taktı. Oltayı kendisine doğru kuvvetle çekip sağlamlığını denedi. Ve bu asma merdivene sarılarak bir anda bahçeye atladı.

Sir Gregorinin o iğrenç vasıtasının habersizce eline geçmemek için mütemadiyen sağına soluna bakarak - bir kere daha geçmiş olduğu - yolda ilerlemeğe başladı. Bostanla iç bahçeyi biribirinden ayıran tahta perdenin ucuna yaklaştığı sırada büyük kapı açılıp iki kişi dışarı çıktı. Bunlardan biri Sir Gregori idi. Briksan diğerini birden bire tanıyamadı. Fakat sesini işitince bunun da Sampson Longval olduğunu anladı.

İhtiyar :

— Zannedersem yakında iyileşir, diyordu. Yaralarında bir hususiyet var. Denilebilir ki bir hayvan ayağiyle tırmıklanarak husule gelmiştir. Umarım ki size faydalı oldum, Sir Gregori. Fakat tekrar ediyorum: elli senedenberi hekimlikle alâkamı kesmiş bulunuyorum.

Demek ki ihtiyar Longval hekimdi !

Bunu öğrenmek Briksana hayret vermedi. İhtiyar Longvalin hallerindeki iyilikseverlik Briksandan dikkatsiz bir müşahidin bile şimdiye kadar gözüne ilişebilirdi.

Sir Gregori :

— Arabam sizi evinize götürsün dedi.

— Hayır, hayır, teşekkür ederim Sir Gregori, Ben zaten yürümeği severim, ev de uzak değil. Geceniz hayır olsun Sir Gregori.

Sir Gregori de "Geceniz hayır olsun,, diye homurdanıp kapıyı kapadı.

Briksan, şatonun kapısındaki zincirlerin şankırdısını işitti. Sir Gregori kapısını iyice kapıyordu.

Kaybedecek vakit yoktu. Sampson Longval karanlıklara iyice dalmadan hafiye çantasını açmış ve biraz evvel kullandığı ip merdivene üç parça daha ilâve etmişti. Mişel Briksan hafiyelik hayatının bin bir icabı ile bir takım evlere bu suretle girip çıkmıştı.

Mesafeyi tahmininde yanılmamıştı. Zira merdiveni atıp çengelini kulenin ilk penceresi kenarına taktığı zaman ilk basamak topraktan uzak değildi. Merdiveni çekiştirip sağlamlığına kanaaat getirdikten sonra bir kaç hareketle tepesine kadar çıktı. Ve küçük pencereyi açmakta azhmet çekmedi. İçeri girince kendini kap karanlık ve dimdik bir merdivenin basamağında buldu.

Cep lambasını çıkardı, yukarıdan aşağıya doğru merdiveni aydınlattı. Aşağıda bir küçük kapı gördü. Bu kapıdan hole geçilmek lâzımdı. Basamakları inip bu kapıyı açmağa çabaladı. Kilidli idi. Briksan cebinden bir takım âletler çıkararak kilidi zorladı. İcabettiği zaman bu kilidin açılabileceğini anlıyarak tekrar merdivenleri çıktı. Bir sahanlığa geldi. Burada kapı filan yoktu. Bir kat daha, bir kat daha çıktı. Nihayet dördüncü katta bir kapı ile karşılaştı. Bir an içeriyi dinledi: Birisi kımıldanıyordu. Terlikle yürüyen bir kimse olmalı idi.Sonra içeri taraftan bir başka kapının kapandığı işitildi. Briksan biraz daha bekliyerek karşısındaki kapının tokmağını çevirdi. Kapı açıldı ve Briksan yavaşça içeri girdi.

Bu, küçücük ve yüksek tavanlı bir oda idi; mobilya olarak alçak bir karyola vardı, ve karyolada bir kadın yatıyordu.

İyi ki kadının arkası kapıya dönüktü; simsiyah saçlariyle kehribar rengindeki çıplak kolu onun Avrupalı olduğunu anlatıyordu .

Kadın, birdenbire öte tarafa döndü. O zaman Briksan bunun filmde gördüğü kadın olduğunu anladı. Genç güzel bir kadındı bu. Gözleri kapalı idi ve uyurken için için ağlıyordu.

Briksan odanın ortasına kadar gelmişti ki diğer kapı mandalının döndüğünü görünce yıldırım süratiyle karanlık sahanlığa döndü.

Gelen Bağ'dı. Bacağında mavi bezden bir pantolon ve elinde bir tepsi vardı. Bacağını uzatarak bir masayı yatağın önüne çekti ve tepsiyi de masanın üzerine yerleştirdi. Genç kadın gözlerini açıp tiksinerek bağırıp geri çekildi. Kadından bu muameleyi görmeğe alışık olmak lâzım gelen Bağ'da ses çıkarmıyarak odadan çıktı.

Briksan tekrar odaya girip kendisini kadına göstermeksizin öteki kapıya kadar giderek açtı. İki metre geride Bağ oturmuş, Briksana bakıyordu.

Hafiye hemen kapıyı çekti. Odadan çıkıp o kapıyı da kapadı ve süratle merdivenleri inmeğe başladı. İçeri girdiği pencereden çıkacak yerde aşağı kapıdan hole girdi. Bu kapıyı sürmeledi. Bir an sonra kapının ardından Bağ'ın sık sık soluduğu işitiliyordu.

Briksanın ilk hareketi ricatını temin için sokak kapısının zincirlerini kaldırıp sürmelerini çekmek oldu. Bu işi sezsizce bitirdikten sonra geriye dönerek Sir Gregori'nin odasına kadar ilerledi, Şimdiki halde maruz kalacağı tehlike malezyalı hizmetçilerden birinin kendisini görmesi idi. Briksan, şatoyu bundan evvelki ziyaretlerinde kütüphanenin kapısı yanında bir diğer kapı görmüştü. Bu kapıdan bir mabeyn odasına girilmek lâzımdı. Kapı kilidli değildi. Kap karanlık bir odaya girdi.

Divar kenarından yavaş yavaş yürüyerek elektrik döğmesini buldu ve çevirdi.

Bu, her halde kullanılmamakta olan küçük bir salondu. Zira takımlara kılıf geçirilmiş ve şömine yakılmamıştı. Pencerenin yanındaki kapıdan kütüphaneye girilmekte idi.

(Sonu var)

Bir kadın
Bir kaza yüzünden
Can verdi

Balıkesir, (Hususî) — Şamlı nahiyesinde çok feci bir kaza olmuştur Tiryaki Mahmud adında bir adam avdan dönerken arkadaşı Mustfanın evine uğramış, elindeki çifteyi de divara dayamıştır. İki arkadaş konuşurlarken Mustafanın karısı da ocakta yemek pişirmekle meşgul olmuştur.

Bu esnada divarda dayalı bulunan av tüfenki birdenbire yere düşmüş, müthiş bir patlama olmuş, ve bunu acı bir çığlık takib etmiştir. Mahmudla Mustafa derhal koşmuşlar ve ocakta yemek pişirmekte olan zavallı kadının kanlar içinde yere yuvarlandığını görmüşlerdir. İki arkadaş yaralı kadını bir arabaya bindirerek şehrimize getirmek istemişler, fakat zavallı kadıncağız yolda can vermiştir. Tahkikat yapılmaktadır.

Gümüşhanede talebe pansiyonu

Gümüşhane, (Hususî) — Şehrimizde bir orta okul pansiyonu açılmıştır. Pansiyona orta okulu bulunmayan ilçelerle nahiyelerin okuma heveslisi talebeler alınmaktadır.

Turhalda pancar ekimi

Turhal, (Hususî) — Bütün çevrede en büyük meşgalenin pancar ekimi olmasına rağmen mahsul fabrika için gene kâfi gelmemektedir. Bu yıl Turhalda fabrika çevresinde bulunan bütün tarlalara da doğrudan doğruya fabrika tarafından pancar ekilmektedir.

Yurddan resimler

Artvin - Hopa yolundan bir görünüş

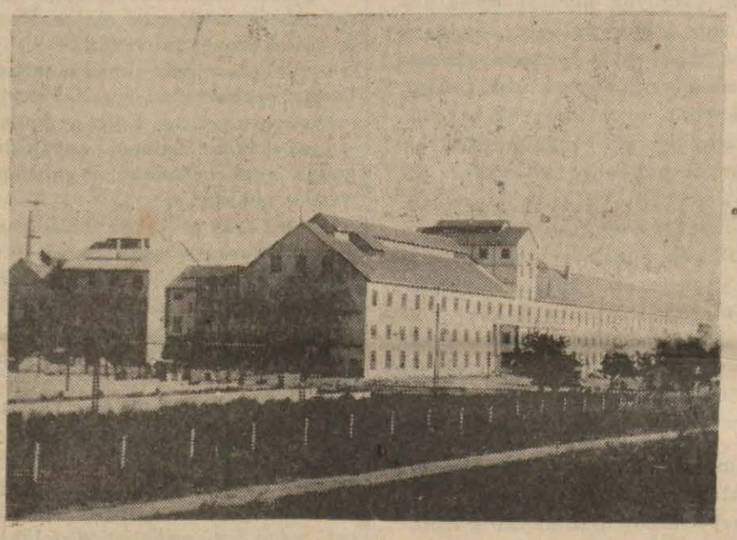

Tokadın kalkınmasında büyük bir hissesi olan Turhal Şeker fabrikası

Tokat gittikçe ilerliyor

Tokatta güzel ve modern bir halkevi binası var

Tokatta bayındırlık işleri büyük bir hızla ilerlemektedir. Eski şehirle bugün cümhuriyetin feyizli ışıklarını kucaklamış olan Tokat arasında dağlar kadar fark vardır.

Bugün Tokat her türlü ihtiyacı karşılanmış ve büyük terakki hamleleriyle tanınmış, mamûr vilâyet merkezlerimizden birisidir.

Şehrin tam ortasındaki Atatürk heykeli Tokada ayrı bir güzellik vermektedir.

Şehrin hangi yanına bakılsa büyük bir çalışma izi vardır. Her gün yeni eserler doğmaktadır. Son yıllar içinde kurulan memleket hastanesi, okul binaları, modern yapılar bu eserler arasındadır. Son yılın en güzel eseri ise hiç şüphesiz Halkevi binasıdır. Tokatlılar hakkiyle övünebilirler. Halkevinin son dekorasyonları da bitmiştir. Halkevinin gösterit salonunun, Ankara gibi bir iki yer müstesna, türkiyede bir eşi bulunmadığını not etmek gerektir. Sahnesi otimatik tertibatlıdır ve raylar üzerinde işlemektedir. Her türlü teknik işler düşünülmüştür.

Tokatta kültür durumu da çok iyidir. Değerli genç öğretmenlerin büyük bir hararetle çalıştırdığı cumhuriyet yavruları tam bir sevgi ve neşe ile kendisini derslere bağlamışlardır. Okulları gezdim. Hepsi de muntazam. Hepsinde de bugünkü rejime lâyık bir iz var.

İhtiyar bir köylü ile konuşuyordum. Okullarına koşan yavrularını işaretle :

— Mesut nesil !.. Dedi.. Biz okumak isterdik de bırakmazlardı !.. Taş mektebi bile haram sayarlardı !.. Şimdi bu yavruların neşesine bak. Okumak zevkini tatmaktan büyük saadet olurmu ki !.. — Vedat Urfi Bengü

Düğünevinde bir adam öldürüldü

Mersin (Hususî) — Gülnarda bir düğün evinde feci bir cinayet olmuş, hiç yüzünden bir adam öldürülmüştür. Hâdise şudur:

İshaklar köyünden bir delikanlı evlenmektedir. Düğün evine İshaklar köyünden ve civar köylerdeki dost ve akrabalar davet edilmiştir. Davetliler muhtelif odalara taksim edilmişlerdir. İçki masaları kurulmuş, bütün köy neşe ve zevk içindedir. Düğün evinde bir de ince saz vardır.

Davetliler kafaları dumanladıktan sonra çalgı yüzünden münakaşalara başlamışlardır. Gençler, çalgının kendi odalarına gelmesini istemişler, ihtiyarlar buna razı olmamışlardır. Bu suretle başlayan münakaşa biraz sonra büyüyor düğün evi darma dağınık bir döğüş meydanına dönüyor. Kadehler fırlıyor, sandalyalar atılıyor.. bıçaklar ve tabancalar çekiliyor.

Düğün evinin bir arbede yeri haline geldiğini göre köyün yaşlı adamlarından Mahmud, kavgacıları yatıştırmak istiyor, fakat Mahmud nasihat ederken İbrahim adında bir haydud tabancasını çekiyor ve zavallı adama ateş ediyor. Mahmud, aldığı yaranın tesiriyle yere yuvarlanıyor biraz sonra da ölüyor. Düğün evini kana bulayan katil, bir fırsatını bulup kaçmağa muvaffak oluyor, fakat jandarmalar tarafından yakalanmak üzeredir.

Memleketten Haber

AYDIN'IN BEŞ YILLIK PLÂNI

Beş sene içinde Aydın yeni tesisata kavuşacak

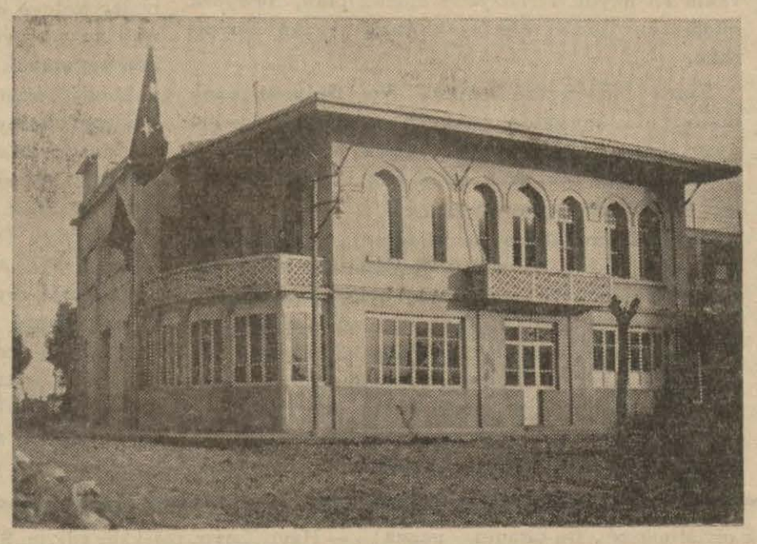

Aydında Parti ve Halkevi binası

Aydın, (Hususî Muhabirimizden) — Belediyemiz beş senelik çalışma programını hazırlamıştır. Bu programa göre, elektrik tesisatı genişletilecektir.

Bundan başka asrî kabristan, buz fabrikası, souk hava depoları, koruluklar, sokakların tesviyesi ve kaldırımları yapılacaktır. Kanalizasyon işi mütehassıslara etüd ettirilecektir. Çay mecrası ıslâh edilecek ve mevcud sedler tevsi ettirilecek, cumhuriyet meydanı imâr olunacak, süd çocuğu bakım ve müşavere evi yeniden ve modern bir şekilde inşa ettirilecektir. Ayni zamanda belediyenin bulunduğu adadaki arsa ve binalar istimlâk edilerek buraya asrî bir belediye kurağı yapılacaktır. Bunlar için lâzım olan para beş yıllık belediye büdcelerinden temin olunacaktır.

Bu proje, şehir meclisinin ilk toplantısında, meclisin tasdikine arzolunacak 938 büdcesinden itibaren para ayrılmağa başlanacaktır. — O. Becerik.

Muşta bayındırlık çalışmaları

Muş, (Hususî) — Tabiat itibariyle çok zengin ve güzel olan şehrimiz yakında Doğunun bayındır bir ülkesi olacaktır. Bir buçuk ay gibi kısa bir zaman içinde şehrimiz bir vali konağı ile bir orta okul binasına kavuşmuştur. İnşa halinde olan Atatürk anıtı, memleket hastahanesi ile aygır deposu bitirilmek üzeredir. Halkevi ve vilâyet konağı elektrikle aydınlatılmıştır. Muşun bayındırlık programında belediye parkı, çocuk bahçesi, şehir elektriği işleri vardır.

Bayburd'un elektriklenmesi

Bayburd, (Hususî) — Şehrimizde elektrik tesisatı yapılması için teşebbüslere girişilmiştir. Bunun için 10 bin liralık bir istikraz yapılacaktır. Şehrimiz elektriğe kavuştuktan sonra yeni halkevinin sinema salonu da çalışmağa başlayacaktır.

Erzurum'da dilencilik yasak edildi

Erzurum, (Hususî) — Şehrimizde dilencilik yasak edilmiştir. Dilencilik edenler polis ve belediye zabıtası tarafından toplanmakta ve düşkünler yurduna gönderilmektedirler.

Dilencilere yardım yapmak isteyenler bir makbuz mukabilinde Erzurum yoksullar kurumuna teberrularda bulunabileceklerdir.

Bir inek üçüz doğurdu!

Balıkesir, (Hususî) — Küpeler nahiyesinde Macarlar köyünde Murtaza adlı köylünün ineği üç yavruyu bir arada doğurmuştur. Buzağıların hepsi de yaşamaktadır.

Uludağ yolunda Bir adam donarak öldü

Bursa, (Hususî) — Uludağ kayak evi hademelerinden Süleyman adında bir adam, birkaç gün evel Uludağ yolunda kaybolmuştur. Bütün araştırmalara rağmen Süleyman bulunamamıştır. Otelin sığınağında Süleymana aid kayaklar bulunmuştur. Bu kayaklardan birisi ortadan kırılmıştır. Anlaşıldığına göre, Süleyman, kayaklarından birisi kırıldıktan sonra yoluna elindeki kayak bastonlariyle devama mecbur kalmıştır ve zavallı yolda kara saplanarak donmuştur. Bütün araştırmalara rağmen Süleymanın cesedi ve bastonları bulunamamıştır.

Evlâdlığını döven kadın adliyeye verildi

İzmir, (Hususî) — Kemalpaşa kazasında bir evlâdlığa fena muamele eden, ve kızcağızın vücudunu yara bere içinde bırakan Hatice adında bir kadın hakkında adliye tahkikata başlamıştır.

Zehra adında ve dokuz yaşında olan evlâdlığın anası ve babası kızın vücudunu yara bere içinde görünce adliyeye müracaat etmişlerdir. Bunun üzerine kız muayene edilmiş ve yara izleri tesbit olunmuştur. Zehra, en küçük bahanelerle mütemadiyen dövüldüğünü söylemiştir. Hatice, evlâdlığı dövmediğini, kızın üzerine odun yıkıldığını söylemiştir. Kızcağız hastahanede tedavi altına alınmıştır.

Kâhta köprüsü

Kâhta (Hususî) — Malatya çevresinde Kâhta yolu üzerindeki Kâhta köprüsü tarihî eserlerin çok dikkate değer olanlarından biridir. Çok eski devirlerde inşa edilen bu köprü sağlamlığını hâlâ muhafaza etmektedir. En büyük seller bu meşhur köprüyü bozamamıştır.

Çoruh kulübü

Bayburd (Hususî) — Burada Çoruh adlı ikinci bir spor kulübü tesis edilmiştir. Reisliğe öğretmen B. Cemal seçilmiştir. Kulüb kayakçılığa da ehemiyet verecektir. Bu iş için 6 çift kayak takımı geirilecektir.

Malatyada tarih eserleri

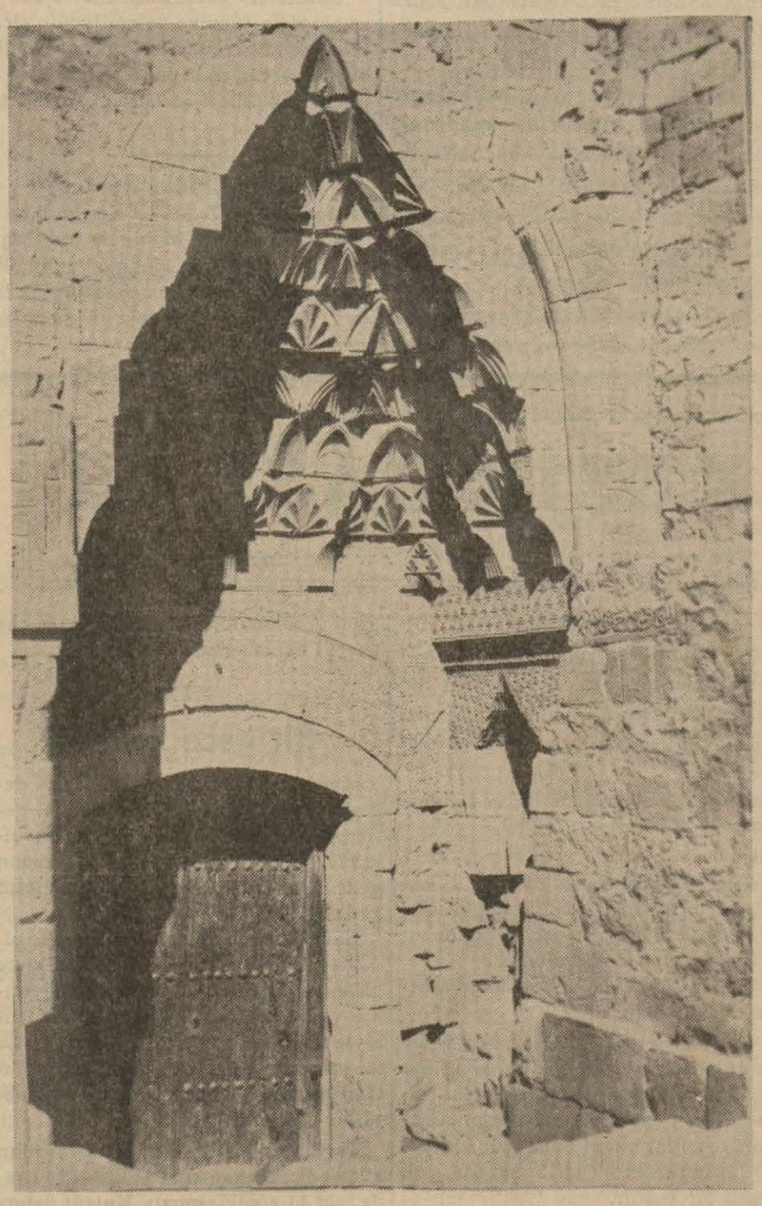

Ulucami antresinden bir görünüş

Malatya, (Hususî) — Malatya tarih eserleriyle dolu bir diyardır. Yalnız bu eserlerin bir kısmının bakımsız bir halde bulunu.. tarih severleri üzmektedir. Ulucamiin antresi de tamire muhtaç bir vaziyettedir.

FOTOGRAF AMATÖRLERİ

Poz fazla gelirse

Klişeleri nasıl hafifletebiliriz?

Geçen nushamızda sayın okuyucularımıza tecrübe edilmiş (revelatör) Révélateur formülleri vermiştik. Bu sefer de fazla poz verilmiş klişeleri hafifletmek için aşağıdaki usulü tavsiye ediyoruz :

Fazla poz vermek neticesi olarak kontrastı kaybolan klişelerde görülen yeknesak garibliği mümkün mertebe izale etmek, ışık ve gölgeler arasında mevcud olması lâzım gelen kontrastı meydana çıkarmak için kuru plâk veya filim bir litre suda hallolunmuş 50 gram iposolfit ile 5 gram Ferricyanure de potassium mahlûlü içine batırıldığı takdirde yavaş yavaş açılmağa başlar. Suya konmasını takib eden ilk anlarda bu terkip jelatin üzerinde tesire devam edeceğinden klişe istenilen (Ton) a gelmeden biraz evvel çıkarılarak suya konulmalıdır.

Suda yıkama müddeti bir saat kadardır.

İşbu mahlûl pek çabuk bozulmakta olduğundan hazırlanmasını müteakib hemen konulmak lâzımdır.

Azamî bir kaç saat muhafaza edebilmek için % 5 nisbetinde amonyak ilâvesi icap eder.

Bir kar manzarası

Fotoğrafın tarihçesi

Fotoğraf bugünkü tekâmül devresine, nasıl vardı?

Niepce ve Daguerre tarafından amelî sahaya naklolunan "Daguerre - otypie" her ne kadar Foucauet ve Fizeau isminde iki fransız âlimi tarafından ıslah edilmişse de bu usul bir safihadan ancak bir resim alınabilmesi ve bu safihanın büyük güçlüklerle hazırlanabilmesi yüzünden herkesi alâkadar edecek bir şekilde taammüm edememiş ve yalnız bir kaç spesyalist elinde kalmıştı.

Talbot isminde bir ingiliz bir çok tecrübeler neticesinde nitrat darjanla iyodür dö potası sürdüğü bir kâğıd tabakası üzerine karanlık hücrede hayali aksettirilidikten sonra bunu asgalik, asit asetik ve nitrat darjan mahlülleri içinde yıkamak suretiyle ilk negatif kâğıdı elde etmeğe muvaffak oldu. Gerçi böyle bir modelden, aynı surette hazırlanmış kâğıdlar üzerine tatbik ve ziyaya arzetmek suretiyle bir çok nüshaların elde edilmesi imkânı hasıl olmuşsa da negatif olarak kullanılan kâğıddaki kaba elyafın da resimle beraber pozitif çıkması yüzünden alınan kapyalar tam bir memnuniyet verecek şekilde olamıyordu. Negatif materyel olarak ilk defa camı kullanmak Doguerreotypie muhterii Niepce'nin yeğeni Niepce de Saint - Victor'un aklına gelmişti. Mumaileyh âdi bir camın üstüne iyodür darjanı muhtevi bir albümin tabakası sürmüş ve bu suretle o zamana kadar kâğıddan kağıda nakledilen resimlerde görülen mahzurları bertaraf etmeğe muvaffak olmuştur.

Bilâhare albümin yerine camların üstüne klodyon mahlûlünü ikame eden gene bu zattır .

Yalnız şurasını hatırlatmak lâzımdırki her kullanıştan evvel yapılması ve bilhassa yaş olarak istimali icabeden bu plâklardan alınan randman da fotografla uğraşanları tatminden henüz çok uzaktı.

Yaş kolodyon yerine kuru kolodyon kullanmak Poitevin'in fikri olmakla beraber bunu da kuvveden fiile çıkararak fotografın her sahada ve akıllara hayret verecek bir şekilde taammüm etmesine hizmet edenlerin başında Roussell, Fry ve Gaudin'i zikretmek lâzımdır.

Bu uzun süren sâylerinin mahsulü olan ilk kuru plâkların piyasaya arzedildiği tarih "1871" dir.

Hassasiyeti mütemadiyen artırılan bu kuru plâklar sayesinde daha sonra müteharrik cisimlerin de fotoğraflarının alınması imkân dairesine girmiş ve bu yeni adım devrin büyük bir hâdisesini teşkil etmiştir.

Seneler geçtikçe süratle tekâmül eden alıcı makinelerle; negatif verdiği muntazam randıman sayesinde alınması kabil olabilen enstantaneler üzerinedir ki hikmetşinas Marey hareket halindeki ecsam üzerinde kendisine büyük bir muvaffakiyet kazandıran meşhur tetkiklerini yapabilmiş ve böylelikle de sinemanın ilk temelini kurmuştur.

Bilâhare sinematoğrafi keşfeden Lümiyer biraderlerin bu keşiflerinin esası, Marey'in hareket eden ecsamın aldığı vaziyetler üzerindeki tetkikatının sentetize edilmiş şeklinden başka bir şey değildir.

Fotografın bilmediğimiz devirlere aid olan kısmının gayet kısa bir tarihçesini yaptık. Gelecek bir makalede de renkli fotografın geçirdiği istihalelerden bahsedeceğiz.

Okyanos adalarından bir peyizaj

Bir kadın portresi

Yalnız amatörler için bir müsabaka açıyoruz

Şartlar şunlardır

1 — Ulus gazetesi bu sayfasında amatör okuyucularını alâkadar edecek büyük bir konkur açmaktadır.

Bu konkur A : Manzara, B : Portre ve C: Natürmort olarak üç sınıfa ayrılmıştır.

2 — Her amatör istediği sınıflara iştirâ ketmekte serbesttir.

3 — Bir kuponla ve beher sınıf için âzamî üç resim kabul edilir.

4 — Gönderilecek resimler ancak siyah olabilir. Mat ve parlak olmasında beis yoktur. (Yalnız parlak resimler gazetede klişeye daha iyi gelir.) Roprodüksiyon, boyanmış fotoğraflar, ayrı ayrı klişelerden yapılmış montajlar kabul edilmez.

5 — Resimler 9 × 12 ilâ 13 × 18 ebadında olmalıdır.

6 — Fotoğrafların nihayet on beş kânunusani akşamına kadar Ulus idaresinde bulunacak şekilde gönderilmiş olması lâzımdır.

7 — Konkurda mükâfat kazanan resimlere aid negatiflerin jüri heyeti tarafından tetkiki meşrut olduğundan gönderilen resim klişelerinin konkur neticesine kadar iyi surette muhafaza edilmesi lâzımdır.

8 — Her kategoride birinciliği kazanan resim sahibine Ulus idaresi güzel bir fotoğraf makinesi, ikinciliği kazananlara muhtelif fotoğraf malzemesi hediye edecektir.

Jüri heyeti tarafından intihap edilecek diğer muvaffak olmuş eser sahiblerine birer takdirname verilecektir.

9 — Gönderilen resimler iade olunmayacak bunlardan mükâfat ve takdirname kazanmış olanlar sırasiyle 1 şubat 938 tarihli fotoğraf sayfasında neşredileceği gibi diğerlerinden de okuyucuları için şayanı istifade gördüklerini Ulus gazetesi sahibinin ismini zikretmek suretiyle neşir hakkına malik olacaktır.

10 — Gönderilen resimlerin üstüne isim ve adres yazılmayıp yalnız bir sıra numarası konacaktır.

Resim sahibinin ad ,soyadı ve sarih adresiyle resimlerin ismi ve numarası... bu sayfadaki kupona okunaklı bir surette yazılacaktır.

11 — Resimler kuponla birlikte bir zarfa konacak ve üzerine (fotoğraf konkuru) ibaresi yazılarak ikinci bir zarf içinde (Ankar Ulus gazetesi idarehanesi fotoğraf konkuru memurluğuna) gönderilecektir.

12 — Kuponsuz gönderilen ve işbu konkur talimatnamesi maddelerine uymıyan resimler müsabaka harici addolunacaktır.

13 — Memeleketimizin tanınmış zevatından müteşekkil jüri heyeti sayın âzasının isimleri 1 şubat tarihli nushanın fotoğraf sayfasında münderiç olacaktır,

Portre Yaparken

Ziyayi ne suretle tanzim etmeli?

Oda içinde ilk portre yapmağa başlayan amatörler süjelerini hemen daima cepheden yani operatörün arkasından tevcih edilmiş bir ziya menbaından aydınlatmağı tercih ederler.

Gerek bu ve gerekse yandan :

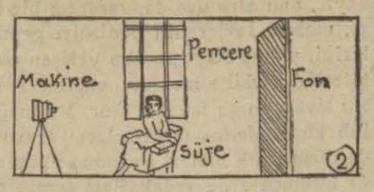

Veya tavandan gelen :

Ziyalarla alınan resimlerin birincisinde hiç bir derinlik görülmez. Süje ile fon biribirine yapışıkmış hissini verir. Detay yoktur.

İkincisinde resim de kotrast çok fazladır süjenin pencere tarafına gelen kısmının bütün detayları beyazın içinde kaybolmasına mukabil mukabil tarafı siyah denecek derecede koyudur. Bu gölgeler ekseriya yüze munis bir ifade vermedikleri gibi bilhassa burunu ve ağız kenarlarını gayri tabiî bir şekilde karartırlar.

Üçüncüsünde tavandan ve süjenin üstünden gelen ışık gözlerin etrafında koyu bir halka peydah eder. Yanakların üst kısmını beyaz bırakarak alt taraflarını gölgelendirmesi yüzünden süjenin karakteristik noktaları tamamen değişir.

Her türlü fanteziyi bir tarafa bırakmak şartiyle iyi bir portre elde etmek için şu şekilde hareket etmelidir.

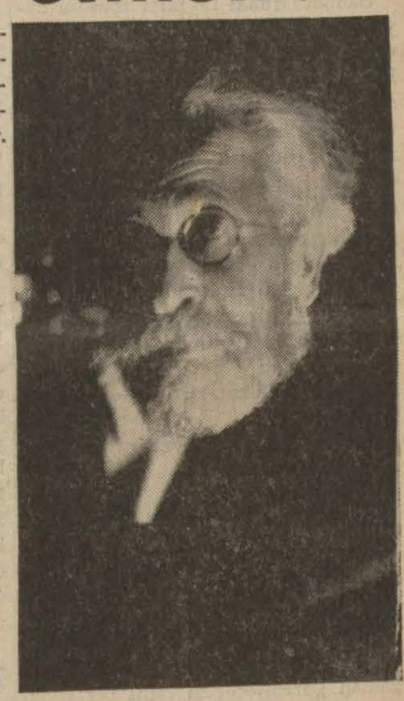

Bir portre

Bu krokide görüleceği veçhile evvelâ pencere önüne ve saniyen de onun mukabili olan tarafa 2 beyaz çarşaf germeli bunlardan pencere önündeki ziyanın sertliğini gidermek ve dağıtmak diğeri ise ışığı karanlıkta kalan cepheye aksettirmek suretiyle o tarafın fazla kararmasının önünü almak için lâzımdır.

Bu suretle elde edeceğiniz resimde gölgeler muntazam bir surette yayılmış olarak teressüm edecek süje ile fon arasında boşluk meydana çıkacak, yüzün hatları ve bilhassa fiziyonomi değişmemiş olacaktır.

Bu son tarif ettiğimiz şık portreye ilk başlayanların hareket noktasıdır. Ziya sistemi her amatörün zevkine ve görüşüne nazaran değiştirilmek suretiyle artistik neticeler elde edilebilir.

Ulus fotoğraf konkuru kuponu

Amatörün adı ve soyadı .....

Sarih adresi .....

	Resmin No. sı	İsmi	Fotoğ. mak.	Negatifin cinsi ve markası	Kullanılan kâğıdın cinsi ve markası
A	1-				
	2-				
	3-				
B	1-				
	2-				
	3-				
C	1-				
	2-				
	3-				

— 2 —

Çeviren: Nurettin ARATAM

Şanghay limanı neden dünyanın en temiz limanıdır

Şanghay limanı dünyanın yalnız en civcivli limanı değil, aynı zamanda en temiz limanıdır da. Orada denizin yüzünde, öteki limanlarda görülen çöpler, sandıklar, eski çuvallar, direk parçaları ve çürümüş yemişler görülmez. Bütün bunlar, limanda dolaşan öteberi derleyici kayıklar tarafından hemen toplanır. Bu kayıklarda ekseriya, karı, koca ve sahilde iş göremiyecek kadar küçük olan çocuklar bulunur. Bu ailenin bütün enerjisi denize düşmüş maddeleri toplamağa sarfolunur. Bunlar işlerini o kadar iyi görürler ki Şanghay limanında hiç bir martıya rastgelmezsiniz. Bu çapulcu kuşlar İskoçya sahillerinde bile gül gibi geçindikleri halde, Şanghay'a gelseler, açlıklarından ölürler.

Bir ticaret gemisi, yahut bir ganbot, Şanghayda demirler demirlemez, bu kayıklardan birkaç tanesi, onlardan atılacak nesneleri yakalamağa müsaid stratejik noktaları tutarlar.

İngiliz ve amerikan gemileri, çok defa, Şanghay sahillerine gelirlerken bir iki gün temizlik yapmazlar. Bu suretle bu kayıklara gün doğar. Çünkü böylelikle, orada denize atılacak birçok boş şişeler, tenekeler ve bozulmuş yemekler birikmiş olur. Hattâ tayfalar, bir takım eski püskü elbiselerini de Şanghay'ın bu insan martılarının servetini arttırmak için, oraya gelmeden denize atmazlar.

Ganbot'lardaki tayfalar için bu kayıkların kendi gemilerine doğru yaptıkları yarışı seyretmek büyük bir eğlence olur. Yarışı kim kazanırsa onun mükâfatı en iyi parçaları almaktır. Fakat her şeyin de ilk gelen tarafından alınmasına müsaade edilmez. O, alacağını aldıktan sonra, uzaklaşır; yerini başkalarına bırakır. Şanghay'a gelen herhangi bir ganbot, oradan kalkıp gidinceye kadar bu çeşid kayıkların muhasarası altındadır. Bunlar, hiç bir şeyi kaçırmazlar. Her şeyden istifade olunur: tenekelerle şişeler pazara gider; bozulmuş yemeklerle de domuzlar ve tavuklar semirtilir.

Çinde her şey servettir ve kolayca paraya çevrilebilir.

Göze görünmenin değeri

Ben bu satırları yazarken uşağım, pencere camlarını parlatıyor. Binada camları parlatılacak birçok pencereler vardır. Fakat o, Veranda'nın köşesinde, benim başımı kaldırdığım zaman görebileceğim camı parlatmayı tercih etmektedir. Ben buradan çıkıp gidersem, o bu pencereyi bırakacaktır. Fakat havyar kesmek için değil. Çünkü bunlar, gün doğmasından uyuyuncaya kadar çalışırlar. Ben yokken o, başka işlerle uğraşır. Meselâ mutfağın döşemesini temizler.

Fakat ben geri geldiğim zaman gene o söylediğim camları silmekle, yahut Verandada sabahleyin tozları alınmış eşyanın yeniden tozlarını almakla uğraşmağa başlar. Eğer benim görebileceğim bir iş yapmaya imkân bulamazsa o zaman aşağıda benim duyabileceğim bir gürültü ile odun kırar.

Bu, tecrübe için aldığımız yeni bir uşak değildir. Uzun zamandanberi yanımızdadır. Biz de onsuz edemeyiz; kendisi bunu da bilir. Fakat bunlar tâ cedlerinden öğrenmişlerdir ki bir iş, o iş sahibinin gözünün önünde yapılacak olursa parası daha istene istene ödenecektir.

Bir iş için bizi görmeğe birisi geldimi idi, uşaklarda gürültülü patırdılı bir faaliyettir, başlar. Hemen ana kapıdan sandıklar, paketler getirilmeğe, götürülmeğe başlanır. Ben uzun zaman, bu işlerin eşya asansörü ile yapılmasını temine uğraştım. Fakat yazıhane için siyah bir takım aldığım zaman, bunlar gene dört kat merdivenden uşakların sırtında çıkarıldı. O kadar gürültü yapıyorlardı ki bir zurna ile davulları eksikti. Dört kattaki kiracılar da bu eşyayı görüp beğeniyorlar, fiatını soruyorlar, bu suretle gürültü bir kat daha artıyordu. Böyle gürültülü iş görmek, her nedense, çinli uşak ve işçilerin kendi nefislerine karşı duydukları itimadı arttırır.

Sırası gelmeden herhangi bir uşağın gündeliğini artırmak, bütün uşaklar arasında hoşnudsuzluk uyandırır ve adaletsizlik telâkki edilir. Böyle bir terfi, bir yazıhanenin bütün ahengini bozabilir. Hattâ terfi ettirilmek istenilen işçi de, ötekilerini kendine düşman etmekten korktuğu için, buna tarafdar görünmez.

Çinliler tuhaf adamlardır. Meselâ burada bir kumandan, bir isyan çıkarır, sonra tenkil edilir. Başka yerde olsa böyle bir adam, hapse atılır; ceza görür. Çinde ise böyle olmaz. hayır, onu alıp uzakta, zararsız bir işe, meselâ İsviçrenin denizaltı gemilerini, yahut Haydpark'ta yetişen patatesleri tetkike memur ederler (*). Bu siyasetin şu faydası olur. Bu mağlûb kumandanın taraftarları arasında düşmanlık hisleri uyanmaz; böylece hükümete de sadakatleri temin edilmiş olduğuna inanılır.

(Sonu var)

[*] Çin başkumandanını dağa kaldırıp hapsetmiş olan general Yang-Fu-Çeng bunlardan birisidir. Bu adam, son zamanlarda "askerî ve ekonomik durumu" tetkik etmek vazifesiyle Amerikaya gönderilmiştir. Seyahat ve tetkik masrafı olmak üzere kendisine 300.000 dolar verilmiştir.

İspanyol âsileri

Çok kanlı bir haften sonra

Terueli geri aldılar

Teruel harbinde

İki gazeteci öldü!

Hendaye, 1 (A.A.) — Franko kuvvetlerinin yanında bulunan Royter ajansının hususî muhabiri Sheepshanks ile amerikalı bir gazeteci, Teruel muharebe mıntakasından otomobille geçerken vurularak ölmüşlerdir. Muhabirle gazetecinin bindikleri otomobile bir obüs isabet ettiği sanılmaktadır.

Bunlardan maada otomobilde bulunan Associated Press muhabiri Edouard Neil de bacağından yaralanmıştır.

Patlayan mermi parçalarından Times gazetesinin muhabiri Phiby de başından hafifçe yaralanmıştır.

İngiliz işgüderi bu sabah erkenden keyfiyetten haberdar edilmiştir. İsminin Johnson olduğu anlaşılan gazetecinin Nevyork spor mecmuasına mensub olduğu öğrenilmiştir.

(Başı 1. inci sayfada)

Valera kumandası altındaki üç müfreze tarafından yapılmıştır. Bu esnada kalın bir sis mevcud olduğundan tayyareler harekâta iştirâk edememiştir. General Valeranın kıtaatı öğleden sonra şehrin cenubunda bulunan Muela mevkiine geldiği vakit şehirde mahsur bulunan Franko kuvvetleri de şimal istikametinde bir çıkış taarruzu yapmışlardır. Kanlı bir çarpışmayı müteakib Franko kıtaatı üç istikametten şehre girmişlerve aralarında irtibatı tesis etmişlerdir.

Bütün bu muharebeler sıfırın altında on bir derece soğukta yapılmıştır.

Frankocuların esir aldıkları cumhuriyetçiler arasında general Pallos ile bütün erkânıharbiyesi de vardır.

Aynı otomobilde bulunan Associated Press muhabiri Nesil'in bacağından yaralandığı söylenmektedir.

İngiltere işgüderi obüsün cumhuriyetçilerin bulunduğu istikametten geldiği kanaati hasıl olduğunu, fakat hâdisenin bir kaza eseri olduğu şüphesiz bulunduğunu beyan etmiştir.

Sanıldığına göre cesedler Teruel civarında bir seyyar hastahaneye nakledilmiştir.

HONG KONG'UN CENUBUNDA

Japonlar bir Portekiz adasına asker çıkardılar

Portekizliler bu hareketi Tokyoda protesto ettiler

(Başı 1. inci sayfada)

ket Çin-Japon anlaşmasına mani olan bütün güçlükleri yıkmak için her türlü vasıtalardan istifade eyliyecektir. Esasen üçüncü devletlerin bir müdahalesi vaki olmasa idi sulh uzak şarkta şimdiye kadar çoktan temin edilmiş olurdu.

Portekiz adasına asker çıkarıldı

Lizbon, 1 (A.A.) — Hongkong'dan bildirildiğine göre, Portekiz kıtaları Makao Portekiz sömürgelerinin civarında kâin Vonkam adasının garb cihetini işgal etmiştir.

Bu tedbirin alınmasına sebeb, 29 ilkkânunda japon kıtalarının bu adanın bir kısmını işgal eylemeleridir.

Esasen uzun zamandanberi, bu adanın mülkiyeti hakkında Portekiz ile çin arasında anlaşmazlık vardı. Öğrenildiğine göre, Portekiz hükümeti, aynı zamanda, Japonyaya karşı da görüşünü idame ettirmek üzere japonların bu adayı işgal eylemelerini Tokyoda protesto etmiştir. Söylendiğine göre, japon kıtaları da Portekiz tarafından mülkiyeti taleb olunan araziye girmemek emrini almışlardır.

Makao'da Portekiz'in tedbirleri

Lizbon, 1 (A.A.) — Makao civarında kâin Hankaru adası hâdisesi hakkında gazeteler bir tebliğ neşretmekle iktifa eylemektedir. Bu tebliğde şöyle denilmektedir:

"Adanın garb kısmında japonlar karaya çıkmış olduklarından portekizliler de adanın şark kısmını işgal etmişlerdir. Bu ada çoktan beri Çin ile Portekiz arasında bir anlaşmazlık mevzuu olaark kalmış olduğundan Portekiz gerek Çin gerekse Japonyaya karşı haklarını muhafaza etmek istemektedir.

Yarı resmî Diario Damanjia gazetesi hâdiseyi kısaca tefsir ederek Portekizin haklarına riayet edileceğini kaydeylemektedir."

Japon askerlerine gene bomba atıldı

Şanghay, 1 (A.A.) — Hankov - Road civarında japon askerlerinden mürekkeb bir grupun üzerine bombalar atılmıştır. Bir subay ile üç nefer ve üç çinli yaralanmıştır. Polis, hâdise mahallinin etrafını kordon altına almış ve evlerde araştırmalar yapmağa başlamıştır.

Nankin'deki Sovyet elçiliği yandı

Şanghay, 1 (A.A.) — Royter ajansının muhabiri bildiriyor:

Nankinden verilen bir japon haberine göre Nankin'deki sovyet elçiliği bugün bir yangın neticesinde tamamiyle harab olmuştur. Yangının sebebi anlaşılamamıştır.

Sefaret, memurların Hankov'a naklindenberi boş idi.

Lady Bird hâdisesi

Londra, 1 (A.A.) — Diplomatik mahfillerde, İngiltere tarafından japonyaya tevdi edilen notanın Yangtse hâdiselerine aid görüşmeleri kapamış bulunduğu bildirilmekte ve İngilterenin yeni taleblerde bulunmayı lüzumlu görmediği ilâve olunmaktadır. Herhalde İngiltere hükümeti çok uyanık davranacak ve ingiliz tebaa ve menfaatlerine karşı yapılacak herhangi yeni bir tecavüz Tokyo hükümeti tarafından verilen mükerrer hüsnüniyet teminatından sonra hususî bir vehamet arzedecektir.

B. Göbelsin radyoda verdiği nutuk

Berlin, 1 (A.A.) — B. Göbbels'in alman milletine hitab eden ananevî masajı dün akşam bütün alman radyo postaları tarafından şerdelimiştir. Propaganda nazırı bu mesajında, rejimin muvaffakiyetlerini kaydettikten sonra Almanyanın bir mucizeye mevzu teşkil ettiğini söylemiş, rejimin sosyalist eserini överek nasyonal sosyalizmin 19 uncu asrın milliyetperver hareketiyle 20 inci asrın sosyalist hareketinin telifi olduğunu bildirmiş, bolşevizme hücum ve Almanyanın askerî kudretini methetmiştir.

B. Göbbels dış politikadan bahsederken şu sözleri söylemiştir :

"Varsay ölmüştür. Onun neticesi olan Cenevre teşkilâtı da aynı âkıbete uğrıyacaktır.,,

Halkevi'nin yeni halk hatibi

(Başı 1. inci sayfada)

sonra hepimizin vazifemiz, borcumuz ağaçları çocuklarımız kadar sevmek ve onları korumaktır.

Büyük bir adam demiş ki:

"— Bir mühendis yol yaparken karşısına bir ağaç çıkarsa ağacı kesmemeli, yolu başka yere çevirmelidir.,,

İşte yurddaşlar, değerini bilenler ağaca bu derece ehemiyet verirler.

Atamız bize güzel bir örnek verdi. Ankaranın en çorak yerini - hepiniz biliyorsunuz - az zamanda cennet gibi yemyeşil bir hale getirdi.

Bu filmde küçücük mekteb yavrularının nasıl bir memleket kadar büyük orman yetiştirdiklerini göreceksiniz. Ve eminiz ki siz de bundan sonra köylerinizde, bahçelerinizde, evlerinizde ağaçlar dikeceksiniz, diktireceksiniz, seveceksiniz sevdireceksiniz ve koruyacaksınız.

İkinci filme gelince, size bu film her gün gördüğünüz Ankaramızın eski ve yeni halini gösterecektir. Bütün dünyanın şaştığı bu değişiklik cumhuriyet hükümetimizin yapıcılık gayretinin bir şahididir. Yurddaşlar, sultanlar halktan topladıkları paraları sefahatte israf ederken cumhuriyet hükümetimiz, görüyorsunuz ki, bu paraları yurdun iymarı ve halkın insan gibi yaşaması için sarfetmektedir. Bu değişiklikler yani bu iymar yalnız Ankarada değil, yurdun her tarafında aynı hızla yürümektedir.,,

***

Konferans bundan ibaretti. Fakat sık sık, bravolar, alkışlarla kesildi. Kahve halkı sessizce dinlemesini, güzel fikri beğenmesini, muvaffak sözü alkışlamasını çok iyi biliyordu.

Filmler gösterildi. Genç hatib, projeksiyon esnasında izahat veriyordu:

"Fideler böyle hazırlanır.

Çukurlar böyle kazılır.

Ağaç böyle dikilir.

Ağaçlı yerlerde kâğıd gibi, cigara gibi ateş çıkarabilecek şeyler toprağa böyle gömülür.

Ormanlar böyle kesilir. Gelişi güzel kesme şu sebeblerle zararlıdır.,,

***

İş bittikten sonra halktan birkaç kişiye fikirlerini sordum.

— Ankara filmi güzeldi. Her gün içinde bulunduğumuz halde şehri bilmiyormuşuz. Fakat ağaç filminden çok şeyler öğrendik. Biz ağacı bu kadar faydalı sanmıyorduk!

Buradan, Kayseri caddesinde İsmailin kahvesine gittik. Orada da aynı kalabalık, aynı alâka ve aynı manzara...

Halkevinin bu çalışması, halkı aydınlatma davâsında yepyeni bir buluşun ifadesidir. Bu tarzda köylerde de çalışılmaktadır:

Sıtmadan nasıl korunulur?

Verem nasıl bulaşmaz?

Çürük dişlerin zararları nedir?

Kümes hayvanı yetiştirmenin faydaları nelerdir?

İlâh....

Mekteb, köy eğitmeni, Halkevlerinin *halkı okutma ve köylü yardım kolları* elele vererek köy kalkınmasını kısa zamanda tahakkuk ettirecek unsurlardır.

Romanya ile ticaret anlaşmamız

Bükreşte, yeni ticaret anlaşmaları için devam eden konuşmalar bu günlerde bitecektir. Konuşmaların esas hatları üzerinde anlaşmaya varıldığı ve yeni mukavelenin bu hafta içinde parafe edileceği haber verilmektedir.

Tahmin edildiğine göre yeni anlaşmada iki memleketin ticaret münasebetlerinde daha geniş bir anlaşmayı temin edecek hükümler vardır. Heyet yarın Köstenceden İstanbula hareket edecektir.

SPOR

Bugün yapılacak maçlar

Ankara spor - Harbiye idman yurdiyle Ankara gücü D. Çankaya ile karşılaşıyor

Bugün şehir stadyomunda iki enteresan karşılaşma var: Ankara Gücü - Demirçankaya ile Ankara Spor da Harbiye İdman Yurdu ile Ankara birinciliğinin en mühim maçını yapacaklardır.

Muhafız Gücü bütün maçlarını yaptıktan sonra, 13 puvanı kazandı. Kendisini takib eden kulüblerin ikincilik ve üçüncülük mücadelelerini karşıdan seyr etmektedir.

Ankara Spor'un 8 puvanı var ve iki mühim oyunu kaldı. Eğer bu iki maçı da kazanırsa, bu takdirde bölge birinciliğini almış olacaktır. Bir galibiyet ve bir beraberlik ihtimali de şampiyonluk için Muhafız Gücü ile ikinci bir maç yapmak mecburiyetini tahmil edecektir. Diğer taraftan Harbiye ile puvanların beraber olması, yahud da üçüncülüğe inmesi de düşünülebilir.

Harbiye İdman Yurdu bugün Ankara Sporla, gelecek hafta da Demirçankaya takımlariyle oynıyacaktır. Ankara Spordan bir puvan eksiği bulunduğundan Ankara birinciliğini kazanması da o nisbette bir zorluk arzetmektedir. Çünkü iki maçını da kazansa bile puvanı Muhafız Gücü ile beraber olacak ve birincilik için üçüncü bir maç yapacaktır.

Demirçankaya, üç maçta beş puvanla ikincilik ve üçüncülük arkasındadır. Ankara Gücünü ve Harbiye İdman yurdunu yenerek ikinci olabilir. Fakat bu takdirde de Ankara Sporun ve Harbiyenin iki maçını da kaybetmesi lâzımdır. Bu takımların galibiyet ve beraberlikleri Demirçankayanın bu ümidini bozacaktır. Takımın yenilmesi de kendilerini lik cetvelinin aşağısına doğru götürecektir.

Ankara Gücü, bugünkü bir tek galibiyetiyle, her şeyden evvel, Demirçankaya takımının ilerisine geçecektir. Aksi ihtimaller ise bu kulübü ancak en sona kalan takımın üstünde tutar.

Kimler kazanacak

Bugün maçı olan dört kulübün puvan vaziyeti üzerinde bu tetkiki yaptıktan sonra, hangi takımın kazanması ihtimali olduğunu tahmin etmeği düşünebiliriz. Bu hesab tabiî olarak, bu dört kulübün bugüne kadar yaptıkları maçlarda aldıkları neticelere göre yapılacaktır. Sonra, takımları teşkil eden futbolcuların da değerleri aşağı yukarı malûmdur.

Yalnız bu tahminler hiç bir katiyet ifade etmediği halde çok vakit oyuncuları ve idarecileri sinirlendirmektedir. Bu sebeble maçlardan sonra teknik noksanlar üzerinde durmağı hale daha uygun görüyoruz.

Yalnız şu kadar kaydedelim ki, takımlardan hiç biri hazılıksız bulunduğunu, oyuncularının eksikliğini iddia edemiyecek hale gelmiştir. Formları yerindedir. Binaenaleyh normal şartlar dahilinde yapılacak olan bugünkü maçların neticeleri kazanan tarafın üstünlüğünü su götürmez şekilde isbat edecek canlı bir misal olacaktır.

Maçların saatleri

Bugünkü birinci takım maçlarının her ikisi de şehir stadyomunda yapılacaktır. Birinci maç, saat 12,30 da Ankara Gücü - Demirçankaya arasındadır.

İkinci maçı saat 14,15 de Ankara Spor - Harbiye İdman Yurdu takımları yapacaklardır.

Bundan başka 10 da Muhafız Gücü sahasında Gençlerbirliği - Muhafız Gücü ikinci takımları maçı vardır.

Macaristan'ın dış politikası

Macar başvekilinin radyodaki nutku

Budapeşte, 1 (A.A.) — Başvekil Daranyi, yeni yıl münasebetile radyoda bir nutuk söylemiştir. Başvekil dış politika hakkında demiştir ki:

"Macarlar" tarihî vazifeleri mucibince Tuna havzasında hıristiyan medeniyetinin büyük kıymetlerini muhafaza etmelilerdir. Bununla beraber macarlar kendi millî ve ırkî benliklerini de koruyacaklardır.

Bu ise haricî faal bir siyaset icab ettirir. Bu muslihane maksadlar nefine olarak Macaristan mevcud dostluk münasebetlerini idame edecek ve diğer devletlerle de münasebetlerini inkişafa çalışacaktır. Merkezî Avrupa meselesinin memnuniyeti mucib bir tarzda halline doğru ilk adım atılmıştır. Bunun esası Macaristanın tam bir hukuk müsavatına mazhar olaması, macar ekalliyetlerinin haklarının tanınması ve enternasyonal muahedelerin verdiği bu hakların yerine getirilmesidir. Macaristan Tuna mıntakasının tam ortasında bulunuyor. Binaenaleyh bizim de hararetle istediğimiz barış, içinde Macaristanın bulunmıyacağı hiçbir grup tarafından temin edilemez. Bu hakikat gün geçtikçe daha ziyade tebarüz etmektedir. Bizim haricî siyasetimizin başlıca hedefi ecnebi resmî mahafilini samimî olarak sulh arzusunda inandırmak ve bizim haklı davamız lehine onları kazanmaktır.

Daranyi, ekonomik bağların da inkişaf ettirilmesi lüzumunu kaydettikten sonra iç politikaya geçmiş ve demiştir ki:

"— Memleket içinde de nizam ve muvazeneyi temin etmek lâzımdır. Hükümetin siyasetine esas olan hıristiyanlık ve nasyonalistliktir. Hükümet, bir sağ cenah siyaseti takib etmektedir. Fakat her türlü ifrata muarızdır. Gayri kanunî maksadlara müsamaha edemez ve parlamento rejimine sadıktır. Hükümet bütün icraatında milletin umumî menfaatlerinden mülhem olmaktadır.,,

Başvekil yeni intihabat kanunundan bahsederek sosyal nizamı altüste edebilecek temayüllerden sakınılması lüzumunda ısrar eylemiştir.

Amerikada ekonomik vaziyet

Vaşington, 1 (A.A.) — Siyasî sene, idarenin Ruzvelt hükümetiyle müessir sürette işbirliği yapmak istemiyen büyük sermayeye karşı yeni bir hücumiyle nihayet bulmuştur.

İç işler bakanı İckes tarafından yapılan hücumdan sonra Ruzvelt, bakanın beyanatına iştirâk ettiğini bildirmiştir.

Ruzvelt'in pazartesi günü parlamentonun açılışında söyliyeceği nutukla salı günü büdcenin görüşmeleri esnasında yapacağı beyanat kaygı ile beklenmektedir.

Esasen iyi olmıyan ekonomik vaziyetin büsbütün fenalaşmasından korkan gazeteler, ekseriyetle hükümetin hareket tarzını tenkid etmektedirler.

Bazı mahfiller, Ruzvelt'in 1933 senesinde yaptığı gibi şiddetle mücadeleye başlıyacağını zannetmektedirler.

Sirkeci yolcu salonu

İstanbulda Sirkecide yapılmakta olan yolcu salonu bu ay içinde törenle açılacaktır. Galata yolcu salonunun inşası, daha bir seneden fazla süreceğinden bu müddet içinde deniz yolu ile gelen Avrupa yolcularını şehre buradan sokmak düşünülmektedir. Bu tasavvur üzerinde tedkiklere geçilmiş ve buradaki rıhtım tamir edilmiştir. Su derinlikleri büyük vapurların buraya yanaşmasına müsaade ettiği takdirde karar derhal tatbik edilecektir.

Doktorların kazanç vergiri

Doktorların kazanç vergisinde esas tutulacak listeler, her yıl olduğu gibi yeniden hazırlanacaktır. Sınıfları değişen doktorlar bu listelerle tesbit edilecektir.

B. Cevad geldi

İstanbul Üniversitesi ve diğer yüksek mekteblerde bir müddetten beri meşgul olan Kültür Bakanlığı yüksek öğretim genel direktörü B. Cevad dün şehrimize dönmüştür.

HİKÂYE

Vapurda

aradeniz, gene dalgalarını başı boş mış koyvermişti. Vapur, yokuş yo- giden ihtiyar ve halsiz bir adam gi- nim inim inliyordu. Arabanın tava- da yanan küçük bir gemici feneri or- ğı aydınlatamadığı için utanıyor sa- rdı. Camları kıp kırmızı kesilmiş- Tam lambanın altında çilingir sof- : kurmuş iki adamdan biri durma- Anadolu havaları söylüyor, diğeri aldıkça onun, kadehini dolduruyor susuyordu.

Bir vapur memuru anbardakilerin etlerini kontrol etmek için elindeki ktrik fenerinden yardım bekliyor- Anbarın bir kenarındaki denklerin erine otumuş iki genç adam konuşu- grlardı.:

— Dünyanın hiç bir tarafında bu ikil seyahat insanlara değil, hayvan- a bile reva görülmez. Hem para ver, m oturacak bir yer bulama. Vapurun barında sefil olmak gücüme gidiyor ğrusu.

— Ben geçen gün bir fransız mec- asında bir resim gördüm: Afrika ncilerini, hem de azılı mahkûmları vrupa hapishanelerine naklettikleri- gösteriyor. Heriflerin ellerinde ke- çe, altlarında da sıkılmadan bizim milerin ikinci mevkii diyeceğin o- racak yerleri vardı.

— Bir şey değil, yolculuk bitinceye dar serseriliğe alışıp şehirlerde de ldırım üstünde yatacağız.

Anbarın dip taraflarından bir gü- ltü oldu, gemi memuru yüksek sesle ğırmağa başladı :

— Bu kepazelik, bu rezalet, gene i biletin yok. Ben seni kaç defadır letsiz yakalıyorum. Geçen senede Vak vak martı" vapurunda seni bi- tsiz tutmadım mı, belâmısın be a- m ?

Tıraşı uzamış biletsiz adam sakin- ;

— Uzatma be kardeşim, dedi. Uzat- a. Gene soğan soyduracak bir adam kömür attıracak bir ateşçi yamağı- ihtiyacınız vardır. Elbet ben işsiz parasız kaldıkça, şehirden şehire yahata çıkacağım, siz de çaresiz be- bedava götüreceksiniz. Ne yapalım, lokma ekmek dünyası bu.

Vapur memuru biletsiz adamı ite ka anbardan çıkardı.

Gece ipey ilerlemişti. Seyahatleri kaç gün uzayacak yolcular, denkle- nden yataklarını çıkarmışlar üzeri- uzanmışlardı. Kenardaki bir yolcu, yağından pabuçlarını çıkarmış, uzan- ığı çulun üzerinde pabuçlarından endisine yastık yapmıştı.

Herkes uyuyordu. Yalnız, akşam- anberi dipteki patates çuvallarının anından ayrılmıyan otuzluk ve hırpa- kılıklı bir adam, uyanıktı. Etrafı eskin keskin süzdükten sonra, eliyle uvalları aradı, hafifçe seslendi.:

— Baba, dedi. Herkes uyudu, bilet- i bundan sonra gelmez, istersen gü- erteye çıkalım, biraz hava alırsın.

Patates çuvalları kımıldadı, arala- ından uzun kırcıl sakallı, beli bükük, pejmürde kılıklı bir ihtiyar çıktı.

— Bittim, dedi. Açlıktan öleceğim.

Beraber anbarın merdivenlerine yü- rüdüler. Vapur, kuvvetli dalgalara da- yanamıyor, iki tarafa sallanıyordu. Merdivenin dibinde başı çatkılı bir ka- dın. bir eliyle kesik bir limonu kokluyor, diğer eliyle üstü açılan kızının yorğanını düzeltiyordu. Baba oğluna sordu :

— Saat kaç ?

— Bilmem. Gece yarısını geçmiş olmalı.

— Desene, daha on iki saat açız.

Oğlu acı acı güldü.

— Sanki on iki saat sonra hemen karnın mı doyacak? Rıhtıma ayak bas- tığımız vakit ne yapacağız, asıl mese- le o zaman.

Güverteye çıktılar. İhtiyar adam bit mişti. Yorgunluktan göksü hırıldıyor- du. burna yürüdüler, halatların arkası- na geçtiler, oturdular. Uçsuz bucaksız karadeniz siyah bir ifrit gibi önlerin- deydi. Burna çarpan koca dalgalar sanki vapura "tos, tos" diye bağrıyor- lardı.

İhtiyar adam,

— Biraz ekmek bulsak, dedi.

Oğlu birden hiddetlendi :

— Vızırdayıp durma. Ekmeği ne- reden bulayım !

Dizleri dökülmüş pantolonunu, göksü sicimledikilmiş ceketini gös terdi :

— Senin yüzünden, dedi.

İhtiyar adam, gözlerini boşluğa çe- virdi. Oğlu :

— On iki senedir felçlisin, iki se- nedir sana bir hasta bakıcının yaptığı- nı yapıyorum. Ne bulacağım sanki. Sanki şimdiye kadar ne buldum ki. Se- kiz defa evlendin. Kendi anamda dahil olduğu halde sekiz kadının sekiz türlü dayağını yedim. Bari beni okutsay- dın, adam etseydin, ne gezer. Sekizin- ci yaşımda kahveci çıraklığına nasbe- dildim. Son karın yüzünden bir de ih- tilâs yaptın, girdik sekiz sene kodese.

Tabiî alyanaklı refikaihayatın firengi çekti. Hapishanede felce uğradım, im- dad Hamzadan, oğlun değil mi? Ko- desten çıktın, dayansın Hamza, altını temizlesin Hamza. Yapılarda akşama kadar çalışsın, yorgun argın gelsin, gece de sana çorba pişirsin Hamza. Ha mal Hamza, "baba darülacezeye git„ der "gitmem„ diye dayanırsın, uzak mahallelere kaçar, kimsem yok diye fakir bir aileye güvey girip başını din- lendirmek ister, sekiz karı almış, es- ki memur, felçli baba mahkemeye da- yanır. "Gelsin, babasına baksın Ham- za. Hay Hamza ile beraber yerin dibi- ne gir.

Hamza gözlerini halatların az iler- sindeki irice bir izmarite dikti. Kalk- ti, aldı, izmariti dudaklarının arasına yerleştirerek sözüne devam etti :

— Doğduğun memlekette iş bula- mazsın, aç yatarsın, eski tanıdıklar ba- şının etini yerler: Babana bakmıyor- sun, diye. Bilmem nerede bir kereste fabrikası var, amele istiyor diye işitir- sin, zor belâ bulduğun üç buçuk lira bilet parasını cebine yerleştirirsin, ar- kandaki baba püsürü dile gelir:

"Aman oğlum kaçıyor, beni de göt- ürsün„ diye insan kaçakçılığı yapar- sın, Muhterem, muhtelis babanı vapu- ra biletsiz bindirirsin, patates çuval- larından başını çıkarır çıkarmaz "ek- mek„ der.

Acı acı güldü, dudaklarının arasın- daki izmariti göstererek,

— Bulduğun izmariti yakacak kib- ritin yoktur, fakat biletsiz olarak ka- çırdığın ve kursağına lokma geçme- miş olan baban (ekmek) der gene. Hal- buki bir taraftan görülüp bileti soru- lacak olsa, ara yerde gene yanacak Ham- zadır. Çünkü peder hastalıklıdır, pe- derin günahı yoktur. Ah Ah. tek başı- ma bir kalabilsem.

İhtiyar adam oğluna, şefkat ve mer- hametle baktı.

— Hamza, haklısın, dedi. Fakat ben de çaresizim. Sana olan vazifeleri- mi yapmadım, doğru. Fakat insan ömrü öyle tuhaf bir yolki hele insan his- leri onları bu kadar çaresiz kalmadan tahlil etmenin imkânı yoktur. Şimdi bir elim, bir ayağım tutmuyor. Darül- acizeye bir türlü giremiyorum, bana oğlum baksın diyorum. Ama niçin, bunu bilmiyorum işte. Öyle sanıyorum ki: Bir gün ben gene eski hüviyetimi kazanacağım, gene, cemiyetin eski hürmete değer adamı olacağım ve sa- nıyorum ki: oğluma eskiden yapama- dığım yardımları yapacağım.

Hamza güldü,

— Masal, dedi.

İhtiyar, ısrarla sözüne devam etti :

— Masal değil Hamza. Seni küçük- ken nedense sevmezdim. Ama şimdi, hapishaneye girinceye kadar tanımadı ğım o, evlâd sevgisi beni deli ediyor. Senden ayrılmak istemiyorum. Seni halâ, o kundaklı halinde görüyorum sanki. Seni kucağıma almak, sıkmak, öpmek istiyorum.

Hamza can sıkıntısiyle ıslık çalma- ya başlamıştı. Babasının sözünü kesti:

— Uzatma, dedi. Açlık beynine vurmuş, zırvalıyorsun. Sen şurada o- tur, kimseye görünme. Biraz ekmek bulursam getiririm.

Hamza, vapurun iç taraflarına doğ- ru yürüdü. Vapurun makine dairesinin önünden geçerken sıcak bir hava sağ yanağını, sıcak bir hava bir havlu gi- bi sardı.

Bu sıcaklık ona, Tophane hamamını hatırlattı: İçinden "Ah, dedi. gö- bek taşında uyumak ne tatlıdır„ Va- purun yemek salonuna yaklaştı. Bir garson masaların üzerinden boş yemek tabaklarını topluyordu. Kapının önün- de sefil kılıklı bir adam görünce dışa- rı çıktı :

— Sen âyıb bilmezmisin, dedi. Bu- rada yemek yenir. Hiç yemek yiyenle- re bakılır mı ?

Hamza müşkülâtla söze başladı :

— Vallahi haklısın, dedi. Yalnız on parasızım. Ancak bilet parasını bu- larak vapura bindim. Açım, mümkünse biraz, artık ekmek ver.

Garson Hamzayı süzdü, sonra içeri girdi. Bir yığın parça ekmek getirdi. Elinde bir gazete kâğıdına sarılmış u- fak bir pakette vardı :

— İçinde söğüş var, dedi. Al fakat bir daha bu taraflara gelme.

Hamza teşekkür edemedi. Paketle ekmekleri aldı ve yürüdü. Ön güğerte- ye geldiği zaman iki üç gemicinin an- bardaki biletsiz adamı ortalarına al- dıklarını ve bağırdıklarını gördü, dur- du, yüreği hopladı.

— Ulan, ateşçinin tabakasını mey- dana çıkar, kemiklerini kırarım.

— Basın sopayı terese. Hem bilet- siz vapura binmeği, hem de hırsızlık etmeği öğrensin.

Biletsiz adam, tok tok söylendi :

"Uzun etmeyin. Ateşçinin tabakası- nı ben almadım. Ben doğru söyliyen bir adamım. Alsam aldım derdim. Hem, ben böyle pek sopada yemem, bilmiş olun.

Gemiciler bu tok söz karşısında ba- ğırmalarını yavaşlattılar. Sonra hep beraber makine dairesine doğru yürü- düler.

Hamza usul usul vapurun burnuna yanaştı, halatları geçince duraladı, ba- bası yoktu. Bir an yakalanması ihtima- lini düşündü. Böyle bir şey olamazdı. Gayri ihtiyari burna doğru yürüdü, vapurun burnuna çok yakın çıpa deli- ğine baktı, sap sarı oldu. Çipanın üze- rinde babasının çaketinden kopmuş ko- ca bir parça rüzgârın tesiriyle dalgala- nıyordu.

Demek, babası gemicilerle biletsiz adamın gürültüsünü duyunca, yakalan mamak için buraya inmiş ve felçli ko- lunun kuvveti kesilince denize düşmüş tü. Her halde vakit geçmiş olmıyacak- tı. Vapur şimdi durdurulacak olursa babası mutlak kurtulurdu. Bağırmak istediği halde bir türlü ağzını açamı- yordu. Babasını kurtarıp ne yapacak- tı? Bu felçli adamı, gene sefalete, gene açlığa mahkûm bir halde yaşatmak doğrumu idi ? ....

Karadeniz uluyarak köpürüyordu. Babasını denizden çıkartsa, biletçi ya- kalarına yapışmıyacak mıydı ?

Dalgaların sesini dinledi. Elinde, dilendiği ekmek parçalariyle söğüş paketine baktı.

— Allah rahmet eylesin, dedi.

Ve anbara doğru yürüdü.

Ertuğrul Şevket

Andaç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	:	İstanbul eczanesi
Pazartesi	:	Merkez „
Salı	:	Ankara „
Çarşamba	:	Yeni ve Cebeci ecz.leri
Perşembe	:	Halk ve Sakarya „
Cuma	:	Ege eczanesi
Cumartesi	:	Sebat ve Yenişehir ec.leri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün Halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı Birlik taksi: 2333

OTOBÜSLERİN İlk ve SON SEFERLERİ

	İlk sefer	Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dereden Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiörenden Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. da	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—	17.15
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	—	9.45

Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara her saatı beş geçe muntazam seferler vardır. Pazar günleri ilk seferler birer saat sonra başlar.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.
Tayyare postası 13 e kadar mektub alır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20, her akşam 19.15 ve 19.45 de (Salı, perşembe, cumartesi Toros sürat).
Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir).
Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : Hergün 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs 16.05

GÜNLÜK:

Arabî - 1356	Rumî - 1353
29 Şevval	Birinci kânun 21
S. D.	S. D.
Güneş 7 26	Akşam 16 49

Gene manş tüneli

1938 senesinin gelmesi, Fransa ile İngiltereyi biribirine bağlıyacak olan meşhur Manş tünelinden bahsedilmesine vesile vermiştir.

Manş tüneli yapılmalı mı, yapılmamalı mı ?

Manş tüneli yapılabilir mi, yapılamaz mı ?

Fransızlar bu tünelin yapılmasını can ve gönülden arzu etmektedirler : Kendilerini İngiltereye biraz daha yaklaştırıp İngiltereyi Fransaya biraz daha bağlıyacaklarını umdukları için...

Tünelin bir kaç tane projesi vardır, ve tünel sanki hemen yapılacakmış gibi proje her sene bir takım yeniliklerle tadil edilmektedir. Son projeye göre Manş tüneli 50 kilometre uzunluğunda, gidip gelme iki yolu ihtiva eden 8 metre nısıf kutrunda bir üstüvane olacak ve denizden 90 metre derinlikte inşa edilecektir. Üçe taksim edilecek olan bu üstüvanenin merkezi nakliyata tahsis edilecek, üst kısmı hava almağa, alt kısmı da kirli havayı defetmeğe mahsus âletler ve saire ile doldacaktır. inşa masrafı 85 milyon türk lirası kadar bir şey hesab edilmektedir.

1938 de bir projenin tahakkukuna doğru gidilebilecek midir?

DÜNYA Basını

Fransız gözüyle dünyanın vaziyeti

Le Temps gazetesinin baş makalesi

Bu karışık yıl sonunda memleketlerinin cihandaki vaziyetinin ve dış politikasındaki müessirliğin ne olduğunu kendi kendinden soran fransızlar çoktur.

... Böyle bir tetkikin güç tarafı, soğuk kanlılıkla düşünmek, temennileri ve esefleri birer hakikat farzetmemek, ve bahusus tercihleri, hattâ iç politika ihtiraslarını enternasyonal imkânlarla biribirine karıştırmamaktır.

Cihan harbı sonunda vatandaşlarımızın beslemiş oldukları iyi ümidlerin suya düşmüş olduğu bugün bir vakıadır.

... Sulh, 1919 da tasavvur edilmiş olduğu şekliyle hem kuvvetli ve hem, aşağı yukarı cihanşümul bir Milletler Cemiyetine istinad ediyordu... Halbuki, Amerika Birleşik Devletlerinin istinkâfı üzerine cemiyetin cihanşümullüğü ilk adımda tehlikeye girdi.

Bununla beraber, galib ve Milletler Cemiyeti azası olan büyük devletler arasında devamlı bir mutabakat sayesinde kâfi bir insicam temin edilebilirdi. Bazı ham hayallerin, hususiyle ingilizlere aid bazı ham hayellerin bu anlaşmayı nasıl gevşetmiş olduğu hatırlardadır.

İş böyle olunca, mağlûb yahud tatmin edilmemiş devletlerin teşebbüslerine yol açılmış oldu. Milletler Cemiyetini japonların, almanların ve nihayet italyanların bırakıp çıkmaları 1919 da tanzim edilmiş olan sistemin yıkılıp dağılışını kaydeden birer hâdise dir. Bunun neticelerini cihan hartası üzerinde Mançukuoda, Habeşistanda, Ren nehrinin sol kıyılarında ve nihayet Çinde görmek kabildir.

Vakıa çekilişlere mukabil ehemiyetli bir iltihak vuku buldu: Sovyet Rusya Milletler Cemiyetine girdi. Fakat enternasyonal nizam bakımından bu iltihak sade mesud neticeler getirmeri. Sovyet Rusya, ister istemez, dışarıda cihan ihtilâlinin kaynağı manzarasını haizdir. Onun Cenevrede de tesisi komünizme şiddetle muhalif bir çok hükümetleri kaygılandırmakla kalmamıştır. Haklı veya haksız olarak kendilerini müesses nizamın müdafii sayan devletler bu kaygıdan maharetle istifade etmişlerdir.

Milletler cemiyeti üzerine kurulan binayı sarsan bütün bunlar, aynı zamanda, fransız diplomasisinin, Avrupa için, pakttaki noksan tarafları tamamlıyacağını zannetmiş olduğu anlaşmalar sistemini de tehlikeye koymuştur. Bu sistem, Fransa ile şarkî ve cenubî Avrupanın mevcud nizamdan memnun görünen devletleri arasında karşılıklı bir münasebet ve teminat şebekesi kurmağa matuftu. Besbellidirki Almanyanın kuvvetli bir ordu vücude getirerek Renin sol kıyılarında, hattâ Fransa hududu boyunca vaziyetini tahkim ettiği gün bu mekanizma kısmen bozuldu. İşlerin ters gitmesini, bir taraftan, Belçikanın yarıtarafsız bir politikaya temayül etmesi yüzünden hareket serbestimizin tehdid olunması, ve diğer taraftan fransız - italyan münasebetlerinin soğuması tâcil etti.

İcabettiği takdirde şarktaki ve cenubu şarkîdeki dostlarımıza müessir surette elimizi uaztmamız, bugün, vaktiyle göründüğünden büsbütün başka unsurları muhtevi bir strateji meselesi halinde tezahür edebilir. Bu müşahede Polonya, hattâ Romanya ve Yugoslavya politikalarının bazı hallerini de izah eder.

Görülmemek istenilmesi manasız, hattâ tehlikeli olabilecek olan bu realiteler, Cenevre mezhebine muarız devletlere karşı Fransanın her tarafta şiddetli bir harekete geçmesini temenni edenlerin arzularını tahakkuk ettiremektedir. Avrupanın bugünkü vaziyetinde böyle bir politika muhakkak surette harbe müncer olabilir...

Bunun manası cesaretsizlik göstermek, pasif bir vaziyet almak, dostlarımızı bırakmak, bütün zararlı teşebbüslere sahayı serbest bırakmak mıdır ? Katiyen.

Vaziyetimizdeki zayıf noktaları görmek lâzım geldiği gibi o vaziyetin kuvvetli noktalarını da ihmal etmemek, ve hattâ muhtemel muarızlarımızın vaziyetlerindeki zayıf noktaları aramaktan vazgeçmemek gerektir.

Bu gibilerin muvaffakiyetleri ekseriya bizim tereddüdlerimizden ileri gelmiştir.. Her şeyi tartarak denilebilir ki Fransa cihan ordularının en iyilerinden birine maliktir, ve hava kuvvetleri kifayetsiz bile olsa bunu tamamlamak imkânsız değildir. Bundan, başka, bugün artık tamamiyle uyanmış olan İngiltereye de, Amerika birleşik devletlerinin sempatisine de istinad etmek kabildir. Şu da vardır ki gerek bu yardım ve gerek bu sempati, fransız sömürge imparatorluğunun menbalariyle birleşince icabettiği zaman imkânlarımızın hududsuz olacağı meydana çıkar. Şunu da düşünmeliyiz ki büyük felâket gelip çatacak olursa, karşımızda, modern harbın elzem kıldığı bazı ilk maddeler bakımından biz den çok geri devletler bulacağız.

Bütün bunlar başka yerlerde belki Fransadan daha iyi bilinmektedir. Ve bütün bunlar, barışseverlikleri şüpheli olan bazı milletlerdeki hayırlı tereddüdü de izah etmektedir.

Bu tereddüdün sulh tarafında tekerrür etmesi ehemiyetli surette Fransaya bağlıdır. Fransa bu neticeyi ne müdahaleci ve ne de gevşek bir politika ile istihsal edemez. Hegemonya tesis etme zamanları artık geçmiş olduğundan Avrupa ve - netice itibariyle dünya - selâmetini ancak müvazenede, herkesin meşru ihtiyaçlarının tatmininden ve aynı zamanda başkalarının hukukuna ve emniyetine hürmetten doğan haklı bir muvazenede arşyabilir...

Bulgaristan

Bulgaristanda politik meseleler

"Zora" gazetesi "Yeni yıl arifesinde Bulgaristan" başlıklı yazısında hükümetin on bir hafta zarfında iki mühim işle meşgul bulunduğu ve yılbaşından önce bunları bitirmek için azamî gayret sarfettiğini yazmakta ve bunlardan birinin 1938 senesi devlet büdcesi; diğerinin de mebus seçimi mıntakalariyle namzedler üzerindeki incelemeler olduğunu izah etmektedir.

Gazeteye göre büdce meselesi bu son hafta zarfında bitmiş olan ve Bulgaristan 938 yılına yeni büdce ile girmiş bulunacaktır. (Bulgaristanda ayrı bir malî sene yoktur.) İntihab meselesine gelince: gazete, ikinci kânunun yortularla dolu olduğu düşünülür ve seçimi ilgilendiren işlerin seyri nazarı itibare alınırsa, intihabların ancak şubat sonlarına doğru yapılması ihtimali mevcud olabilir. Bunun la beraber, er veya geç, Bulgaristan ilk yaza parlamento ile girecektir, diyor.

"Bulgar kadın birliği" organlığını yapan "Jenski Blas kadın sesi" gazetesi de "müstakbel parlamento" başlığı ile yazdığı bir makalede parlamento ile kabine arasındaki durumun nasıl olması meselesi hususunda bir müddettenberi devam etmekte olan polemiğe temas ederek vekillerin mebusların arasından seçilmiyerek doğrudan doğruya kıral tarafından tayini keyfiyetinin kabine ile parlamento arasında hiç bir rabıta bulunmadığına delâlet edeceğini ve böylelikle yalnız mebuslardan değil, hariçten de alınacak bu zevatla parlamento arasında bir iş beraberliği kurmanın mümkün olamıyacağını; mebuslara aid hukuk ve salâhiyetlerin tahdidi işinin de parlamentonun kabineyi kontrol etmek hakkına malik olmasını bertaraf etmek olacağını yazdıktan sonra şöyle demektedir:

" Mademki sıyasal partiler mülgadır ve yalnız şahıslar intihab edilecektir; o halde seçilecek olan bu kim selerin programları ne olabilir ve olsa bile tek bir şahıs tarafından ortaya atılan bir program ne gibi bir mâna ifade edebilir?.. Bu durum yarın parlamentoda mevcud mebusların adedi kadar çok bir program yükünün parlamentoya toplanmış olmasını mucib olmaz mı? Ve bu vaziyetten böyle bir endişeye düşmek doğru değil midir? Yahud parlamentoyu teşkil eden mebuslar, orada muhtelif politik partiler halinde taazzuv ederlerse, o zaman gerek kabinenin ve gerek parlamentonun vaziyeti ne olacaktır ?

Sosyal işler

"Utro" gazetesinde "Tuna türkleri hicret etmek istemiyorlar" başlıklı bir yazı vardır. Gazete muharrirlerinden biri, Tuna üzerinde kâin Ziştevi kasabası belediye reisiyle görüşerek kasabanın ekonomik ve kültürel işleri hakkında aldığı malûmatı neşretmektedir. Belediye reisi kasabanın ekonomik durumundan bahsederken bir zamanlar bir ticaret şehri olan Ziştevi'nin şimdi çok kısır bulunduğunu ve bilhassa kasaba nüfusunun dörtte birini teşkil eden türk halkının ziyadesiyle fakir olduğunu, bunların vaktiyle bir kereste ticareti merkezi olan Ziştevi'de hamallık etmekte olduklarını ve fakat Romanya ile Bulgaristan arasındaki ticarî münasebetler hasebiyle kereste ticaretinin sukutundan sonra türklerin çok kara günler geçirdiklerini; bununla beraber belediyenin aldığı tedbirler sayesinde vaktiyle hamallık eden bu halkın şimdi bağcılığa atıldığını ve böylelikle durumlarını düzeltmekte olduklarını anlatmış; gazetenin: Türkiyeye hicret etmek istemiyorlar mı? sorusuna da:

— Hayır.. Doğdukları bu memlekette komşuları bulgarlarla başbaşa vererek çalışmak ve burada yaşamak emelindedirler. Kasabamızda şimdiye kadr türklerle bulgarlar arasında en ufak bir hâdise bile olmamıştır. Bunların en büyük kusurları cahil olmaları ve iptidaî hayat tarzı yaşamalarıdır, cevabını vermiştir.

SATRANÇ

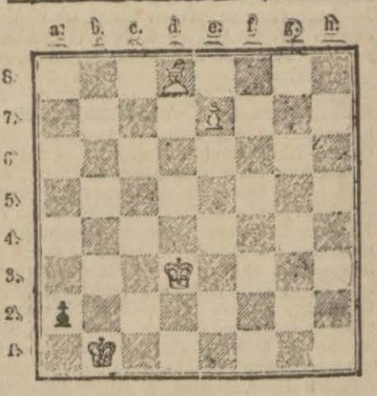

Beyazlar:
1) Piyade e7—e8 (Vezir olur)
2) Vezir e8—e1+
3) Vezir e1—e6+
4) Fil d8—f6
5) Fil f6—c3
6) Vezir e6—e1+
7) Vezir e1—a1+

Karalar:
1) Piyade a2—a1 (Vezir)
2) Şah b1—a2 en eyisi
3) Şah a2—b1 en eyisi
4) Vezir a1—a3+ en eyisi
5) Vezir a3—a4
6) Şah b1—a2

Bundan bir hamle sonra karalar mat olur.

Dünükü bulmacamızın halli

1- His	10- Has
2- Asid	11- Sadi
3- İnsan	12- Sahi
4- Han	13- Tan
5- Hat	14- Tad
6- An	15 İsa
7- Ad	16- İnad
8- At	17 Asi
9- And	Hindistan'dır.

İZMİR Enternasyonal Fuarına Hazırlanınız
20 agustos 20 eylul
1938
3—7041

Çocuk ilâvemizde

Bilmecemizi doğru halleden çocukların isimleri

Dün çıkan çocuk ilâvemizde çocuk bilmecesini doğru halleden fakat mükâfat kazanamıyan çocuklarımızın isimlerini neşre başlamıştık. Diğer çocuklarımızın isimlerini aşağıya koyuyoruz:

Ankara İncesuda Süleyman Basri kızı İnci, Etlik ilk okulundan Yüksel, İstanbul Kızıltoprak 49 uncu ilk okulundan 2 Tomris Türkkuş, Konya pınarbaşı istasyon şefi Vacid kızı Ayten, Ankara Mimar Kemal okulundan 484 Baki, Ankara Namık Kemal okulundan 433 Süheyla, İzmir Karataş orta okulundan 1229 Kerameddin Acarlı, Elâzığ Atatürk ilk okulundan 407 Neriman Barbaros, Diyarbakır erkek lisesinden 111 Fahri Gül, Diyarbakır lisesinden 819 Mazhar Arıkan, Malatya Frat ilk okulundan 356 Süzan Pekman, Sivas İsmet paşa ilk okulu birinci sınıfından Günsel Özgen, Amasya C.H.P. de Arif oğlu Hilmi Bilgili, Ankara cumhuriyet ilk okulundan Aktüze İrkin, Ankara Mimar kemal ilk okulundan Ümid Yaman, Harbiye okulu istihkâm bölüğünde Mehmed Gültekin, Ankara İltekin ilk okulunda 582 İlhan, Ankara Necatibey ilk okulundan Onal, Ankara Gazi lisesinden 402 Kemal Dilek, Ankara Mukaddem mahallesi İkin sokak 7 numarada Melâhat Ergen, Ankara erkek lisesinden 578 Mahmud, Kastamonu Murad bey ilk okulundan 141 Nahide Demiroğlu, Çorlu ilk okulu dördüncü sınıfından 442 Habibe Çetin, Kütahya orta okulundan 473 Rıfat Ozkurt, Ankara İsmetpaşa ilk okulundan 789 Karanfil, Adapazarı orta'sından 12 Hasan Ozçelik, Ankara Atatürk okulundan 95 Yavuz, İstanbul Kuzguncukdere meydanı 23-25 No. da Manuel Ergan, İstanbul Bayazıd, Sırakahveler Bugdaycılar sokak Bolu Lezzet lokantasında Halil, İstanbul Kuleli lisesi S. 9 Kısım 3 674 Hakkı, İstanbul Halıcıoğlu birinci ilk okuldan 129 Muallâ Erdem, Niğde orta'sından 18 Ekrem Kazancı, İstanbul Lâleli 59 uncu ilk okuldan 70 Niyazi, Ankara birinci orta'sından 1377 Nerim, Rize orta okul 67 Neclâ Arman, Devrim ilk okulundan 767 Perran, İstanbul Hayriye lisesinden Feyyaz Kutun, Adana erkek öğretmen oulundan 736 İbrahim Ulus, Kayseri Etiler ilk okulundan 333 Rahmi Çalrağı, İstanbul Gelenbevî orta'sından 129 Ahmed Taştepe, Edirne garb hudud taburu muhabere gedikli başçavuşu Adil oğlu Erdoğan, Denizli lisesinden 193 Şefik Erdin, İzmir Öğretmen okulundan 9505 Seyid Sanlı, İstanbul 52 inci ilk okulundan Belma Baram, Diyarbakır lisesinden 82 Mevhibe, Zile orta okulundan 128 Ahmed Albaş, Ergani madeni kaymakamı oğlu Ertugrul, Diyarbakır orta okulundan 321 Tahir Altuğ, Erzurum müstahkem mevki karargâhı komutanı kızı Naime Ertürk, Yalvaç orta okulundan 177 Hikmet, İstanbul Çengelköy Setbaşı 22 No. da Refet Günsay, Diyarbakır İsmetpaşa ilk okulundan 2 Lemi Karabulut, Diyarbakır lisesinden 886 Lütfi Gündüz, Diyarbakır Ziya Gökalp ilk okulundan Fikret Tuluğ, İstanbul ticaret lisesinden 1153 Nuri, Ankara Atatürk ilk okulu birinci sınıfından Ayten, Amasya orta okulundan 51 Osman Beşok, Konya Topraklık No. 397 de Abdullah Sarı, Diyarbakır Süleyman Nazif okulundan 61 Tevfik, İsparta orta okulundan 217 Azmi Çakmakçı, Adapazarı Sabihanım okulundan 447 Erdal, Ankara Divanı muhasebat D. 4 memuru Fethi, Amasya orta okulundan Coşkun Abanoz, Büyük Millet Meclisi zabıt kâtibi Vecih Işık eşi Müzeyyen Işık, Ankara Dumlupınar okulu 645 Kemal, İzmir Bornova topçu alay baytarının oğlu Emin Beynam, Silivri ortaköy ilk okulu 188 Ayten Güney, Bursa Nalbandoğlu okulu Özcan, Ankara erkek lisesi 1332 Nazif, Çankırı orta okul 300 Fettah Akıncı, Erzurum Aşağı mumcu millet bahçesi karşısı 5 No. da Cangören, Kayseri Cumhuriyet ilk okulu Mehmed, İnebolu Karadeniz okulu Kâmuran, Turhal ilk okulu Turgud, Kastamonu Cumhuriyet okulu Gülbahar, Konya Dumlupınar okul 65 Fikret, Ankara posta kutusu 351 Tuna Şahingil, Ankara Gazi lisesi 1201 Necdet Tuncay, Ankara Atatürk kız okulu Şevki Selen, Ankara Mimar Kemal okulu 1020 İlhan Berkman, Ankara İltekin okulu 799 Nezihe Samaner, Ankara Devrim okulundan 786 Celâdet, Ankara Necatibey okulundan 992 Cazibe Çayga, Çankaya ilk okulundan 150 Nedim, Ankara birinci ortasından 1369 Celâl Eral, Ankara İnönü okulundan 100 Osman Tekman, Ankara Dumlupınar okulundan 130 Doğan Demircan, Ankara İnönü ilk okulundan 817 Neriman, Yenişehir Selânik caddesi 3 No. da Suna Araz, Seferihisar Sigacık ilk okulundan 48 M. Başak, Ankara erkek lisesinden 1373 Feridun Özdoğan, Ankara Gazi lisesinden 694 Bülend Gürkan, Ankara erkek lisesinden 30 Necdet Akman, Ankara Yenice mahallesi Dölek sokak 46 da Şemsettin, Çanakyade orta okulundan 381 Mehmed Tan, Ankara kız lisesi 1B. den Şükran Selen, Ankara birinci orta okulundan Necdet İpek, Aydın 7 eylûl ilk okulundan 208 Çetin Örgen, Ulus Basımevinde Bekir Ercan, Ankara erkek lisesinden 753 Rifat Köksal, Ankara Hacı Bayram caddesi 61 Ergun Çağlar, Elâzığ orta okulundan 90 Bozkurd Göknar, Mimar Sinan ilk okulundan 65 Nevzad Çağlayan, İsparta cumhuriyet ilk okulundan 228 Fikret Kayacan, Ankara Mimar Kemal okulundan 334 Nur Taşkan, Ankara Çankaya okulundan 197 Ferhan Erdüşün, Çaycuma nahiyesi ilk okulundan Abdurrahim, Diyarbakır Ziya Gökalp ilk okulundan Nuran Pelin, Ankara Hamamönü Akyol sokağında 8 Vecihe, Ankara İsmet İnönü ilk okulundan 251 Hamdi Ermanav, Ankara İltekin ilk okulundan 765 İbrahim Çayabakar, Ankara İltekin ilk okulundan 130 Buyral Gündüz, Ankara İsmetpaşa ilk okulundan 647 Necdet Kayasezer, Fatih Darüşşefaka lisesinden 8 Şükrü Gökçadır, Ankara birinci orta okulundan 10 Ahmed Payas, Ankara Necatibey okulundan 195 Süheyla Tuna, Ankara İsmet İnönü okulundan 314 Süreyya Tuna, Ankara Atatürk ilk okulundan 381 Ayten Sarkanak, Ankara Devrim ilk okulu beşinci sınıfından Hasan Çolak, Ergani madeni ilk okulundan 66 Nezahat Temel, Ankara Gündoğdu mahallesi Demirtaş sokak 10 No. da Seniha Gerçeker , Ankara Necatibey okulundan Can Ergün, İstanbul Taksim orta okulundan 501 Nihad Tüzüntürk, Zonguldak inşaat başmühendisliğinde Orhan vasıtasile Fevziye Güran, Zonguldak Atatürk caddesi furuncu İsmail oğlu Mustafa Ataç, Ankara Dumlupınar okulu sınıf 3 den Neşe, Ankara İnönü okulundan 1172 Muzaffer Akgün, Mersin orta okulunda 202 Mehmed Boner, Afyon lisesinden 384 Kemal Eşli, Ankara İnönü ilk okulundan 928 Ayten Düner, Ankara erkek lisesinden 1221 Sıtkı Eğilmez, Ankara Atatürk okulundan Günseli Çakır, İstanbul Kartalı Maltepe nahiyesi ilk okulundan Halid Güldiken, Zile orta okulundan 188 Turan Tümay, Ankara Necatibey ilk okulundan 810 Neclâ Öyel, Ankara Gença apartımanında Hediye, Adana öğretmen okulundan 246 Salâhaddin Ayata, Ankara Dumlupınar okulu sınıf 3 den İbrahim Caran, Adana erkek lisesi orta kısmından 1152 Sami Baki, Sıvas lisesinden 728 Rifat Sönmez, Ankara Yenice mahallesi Göçmen sokağı 6 da Mahmud, Yenişehir Ürün sokak 9 da Sema Yılmaz, Ankara İltekin ilk okulundan 97 Beyhan Şenol, Çorum, Alaca posta tevzi memuru Abdullah kardeşi Süleyman Sönmez, Kayseri lisesinden 373 Rahmi Yıldız, Ankara ticaret lisesinden 326 Kadriye, Zonguldak orta okulundan 401 Z. Işık, Ankara balıkpazar Işıklar cad. İsmail Akartürk, Bursa erkek lisesinden 268 Naci Erten, Adana ikinci ortasından 130 Ömer Ulustürk, Zonguldak Gazi ilk okulundan 217 Suad Yavuz, Ankara Atatürk erkek okulundan 60 Emel Conker, Konya Ereğlisi İsmetpaşa mahallesinde 3 No. da Salim oğlu Emin, Ankara Çankaya ilk okulundan 47 Samih Saraç, Ankara erkek lisesinden Şerefeddin Bolat, Karaman orta okulundan 57 Hayat, İzmir Selimiye mahallesi Halil Rifat paşa cad. 44 No. da Nuriye Devran Ankara sanat okulundan 326 Hikmet Bengil, Ankara iltekin okulundan 706 Belma Dinçer, Ankara Sarı Sinan mah. Üç yol sok. F. Şevket, Karaman orta okulundan 10 Salim Nazlı, Erzurum müstahkem mevki kumandanlığında R. kızı Naime Ertürk, Ankara birinci orta okulundan Ahmed Kargı, Ankara Mimar Kemal okulu ikinci sınıfından Günayaktuğ, Argıthan istasyon şefi oğlu İzzet Yücel, Yozgad Cumhuriyet okulundan Jale Türksoy, Adana Namık Kemal okulundan 1130 İsmail Gökbuğa, Ankara birinci orta okulundan 496 Zafer Özbaran, Ankara erkek lisesinden Fuad Akdur, Ankara Doğanbey mahallesi Taşdöşeme sokak 7 No. da İhsan Türk, İstanbul Üsküdar Değirmenciler cad. 125 No. da Fahhameddin Ertekin, Ankara erkek lisesinden İsmail Canıkara, Ankara İltekin okulundan 795 Erdoğan Aksoy, Menemen Emiri ilk okulundan Fahriye Yayla, Ankara sanat okulundan 129 Fikret Olgun, İstanbul Beyoğlu dokuzuncu ilk okuldan Nakip Anlar, Ankara birinci ortasından Nazif, Ankara Gazi lisesinden Halûk Onal, Ankara Atatürk ilk okulu 10 Sevim Timağur, Atatürk ilk okulu ikinci sınıfından 90 Nezahat, İstanbul telgraf servis memuru Tevfik kızı Gülçin

925 Cebeci Yenice sokak 69 numarada Necla Gürle, Adana Ulucami önü berber Halil eliyle Osman, Afyon Dumlupınar okulundan 253 Müfide, Ankara İltekin ilk okulundan Mesadet Anar, Ankara Gazi lisesinden Cevdet, Ankara Gazi lisesinden Süleyman yılmaz, Aynı mektebten Selim Atak, Ankara Ulus basımevinde Yaşar Çetinkaya, Ulus basımevinde Kemal, Ulus çinkoğraf hanesinde Süleyman, Ankara Yenihayat ilk okulundan Seyyare Tandoğan, Zonguldak orta okulundan Berran Başaran, Ankara kadastro fen memuru Süruri oğlu Raha Toytan, Ankara Altay mahallesi Haymana sokak numara 11 de Hediye Sezer, Ankara Gazi lisesinden 545 İbrahim, Eskişehir lisesinden 1075 Kemal Şavaş, Ankara sanat okulundan Şevket Ünal, Ankara sanat okulundan 288 Fedai Tuna, Ankara İltekin ilk okulundan Ümid Gökberk, Ankara Gazi lisesinden 1159 Hüsameddin, Ankara İsmetpaşa okulundan 290 İlhan, İstanbul Çamlıca Topaneli oğlu sokak 69 numarada Ferid vasıtasiyle Nazım Salmay, Ankara kız lisesinden Behleviye Konuk, Ankara Ticaret lisesinden 87 Aziz Apaydın, Ankara Dumlupınar okulu A. Cemil, Eskişehir posta kutusu 22 Cankuvaş, Ankara Cumhuriyet okulu Cengiz, Ankara sanat okulu 300 Kadir, Ankara Türk Marif Cemiyeti ilk okul 157 Yurdakul, Ankara Atatürk kız okulu 43 Lem'i Çakmakçî, Ankara Devrim okulundan Şükran Gür, Ankara kız lisesinden 1040 Muazzez Koçak, Ankara İnönü ilk okulu Mübeccel Ünyeli oğlu, Ankara ikinci orta okul Lütfiye Uçkun, Ankara Çankaya okulu Uğur Payver, Ankara İnönü okulu Aysel Kolak, Ankara Divanı Muhasebat müraktbı Tevfik oğlu Turhan, Ankara İnönü okulu Ergun Ener, Kamelya mağazasında Kadri kızı Saadet, Ankara Keçiören Avnipaşa tepesi göz doktoru Vefik evinde Suna, Ankara Gazi lisesi 763 Cevdet,

Dünyada neler oluyor

Brigitte Helm

Sezsiz sinemanın meşhur yıldızı Brigitte Helm, sesli sinemada da oynadı; pek o kadar muvaffak olamadı. Sonra, geçen sene artistin otomobili ile bir adamı çiğnediğini, muhakeme altına alındığını, alman hükümeti ile arasının açıldığını işittik.

Son gelen L' İnteransigeant Brigitte Helm'in veda mektubunu neşrediyor: "...Mühim bir karar vermiş bulunuyorum: Sinemadan çekilmek kararı. Buna hayret mi ettiniz? Fakat artık hayattaki rolümün değişmiş olduğuna kaniim: Hayatımı kocama ve çocuğuma hasretmem lâzım. Halbuki stüdyonun icablarına tabi olsaydım bu vazifemi yapamıyacaktım: Artistlik eden kadın,, hayatı sinemada geçen kadın, karı ve ana olan kadın... Bu kadar rolü kendime çok buldum.

"Günün birinde tekrar sinemaya döneceğimi sanırsınız. Hayır, bunu benden beklemeyin. Zira şimdiye kadar hiç bir kararımdan nükül etmedim.

.'Bütün okurlarınıza vedalarımı sunuyuz.,,

Bir yıldız daha söndü . . .

Vaydman ne yapıyor?

Katil Vaydman hakkındaki haberler ilk günlerdeki kadar alâka uyandırıcı değildir. Son rivayetlere göre çetenin asıl reisi milyonmuş, ve Vaydman onun elinde bir vasıtadan ibaretmiş.

Vaydman şimdi Versay hapishanesinde politika ve argo ile meşgul olmaktadır.

Fransız dış bakanı Delbos'un Prag seyahatının neticelerini pek merak ederek bakanın Parise dönüp dönmemiş olduğunu öğrenmek istemiştir.

Diğer taraftan, argo yani Paris külhanbeylerinin kullandıkları hususî lisanı tahsile karar vermiş görünmektedir.

Vaydman aklını mı kaçırdı, dersiniz ?

1—24

Çankaya Eczanesi açıldı

Meşrutiyet caddesi Yenişehir 3 — 7216

Elbise ve kaput alınacak

Ankara Emniyet Müdürlüğünden:

Cinsi	Adet	takım	beherinin muhammen fiatı Lr.	Kr.	Teminatı Lr.	Kr.
Sivil elbise	—	135	22	00	223	00
„ kaput	45	—	22	00	75	00

İhale günü: 12 - 1 - 938 çarşamba günü saat 16 da

Yukarda cins ve mikdarı yazılı sivil elbise ile palto 27-12-937 tarihinden 12-1-938 tarihine kadar 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin yukarda yazılı gün ve saatte kanunî belgeleriyle birlikte Emniyet Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (4705) 3—7239

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân ŞARTLARI

Dört satırlık küçük ilânlardan-
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.

Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık :

Kiralık daire — Yenişehirde, elektrik şirketinin tam önünde 34 No. apartımanda iki oda, bir hol, mutfak ve banyo. Suyu ile 40 lira. 3—7207

Acele kiralık — Yenişehir Kızılay civarında 3 oda bir hol banyo, mutbah bir daire su kapıcı dahil 39 liraya devren kiralıktır. Kurulmuş vaziyette sobalar da terkolunabilir. Saat 14 den 16 ya kadar telefon 1069 a müracaat. 3—7289

Kiralık ucuz daire — 5 oda 1 hol 2 hela, mutfak ve banyolu daire 45 liraya Maltepe İmalâtı harbiye evleri civarı bakkal Rasime müracaat. 1—18

Kiralık oda — Mobilyeli, kaloriferli güzel bir oda kiralıktır. Yenişehir Atatürk Bulvarı Ali Nazmi apartımanı daire 11. 3—7269

Müstakil kiralık kat — Dört oda, hol, mutfak, banyo. Işıklar caddesi N cati okulu yanında No. 2. Telefon: 20 3—7294

Satılık :

Satılık arazi — Ankara Balkat k yünde ceman üç yüz dönüm tarla, ev, toptan veya parça parça acele satılıktır. Köyde Mustafa Bora'ya müracaat. 3—7273

Acele satılık eczane — Ceyhan 29 senelik kıdemli ve tanılmış vat eczanesi sahibinin ahvali sıhiyesind dolayı satılıktır Almak için sahibi A Rıza Atasağuna müracaat. 3—72

Satılık arsalar — Yenişehir Karaf sokak 400 M² Konur sok 373 M² Telefon: 1538 3—729

Aranıyor :

Arsa alınacak — Taşhan Balıkpaz rı, İtfaiye arasında satılık arsası olanl rın. Çankaya matbaasına müracaatlar Tel. 3655. 3—7193

Bağ alınacak — Satmak istiyenle rin Yeni Halde Çankaya matbaası müracaatları. Telefon: 3655. 3—719

Müteferrik :

Terceme — Her lisanda, muhabere, terceme, eski ve yeni yazılarm kopyesi teksiri muhasebe tanzim ve kontrol ederiz. 4. kuruşluk pul ile Ankara Posta Kutusu 25 müracaat. 3—729

Dans dersi — Diplomalı bir profesör bayan, beden terbiyesi (kültür fizik) ve modern dans derselri vermekte dir. Ders toplu, hususî olduğu gibi ailenezdinde de kabul olunur. Yenişehir posta kutusu 1046 1—38

Diş tabibi Hamdi Alagün - İhsan Çandır

Pazardan maada hergün diş tedavisi, çene rontkeni.
Yenişehir, Atatürk bulvarı Ercan Ap. No. 3
Anafartalar No. 101 Tel: 3232 Ev tel: 3109 3—6627

Resmî Gazete istinsahları

Bu sütunlarda günü gününe resmî gazetede çıkan kanunları, nizamnameleri ve tamimleri bulacaksınız

Kararnameler

Türk parası kıymetini koruma hakkında 12 numaralı kararname

Bu beyannameler taallûk ettikleri devrenin hitamından itibaren nihayet bir ay zarfında kambiyo mürakabe mercilerine makbuz mukabilinde tevdi olunur.

İhraç edilen her malın ticarî defterlere uygun ve ticarethane tarafından musaddak bir satış faturası suretinin beyannamelere raptedilmesi mecburidir. Bu faturalarda ihracat eşyası bedelinin hakikî satış bedelinden noksan gösterilmesi memnudur.

Madde 17 — İhracatçılar ihracat dövizlerine taallûk eden hususat hakkında kambiyo mürakabe mercilerince istenilecek malûmatı vermek ve buna dair vesikaları tevdi etmekle mükelleftirler.İhracat eşyası dövizi bankalar tarafından bu kararname mucibince verilecek kambiyo alış vesikasının ibrazı suretiyle tevsik olunur.

Madde 18 — Türk tabiiyetini haiz vapur idarehaneleri hariçte bulunan eşhas ve müessesat lehine ifa etmiş oldukları nakliyecilik hizmetinden mütevellit olarak bu kararnameden evvel tahsil etmiş oldukları ve bundan böyle tahsil edecekleri navlun döviz lerinin emirlerinde bulunan kısmını elde ettikleri tarihten itibaren nihayet on beş gün zarfında döviz olarak memlekete getirip bir bankaya satmağa veya kendi namlarına Cumhuriyet Merkez Bankasına tevdi etmeye veya Maliye vekâletinin tayin edeceği esham ve tahvilâtı hariçte mübayaa edip memlekete idhal etmeğe mecburdurlar.

Yataklı vagon şirketi ile ecnebî vapur acentaları gibi memaliki ecnebiyede müesses şirketlerin memleketimizdeki şubelerinin hasılâtından indelicab memaliki ecnebiyedeki merkezlerine sevkolunacak miktarı için kambiyo mürakabe mercileri vizesiyle kambiyo alınabilir.

Madde 19 — Posta idarelerine tevdi edilecek kıymetli veya teahhüdlü mektub ile diğer kıymetli paket ve eşya posta memuru huzurunda bendedilir. Posta memuru bunların muhteviyatını görür ve bu kararname mucibince ihracı müsaadeye tâbi tutulmuş para ve kıyemi menkule mevcud olup olmadığını kontrol eder. Resmî dairelerle Cumhuriyet Merkez Bankasının irsalâtı bu madde hükümlerinden müstesnadır.

Madde 20 — Ankonsinyasyon şeklinde idhal olunan veyahud bazı müessesatın hariçteki merkezlerinden Türkiyedeki acenta veya şubelerine irsal edilen malların dövizleri bu müesseselerin malî vaziyetleri ve satış nisbetleri tetkik edildikten sonra kambiyo mürakabe mercileri tarafından verilecek müsaade üzerine temin olunur.

Bu dövizlerin temin zamanı gene kambiyo mürakabe mercilerince tayin ve ibraz olunan vesaik iptal olunur.

Madde 21 — Alelûmum masarifi dahil olduğu halde transit eşya bedelleri ancak transit dövizle ödenir. Transit eşyasının hariçten gelen dövizleri kambiyo mürakabe mercilerinden alınacak mezuniyete müsteniden bankalarda bir hesaba matlûp kaydedilir.

Harice borçlanılan transit emtia bedalleri de gene kambiyo mürakabe mercilerinin müsaadesiyle bu hesabtan tesviye olunur.

Bu eşya için bankalardan alınan döviz avansları aynı hükme tâbidir.

Madde 22 — Bilûmum idhalâta müteallik döviz ihtiyaçları için kambiyo mürakabe mercilerinden mezuniyet istihsal edilir.

Gümrük idareleri muamele vergisine tâbi eşyaya aid gümrük makbuzlarında mal kıymetini orijinal faturada yazılı ecnebi ve muadili türk parasiyle gösterecekleri gibi vergi matruhına dahil olması icabeden navlun sigorta vesaire gibi bilûmum masrafları da ayrı ayrı dercedecekler ve her makbuzda malın menşeini ve marka ve numarasını ve kap adedini göstereceklerdir.

Posta idareleri de posta ile gelen idhalât eşyasına aid makbuzlara aynı meşruhatı vermek ve malın kimin namına geldiğini işaret etmekle mükelleftir.

Takasla idhal olunan emtia makbuzlarında yukarıdaki meşruhattan başka takas vesikasının numarası ve vesikanın hangi mahalden alındığı ve Türkiye ile kliring mukavelesi akdedilmiş memleketlerden gelen eşyanın makbuzuna da mal bedelinin kliringe dahil olduğu ve serbest döviz verilmiyeceği tasrih edilecektir.

Gümrük resmine tâbi olup da yalnız muamele vergisinden müstesna bulunan emtiaya aid makbuzlara malın menşei ecnebi ve türk prasiyle kıymeti, navlun ve sigorta gibi masrafları dercedecek ve vergiye tâbi olmadığı yazılacaktır.

Muafen veya muamele vergisine tâbi olamıyarak çıkarılan eşyanın kıymetleri menşe şehadetnamelerinde gösterilmemiş olduğu takdirde bu mallara aid faturaların mahrecteki ticaret odalarınca tasdikli olması şarttır.

Emanet, dipozito ve mahsub makbuzları üzerine döviz mezuniyeti verilemiyeceğinden bu cihet gümrüklerce bu makbuzlar üzerine işaret edilir. Bunlardan resme tâbi tutulanlar için bilâhare verilecek makbuzların zahrına gümrük idarelerince (bu makbuz üzerine döviz verilmez) kaydı dercedilir.

Ancak bu gibi ahvalde ve gümrük resmine tâbi olmaksızın vuku bulan ithalâtın döviz mezuniyeti gümrük idarelerince yazılacak ve yukarıda gümrük makbuzlarına dercedileceği tasrih edilmiş olan malûmatı ihtiva edecek olan resmî tezkereler üzerine verilir.

Yukarıda zikredilen makbuz ve vesikalara müsteniden alâkadarların kambiyo mürakabe mercilerinden döviz mezuniyeti isihsal edebilmeleri tafsilâtlı bir beyanname vermelerine ve beyannamelerine gümrük idarelerine vrdiklri orijinal faturanın bir suretini rabteylemelerine mütevakkıftır.

Fazla kambiyo almak maksadile ithalât eşyasının maliyet fiatını hakikî mikdar ve ihtiyaçtan fazla göstermek veya gümrük idarelerine ibraz olunan vesaik haricinde kambiyo murakabe mercilerine vesaik ibraz eylemek memnudur.

Madde 23 — Memlekete ithal olunan alelumum mal bedelleri için döviz irsaline lüzum görülen ahvalde alâkadar müessesenin salâhiyettar imzalarını havi bir beyanname muamele vergisi makbuzu ile sair vesaik rabtolunarak kambiyo müdürlüğüne verilir. Bu beyannamede malın menşei, irsali muktazi bedeli, bu bedelin hangi vadelerde tediye edileceği, evelce tediyat yapılıp yapılmadığı beyanname sahibinin dövizi mevcud olmadığı tasrih edilir. Bu beyannameler tetkik edildikten sonra kambiyo murakabe merciince eshabına verilecek mezuniyete müsteniden döviz tedarik edilebilir. İbraz olunan vesaik kambiyo murakabe mercilerince ibtal edilerek eshabına iade olunur.

Madde 24 — Döviz mezuniyeti almadan ithalât eşyasına aid gümrük makbuzlarını zayi ettiklerini iddia edenlere zıya keyfiyetini türkçe intişar eden ve birisi İstanbulda olmak üzere iki gazete ile vazıh bir şekilde ilân ve bu cihetı tevsik eylemeleri şartile gümrük idarelerince 22. ci maddede gösterilen meşruhatı havi tasdikli bir makbuz sureti verilebilir. Bu gibi musaddak makbuz suretleri üzerine kambiyo murakabe mercilerince döviz mezuniyeti verilmesi makbuzun teallûk ettiği malı gönderen ecnebi memleketteki müessesenin bu mala aid matlub unu henüz almadığına dair vereceği vesikanın mahallî türk konsolosluklarından tasdik edilmesine ve döviz talebinde bulananlar tarafından asıl makbuzun hiç bir suretle döviz mübayaasında istimal edilmediğine ve makbuz atiyen bulunduğu takdirde istimal edilmeyip kambiyo mürakabe mercilerine ibraz edileceğine dair noterden musaddak bir teahhüdname verilmesine vabestedir.

Bu hüküm bu kararnamenin neşrinden evel dövizi alınmadan zayi olduğu iddia olunan makbuzlar hakkında da aynen tatbik olunur.

Madde 25 — Bedelinin tediyesi veya senedinin kabul ve imzası mukabilinde teslimi meşrut konuşmentolarla gelen mallar için döviz mezuniyeti verilebilmesi konuşmentonun bu şartla vurudunu bankalarca ve malın o ay kontenjanına dahil olduğunu veya kontenjana tâbi olmadığının gümrük idarelerince tasdikına ve tayin edilecek müddet zarfında alâkadarlar tarafından gümrük makbuzunun ibraz olunacağına dair kambiyo mürakabe merciine bir teahhüdname verilmesine bağlıdır.

Bu hüküm konuşmentosu doğrudan doğruya tüccar namına gelen mallarda vadesi hulûl eden senedin tediyesi için vaki olacak döviz talebleri hakkında da aynen tatbik olunur.

Bu şekildeki bir teahhüdün bilâhare ademi ifası malın herhangi bir sebeble henüz gümrükten çıkarılmamış olmasından münbais bulunduğu takdirde bu cihet usulü dairesinde tevsik edilmek ve alâkadarların sunu taksirinden veya suiniyetinden mütevellid olmadığı isbat olunmak şartile teahhüd müddetlerinin temdidine kambiyo mürakabe mercilerince izin verilebilir.

İbraz edileceği teahhüd olunan makbuzun zıyaı iddiası kabul olunmaz.

Taahhüdlerini kambiyo mürakabe mercilerince kabule şayan görülemiyecek mazeret serdiyle ifa etmiyenler işbu kararnameye muhalif hareket etmiş addolunur.

Madde 26 — İthalât eşyasının gümrük makbuzlarına dercedilecek mal kıymeti ve masrafı haricinde kalan teahhur faizleri ile alâmeti farikanın hariçte tescili masrafı ve lisans ücreti veya ihtira hakkının istimali gibi ahvalde harice tediyesi icab eden dövizler alâkadarlar tarafından ibraz edilecek ihticaca salih vesaik mukabilinde kambiyo murakabe mercilerinin vizesile temin olunur.

Teknik ,etüd, proje muayene ve emsali hizmetlerden ve beynelmilel teşekküllere mensubiyet dolayısiyle tahakkuk eden aidattan mütevellid döviz talebleri merkezce tetkik ve intaç edilir.

Madde 27 — İhracat eşyası bedeli ile ithalât eşyası bedellerinin mahsubu şeklinde takas muamelesi Maliye vekâletinin müsaadesi olmadıkça yapılamaz.

Yalnız ihraç edecekleri malı iştira maksadile hariçten döviz celp ve bankalara satmış olan tacirlein ihraç edecekleri mal bedelinden bu dövizlere tekabül eden kısmı ve hükümetçe verilen mezuniyete binaen yapılan umumî ve hususî takaslar için döviz taleb edilmez.

Ancak bu muamelelerin kambiyo murakabe mercileri nezdinde tevsiki şarttır.

Menkul kıymetlerin takası aynı kıymette olmak şartile kambiyo murakabe mercilerinin müsaadesile icra olunur.

İhracat eşyasına aid komsuyon ve saire gibi masarifin dövizi vesaik ibrazı suretile kambiyo murakabe mercilerinin mezuniyetile temin olunur.

(Sonu var)

Zavallı deliler

Fransada yukarı Lovar eyaletinde, noel yortusu günü müdhiş bir facia olmuştur.. Bu eyaletin Püianvaley denilen yerinde 2000 kadar delinin tedavi edildiği bir timarhane vardır. Noel gecesi, bunların da biraz gülüb eğlenmelerine, ve bu meyanda sigara içmelerine müsaade edilmiştir. Facianın sebebi olarak bu müsaade gösterilmekle beraber elektrik tellerinin kontak yaptığına ihtimal verilmektedir. Tahmin ettiğiniz gibi timarhane o gece yanmıştır.

Büyük bir yangının aklı başında olanları çıldırttığını düşünürseniz bir timarhane yangınının ne korkunç bir şey olacağını tasavvur edebilirmisiniz. Delilerden bir çoğu kaçmış, ve dokuz tanesi de yanmıştır.

JAPON GÜLÜ

Sessu Hayakava

RESMÎ İLÂNLAR

A. Levazım Âmirliği

10 ton motor yağı alıncak

M. M. V. Satın Alma Komisyonundan:

1) Beher kilosuna biçilen ederi 42 kuruş olan 10 ton motor yağı açık eksiltmeye konmuştur.

2) İlk teminat parası 315 liradır.

3) İhalesi 3-2. Kânun - 938 pazartesi günü saat 11 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinde M.M.V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

(4608) 3—7058

Selimiye kışlasının çatısı tamir edilecek

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Selimiye kışlasının çatı tamiri ihalesi kapalı zarfla 4- 2. kân. - 938 saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 25110 lira ilk teminatı 1884 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülür.

2 — İsteklilerin ilk teminat mektub veya makbuzlariyle ve kanunî vesikalarından mada nafia vekâleti fen müdürlüklerinden alacakları ehliyet vesikalariyle beraber ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektublarının Fındıklıda İstanbul komutanlığı satın alma komisyonuna vermeleri.

(4605) 3—7052

Bobin keten ipliği alınacak

An. Le. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Dikim evleri için 16 numaradan 1750 kilo, 18 numaradan 735 kilo, 25 numaradan 230 kilo, 60 numaradan 5630 kilo bobin keten ipliği 20 2. kân. 938 saat 15 de Tophanede İstanbul Lv. âmirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 112030 lira ilk teminatı 6851 lira 50 kuruştur. Şartnamesi 560 kuruş mukabilinde komisyonda alınabilir. Nümuneleri komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle teklif mektublarını ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona vermeleri. (4436) 3—6756

Mercimek alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 15000 kilo kırmızı mercimeğin açık eksiltmesi 5- 2.kân.- 938 saat on beşte Ankara levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 1800 lira ilk teminatı 135 liradır. Şartname ve nümunesi her gün komisyonda görülür. Eksiltmeye gireceklerin kanunî vesika ve teminatlarile belli gün ve saatta komisyonda bulunmaları. (4552)

3 —6966

Kuru fasulye alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri için 75000 kilo kuru fasulye nin kapalı zarfla eksiltmesi 6-2.kân-938 saat 15 te Ankara levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 7500 lira ilk teminatı 562 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi her gün komisyonda görülür. İçinde kanunî vesikalar da bulunan teklif mektupları saat 14 e kadar kabul olunur. Eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (4553) 3 — 6967

20.000 kilo elma alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın alma Komisyonundan:

1 — Ankara garnizon ve h[illegible] okulu ihtiyacı olan 20.000 kilo elmanın 14. 12. 937 pazarlığında istekli çıkmadığından 3. 2.Kânun 938 saat 14 de Ankara Lv. âmirliği sat[illegible] alma komisyonunda pazarlığı yapıl[illegible]aktır.

2 — Muhammen bedeli 4.000 lira ilk teminatı 300 liradır. Şartnamesi komisyonda gör[illegible]. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlariyle komisyonda bulunmaları (4584) 3—7144

120,000 kilo sığır eti alınacak

Akara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kırklareli tümen birliklerinin mayıs 938 nihayetine kadar ihtiyacı olan 120.000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmesi 12. 2.Kân. 938 saat 16 da Kırklareli tümen satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli beher kilosu 26 kuruş 50 santimden tutarı 31800 lira, ilk teminatı 2385 liradır. Teklif mektubları belli saatten bir saat evveline kadar kabul olunur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarını havi teklif mektublarını belli vakitte komisyona vermeleri (4728) 3—7230

M. M. bakanlığı

Alât ve sihî malzeme alınacak

M. M. V. Sa. Al. Ko.dan :

1) 96 kalem alât ve sıhhî malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2) Tahmin edilen bedeli 2250 lira olup ilk teminat parası 168 lira 75 kuruştur.

3) İhalesi 18/2. Kânun/938 salı günü saat 11 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2,3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatında M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları.

3—6772

Bayındırlık Bakanlığı

İnşaat ve ray ferşiyatı münakasaya konulmuştur

Nafıa Vekâletinden:

Diyarbakır - Cizre hattının Diyarbakırdan Cizre istikametine doğru yirminci kilometresinden kırk ikinci kilometresine kadarolan ikinci kısım inşaat ve ray ferşiyatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 10-1-938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 15 de vekâlet demiryollar inşaat dairesindeki komisyonda yapılacaktır.

2 — Bu işlerin muhammen bedeli 650000 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 29750 liradır.

4 — Mukavele projesi, münakasa şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, vahidi kıyasii fiat cetveli, fennî şartname, ahşap traversle ferşiyat talimatnamesi, çimento norm'u, telgraf hattı şartnamesi plân ve profilden mürekkeb bir takım münakasa evrakı 32,5 lira mukabilinde demir yolları inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 — Bu münakasaya iştirâk etmek istiyenler 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesaiki ve 938 senesi içinde muteber müteahhidlik vesikalarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak fiat teklifini havi mektublariyle beraber bir zarf içinde 10-1-938 tarihinde saat 14 de kadar makbuz mukabilinde demiryollar inşaat dairesi artırma ve eksiltme ve ihale komisyonu reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

(4646) 3—7182

Asansör ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Başvekâlet binasında yapılacak asansör işidir. Keşif bedeli : 4455 liradır.

2 — Eksiltme 10. 1. 938 pazartesi günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında pazarlıkla yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 22 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 334 lira 13 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa vekâletinden alınmış elektrik müteahhidliği vesikası ibraz etmesi ve müteahhidin elektrik mühendisi olması şarttır. (4758) 1—34

Enstitüler

Elbise, palto ve tayyör yaptırılacak

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz talebeleri için satın alınacağı evelce ilân olunan elbise palto ve tayyörün aded ve şartları değiştirilerek aşağıdaki şartlarla yeniden ilâna lüzum hasıl olmuştur.

2 — Miktarları altta yazılı 3 kalem elbise ve palto kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

3 — İhale 3-1-938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de yüksek enstitü rektörlük binasında yapılacaktır.

4 — Muhammen bedel (11500) ve muvakkat teminat (863) liradır.

5 — İstekliler teklif mektuplarının ihaleden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri ve ihale saatında komisyonda hazır bulunmaları.

6 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin enstitü daire müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (4602)

Cinsi	Adet	Muhammen kıymet Lira
Erkek elbisesi	(414)	
„ ve kız paltosu	(174)	(11500)
Kız tayyör	(32)	3—7054

Elbise yaptırılacak

Gazi Terbiye Enstitüsü Direktörlüğünden:

1 — Gazi terbiye enstitüsü erkek talebesi için 180-185 takım elbise yaptırılacaktır. Kumaş, malzeme, işçilik dahil beher takımının muhammen fiyatı 3100 kuruş, ilk teminatı 430 lira 13 kuruştur.

2 — İhalesi kapalı zarf usuliyle 17. 1. 1938 pazartesi günü saat 15 da Ankara mektebler muhasebeciliğinde yapılacaktır.

3 — İstekliler 2490 sayılı kanun hükümlerine göre teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyon başkanına vermelidirler.

4 — Şartname her gün Gazi Terbiye Enstitüsü Direktörlüğünde görülebilir. (4763) 1—37

Kazalar

İçme suyu isalesi münakasası

Kalecik Belediye Reisliğinden :

1 — Kalecik kasabasında isale edilecek içme suyunun kaptaj, çelik isale borusu, ferşi ve depo inşası ve sair teferruatı 15-12-1937 tarihinden 14-1-938 tarihine kadar bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Keşif bedeli 18219.99 liradır.

3 — Proje, keşifname ve şartname si 225 kuruş mukabilinde Kalecik belediyesinden alınabilir.

4 — Münakasaya iştirak etmek istiyenlerin Dahiliye Vekâleti İmar heyetinden musaddak ehliyetname ibraz eylemeleri şarttır.

5 — İsteklilerin 2490 no. lı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki şaraiti haiz olmaları elzemdir.

6 — Muvakkat teminat mikdarı 1367 liradır.

7 — Taliplerin teklif mektublarını 14-1-938 cuma günü saat 14 de kadar Kalecik belediye dairesinde müteşekkil ihale komisyonuna göndermiş olmaları lâzımdır.

8 — İhale 14-1-938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kalecik belediye encümeninde yapılacaktır.

(4685) 3—7197

Eczacı aranıyor

İskilip Belediye Başkanlığından:

Nefsi İskilip on bin nüfusu mütecaviz bir kasabadır. Mülhakatiyle beraber yetmiş bin nüfusa maliktir. Evvelce mevcud olan eczane eczacının askere gitmesi dolayısiyle kâmilen kapanmıştır.

Belediyenin bir eczahane binası mevcud olup eczacıya bilâicar verilmektedir. Eczacıya belediye meclisi kararıyle ayda yirmi beş lira maktuen yardım akçesi verilmesi kabul edilmiştir. Müsait şeraitle eczane açılacak yer arayan aczacılar için bu fırsattan istifade etmek istiyenlerin müracaat etmeleri ilân olunur. (4742) 3—7261

Mektepler

Filarmonik orkestrası konserleri haftada iki defa verilecek

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden :

Müzik Öğretmen Okulunda verilmekte olan Cumhur Başkanlığı Flarmonik Orkestrası konserleri bu yıl çok fazla rağbet görmüştür. Bunun için konserler 7-1-938 cuma gününden itibaren haftada 2 defa verilecektir.

Cuma konserleri akşam saat 20.30 da başlıyacaktır. Bu konserler için bilet dağtılmıyacaktır. Her istiyen bu konsere gelebilecektir.

Cumartesi konserleri eskisi gibi öğleden sonra saat 15.30 da başlıyacaktır.

Bu konserler için hususî bilet dağıtılacaktır. Eldeki biletler 1-1-938 den itibaren muteber değildir. Bundan başka flarmonik orkestrasına bağlı salon orkestrası her cumartesi günü halkevinde konserlerine devam edecektir.

(4677) 3—7217

Nikelâj ve kromaj işleri yapılıyor.

Ankara Bölge Sanat Okulu Direktörlüğünden :

Okulumuzda yeni bir nikelâj ve kromaj atölyesi açılmıştır. Bir mütehassısın idare ettiği bu atölyede ufak boyda, çay, tatlı, sofra, takımlariyle alâtı cerrahiye ve dişçi takımları gibi avadanlıklara pek güzel şekilde nikelâj, kromaj, gümüş, altın, kadyum ve prinç kaplanmaktadır.

Arzu edenlerin okulun sipariş atölyesine müracaat etmelerini tavsiye ederiz. (4700) 3—7226

Jandarma

Battaniye alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Satın alma Komisyonundan:

1 — Bir tanesine dokuz lira fiat tahmin edilen 6500 den 7500 taneye kadar vasıf ve örneğine uygun battaniye 14.1.938 cuma günü saat onda kapalı zarf usulu ile satın alınacaktır.

2—Şartnamesi 338 kuruş karşılığında komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek istiyenlerin (4625) liralık ilk teminat makbuz veya banka mektubu ile şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektublarını en geç belli gün saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları. (4678)

3—7237

Mahkemelerden

İlâç alınacak

Ankara Ceza Evi Direktörlüğünden :

Ankara ceza evinin 937 malî yılı ihtiyacı için (41) kalem ilâç yirmi iki gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

İstekilerin % 7,5 teminatı muvakkate akçesi olan (61) lira (13) kuruşluk banka mektubu veya o mikdarda paranın Ankara defterdarlığı veznesine yatırıldığına dair makbuzlariyle birlikte yevmî ihale olan 17. 1. 938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Ankara Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde müteşekkil komisyona, ilâcın cins ve evsafını ve şeraitini anlamak için ceza evi direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (4744)

1—35

DIŞ TABİBİ

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

3—6949

Uyanış-Servetifünun

1891

Başyazarı: A. İhsan Tokgöz

42 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 1-23

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619

1—29

Günde yalnız bir defa

HASAN DANTOS

Diş macunu ile dişlerini zi temizlerseniz, ömrünüz müddetince dişleriniz sağlam ve inci gibi parlak ve beyaz kalır.

Dişleriniz çürümez, diş etleriniz kanamaz

Tüp 7.5, dört misli 12.5, en büyük 20 kuruştur.

1—33

Balık alınacak

Ankara Yatılı Okulları Satın Al- ma Komisyonu Başkanlığından :

1 — Ankara yatılı okullarının aşağıda adı, mikdarı, muhammen fiyatı ve ilk teminatı yazılı senelik balık ihtiyacı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi açık eksiltme usulü ile 17. 1. 1938 pazartesi günü saat 15,30 da Ankara mektebler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümlerine göre ilk teminatlarını belli günde ihale saatından bir saat evvel mezkûr muhasebe veznesine yatırmaları lâzımdır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenler her gün Ankara mektebler muhasebeciliğinde komisyon kâtibine müracaat edebilirler. (4764) 1—36

İsmi	Mikdarı kilo	Muhammen fiatı kuruş	Muhammen bedeli lira	kuruş	İlk teminatı lira	kuruş	Münakasa tarihi saati
Uskumru balığı	650	50	325	00	24	37	
Torik balığı	925	20	185	00	13	88	
Kalkan balığı	375	60	225	00	16	87	
Kefal	400	60	240	00	18	00	17. 1. 1938
Mercan	075	80	060	40	04	50	Pazartesi
			1035	00	77	62	15-30

ETİ BANKA

İmtihanla müfettiş alınacaktır

Müsabakaya duhul şartları:

A - Türk olmak

B - Yaşı 28 den aşağı ve 40 dan yukarı olmamak.

C - Banka memurlarına mahsus beyannameyi doldurmuş bulunmak,

D - Askerliğini ifa etmiş olmak.

E - Yüksek İktısad ve Ticaret, mülkiye veya hukuk mektebinden mezun bulunmak veya bu mektebler muadilini ecnebi memleketlerde ikmal etmiş olmak.

F- Malî veya sınaî müesseselerde asgarî beş sene hizmet ifa eylemiş olmak.

G - Memuriyete kabul olunduğu takdirde 15 gün berayı tecrübe Banka emrinde çalışmağı teahhüd etmek.

H - Malî ve sınaî muhasebe, riyaziye, bankacılık, iktısad ve hukukî malûmattan İstanbul ve Ankarada 15.1. 1938 cumartesi yapılacak imtihanda muvaffak olmak (Lisan bilenler tercih edilecektir).

Müsabakaya girebilmek ve memur beyannamesi almak için müracaatların en geç 10.1.1938 tarihine kadar Etibank - Ankara adresine tahriren yapılması. 3-7214

Radyo ve hoparlör alınacak

Yozgat Halkevi için 938 modeli büyük bir radyo ile beş yüz mètre kutrunda bir daireye ses verebilecek bir hoparlor ile bir sesli sinema makinesi elimizde gümrük muafiyet vesikası vardır. Radyo ile uğraşanlar 15 kânunusani 938 kadar teklif varakalarile müracaatları ilân olunur.

1—19

Çocuklarınıza en kıymetli Yılbaşı hediyesi Dadıdır.

Dadı çocuğunuzu eğlendirir, yürümeğe alıştırır, gezintilerde taşımağa yaradığı gibi icabında rahat bir salıncak olur.

Yeni Eczanede satılıyor.

3—7253

NASIR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMSİ

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamen ve kökünden çıkarır.

Umumî deposu: İngiliz Kanzuk eczanesi. Her eczanede bulunur, ciddî ve müessir bir nasır ilâcıdır.

1—30

1—25

Berlin'de HOTEL TEMPO

Kurfürstendamm'ın En modern oteli

Adres: Kurfürstendamm 59/60
Telefon : 32 39 11

Sahibi: Türk vatandaşı

Cemil Mum

Oda kiraları

13	oda tek yataklı	2,40	Mark
4	„ „ „	3,40	„
2	„ „ „	3,90	„
11	„ „ „	4,40	„
11	„ çift „	5,90	„
6	„ „ „	6,90	„
1	„ „ „	8,—	„

Odaların hepsinde akar sıcak ve soğuk su ve telefon vardır. Bazılarında hususî banyo vardır.

Kahvaltı: 1,10 Mark

Türk vatandaşlara lisan hususunda azamî kolaylık. Misafirlerden daha önce gelen mektub ve saire memnuniyetle muhafaza edilir.

Beynelmilel Nakliyat

ANKARA

ile

LONDRA

arasında ve bu meyanda
Sofya, Niş, Belgrad, Triyeste, Venedik, Milano, Lozan ve Paris'e
1. 1. 1938 tarihinden itibaren doğrudan doğruya nakliyat servisimiz başlamıştır. Telefon: 3705, 1523
EDE ve Şürekâsı - Merkez Bankası karşısında No. 7

1—20

İmren Lokantası

Hükümet caddesinde açılmıştır. Tabldot çeşitli ve müntehap (3) kap yemek su, ekmek ve salata dahil (55) kuruştur. 3-7302

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

Baş ve diş ağrısı ıstıraplarının en müthişidir.

GRİPİN

En şiddetli diş ağrılarını dindirir.

GRIPIN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser

Baş ağrısına, nezle, grip ve romatizmaya karşı
Bilhassa müessirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz

1—32

SEFALİN

Baş ve diş Ağrıları

Niçin ıstırab çekiyorsunuz?

Başınız ağrıyorsa derhal bir Sefalin alınız

Eczanelerde 1 lik ve 12 lik ambalajlarını isteyiniz.

1—31

Kohinor

Size inci gibi dişler ve güzel kokulu bir ağız temin eder

3—6399

Kara Ege oğlu Mahmut

Yakacak ve Yiyecek Ticaret Evi

İstasyonda Kooperatifin açık kömür depoları yanındaki depomda sömi kok piriket kıriple ve bütün Zonguldak maden kömürleri cinsinden ve belediyenin gösterdiği fiatlar üzerinden toptan ve peraken de satılmakta olduğu ilân olunur. Telefon: 1641 3 — 7204

YENİ SİNEMALAR HALK

BU GÜN BU GECE

"Çelik Kale" filminin unutulmaz yıldızı VİCTOR FRANCEN ile GABY MORLAY tarafından temsil edilen hissî aşkî bir şaheser

ATEŞ GECESİ

Ayrıca — Dünya haberleri ve öğretici filim

Seanslar : 11 - 1 - 2,45 - 4,45
6,45 Gece: 9 da

BU GECE

Müthiş heyecan — Aşk — Kin intikam şaheseri

KAN DAVASI

(Tamamen renkli)
Baş rollerde : SİLVİA SİDNEY — HENRİ FONDA
Gündüz seanslarımda: DİŞİ TARZAN
Seanslar : 11 - 1 - 2,30 - 4,30
6,30 Gece: 9 da

1—22

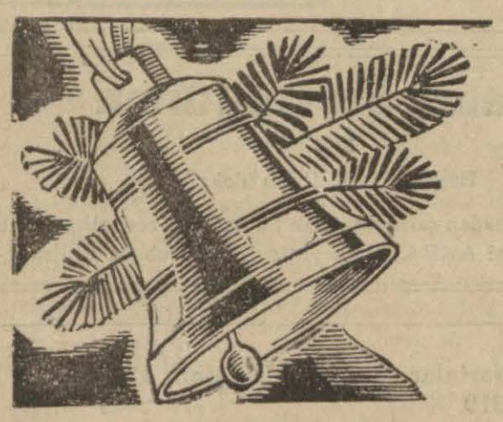

Sayın müşteri ve dostlarımın

Yeni senesini kutlularım

Dekor ve boya işleri mütehassısı
OTTO WÖBER